Holy Bible

Aionian Edition®

Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu

The Igbo Holy Bible for Everyone

Gospel Primer

Table of Contents

Preface
Genesis 1-4
John 1-21
Revelation 19-22
66 Verses
Reader's Guide
Glossary
Maps
History
Destiny
Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu
The Igbo Holy Bible for Everyone
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 1980, 1988, 2019, 2020
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

Igbo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

Mgbe ọ chụpụrụ mmadụ, o dochiri n'ọwụwa anyanwụ nke ogige Iden ndị mmụọ ozi dị ike a na-akpọ Cherubim, na mma agha na-acha ọkụ, ka ha na-eche ọnụ ụzọ e si aba n'ebe osisi ahụ na-enye ndụ dị nche.

Jenesis 3:24

Jenesis

1 Na mmalite Chineke kere eluigwe na ụwa. 2
Ụwa bụ ihe na-enweghị ụdịdị ọbụla, bụrụkwa
ihe tọgbọrọ n’efu. Ọchịchịrị gbara n’elu ogbu
mmiri dị omimi. Mmụọ nke Chineke na-erugharị
n’elu ogbu mmiri ahụ. 3 Mgbe ahụ Chineke
kwuru sị, “Ka ìhè dị,” ìhè dịkwara. 4 Chineke
hụrụ na ìhè ahụ mara mma. Ọ kpara oke n’etiti
ìhè na ọchịchịrị. 5 Chineke kpọrọ ìhè ahụ
Ehihie, kpọọ ọchịchịrị ahụ Abalị. Uhuruchi dị,
ụtụtụ dịkwa. Ọ bụrụ ụbọchị nke mbụ. 6 Chineke
kwukwara sị, “Ka mbara pụta nke ga-ekewapụ
mmiri dị n’elu mbara ahụ site na mmiri nke
dị n’okpuru mbara ahụ” 7 Ya mere, Chineke
mere mbara, kewapụ mmiri dị n’okpuru mbara
ahụ site na mmiri nke dị n’elu mbara ahụ. O
sikwa otu a dịrị. 8 Mbara ahụ ka Chineke kpọrọ
mbara eluigwe. Uhuruchi dị, ụtụtụ dịkwa. Ọ
bụrụ ụbọchị nke abụọ. 9 Chineke kwuru sị,
“Ka mmiri dị n’okpuru mbara eluigwe chịkọta
onwe ha ọnụ n’otu ebe, ka ala akọrọ pụta.” O
sikwa otu a dịrị. 10 Chineke kpọrọ ala akọrọ ahụ
“ala,” kpọọ mmiri ahụ chịkọtara onwe ha ọnụ
“osimiri.” Chineke lere anya hụ na ha dị mma.
11 Chineke kwuru sị, “Ka ala pupụta ahịhịa ndụ
dị iche iche: ahịhịa na-amịpụta mkpụrụ, na
osisi dị n’elu ala nke na-amịpụta mkpụrụ, nke
mkpụrụ ọkụkụ ya dị n’ime ya, dịka ụdịdị ha
dị iche iche si dị.” O sikwa otu a dịrị. 12 Ala
puputara ahịhịa ndụ dị iche iche: ahịhịa na-
amịpụta mkpụrụ dịka ụdịdị ha si dị, na osisi
na-amịpụta mkpụrụ, nke mkpụrụ ọkụkụ ya dị
n’ime ya, dịka ụdịdị ha si dị. Chineke lere anya
hụ na ọ dị mma. 13 Uhuruchi dị, ụtụtụ dịkwa.
Ọ bụrụ ụbọchị nke atọ. 14 Chineke kwuru sị,
“Ka ìhè nke na-enye ìhè dịrị na mbara eluigwe,
ikewapụ ehihie site n’abalị. Ka ha bụrụ ihe ama
igosi oge dị iche iche, ụbọchị dị iche iche, na afọ
dị iche iche. 15 Ka ha bụrụ ìhè na mbara eluigwe
inye ìhè n’elu ụwa.” O si otu a dịrị. 16 Chineke
mere ìhè ukwu abụọ, nke kacha ịdị ukwu ka
ọ bụrụ nke ga-achị ehihie, ma nke dị nta ka ọ
bụrụ nke ga-achị abalị. O mekwara kpakpando
dị iche iche. 17 Chineke debere ha na mbara
eluigwe inye ìhè n’ụwa, 18 ịchị ehihie na abalị
na ịkpa oke n’etiti ìhè na ọchịchịrị. Chineke
lere anya hụ na ọ dị mma. 19 Uhuruchi dị,
ụtụtụ dịkwa. Ọ bụrụ ụbọchị nke anọ. 20 Chineke
kwuru sị, “Ka mmiri jupụta n’ihe ndị na-eku
ume, ka ụmụ anụ ufe fegharịkwa n’elu ụwa, ma
n’elu mbara igwe.” 21 Ya mere Chineke kere
anụ ukwu niile bi na mmiri, na anụ niile nwere
ndụ bi na mmiri, na ụdị ihe ọbụla nwere ndụ
na-akpụgharị akpụgharị ndị jupụtara na mmiri,
dịka ụdịdị ha si dị, na anụ ufe niile dịka ụdịdị
ha si dị. Chineke lere anya hụ na ọ dị mma. 22
Chineke gọziri ha, sị ha, “Mụbaanụ, dịkwanụ
ukwuu n’ọnụọgụgụ, jupụtanụ osimiri niile. Ka
anụ ufe dịkwa ukwuu n’ọnụọgụgụ n’elu ụwa.”
23 Uhuruchi dị, ụtụtụ dịkwa. Ọ bụrụ ụbọchị nke
ise. 24 Chineke kwuru sị, “Ka ala wepụta ụmụ
anụ dị iche iche nwere ndụ dịka ụdịdị ha si dị:
anụ ụlọ, anụ na-akpụgharị n’ala, na anụ ọhịa,
nke ọbụla dịka ụdịdị ya si dị.” O si otu a dịrị. 25
Chineke mere ụmụ anụ ọhịa, dịka ụdịdị ha si dị,
mee anụ ụlọ, dịka ụdịdị ha si dị, na anụ niile
nwere ndụ nke na-akpụgharị n’ala dịka ụdịdị ha
si dị. Chineke lere anya hụ na ọ dị mma. 26 Mgbe
ahụ, Chineke kwuru sị, “Ka anyị mee mmadụ
n’oyiyi anyị, dịka ụdịdị anyị si dị, ka ha chịa azụ
niile nke osimiri, na anụ ufe niile nke eluigwe,
na anụ ụlọ niile, na anụ ọhịa niile, na ihe niile e
kere eke nwere ndụ nke na-akpụ akpụ n’ala.”
27 Ya mere, Chineke kere mmadụ n’oyiyi nke ya,
n’oyiyi Chineke ka o kere ha, nwoke na nwanyị
ka o kere ha. 28 Chineke gọziri ha sị ha, “Mịanụ
mkpụrụ, mụbaanụ, jupụtanụ n’ụwa, meenụ ka
ihe niile dịrị n’okpuru unu. Chịanụ azụ niile
nke osimiri na anụ ufe niile nke eluigwe na ihe
niile e kere dị ndụ nke na-akpụgharị akpụgharị
n’ala.” 29 Mgbe ahụ, Chineke sịrị “Enyela m unu
ahịhịa ubi niile na-amị mkpụrụ dị n’elu ụwa, na
osisi ọbụla mịrị mkpụrụ, nke mkpụrụ ọkụkụ ya
dị n’ime ha, ka ha bụrụ ihe oriri gị. 30 Ma ụmụ
anụmanụ niile na anụ ufe niile, na anụ niile
e kere eke na-akpụgharị akpụgharị n’ala, anụ
ọbụla nwere ndụ n’ime ha ka m na-enye ahịhịa
ndụ niile ka ọ bụrụ ihe oriri ha.” 31 Chineke
legharịrị anya n’ihe o kere, hụ na ọ dị ezi mma.
Uhuruchi dị, ụtụtụ dịkwa. Ọ bụrụ ụbọchị nke
isii.

2 Otu a ka e si rụzuo ọrụ ike eluigwe na ụwa
na ihe niile dị n'ime ha. 2 N'ụbọchị nke
asaa, Chineke kwụsịrị ọrụ ya nke ọ na-arụ,
o zukwara ike site n'ọrụ ya niile. 3 Chineke
gọziri ụbọchị nke asaa ahụ mee ya ka ọ bụrụ
ụbọchị dị nsọ, n'ihi na ọ bụ n'ụbọchị ahụ ka
ọ zuru ike site n'ọrụ nke ike ihe niile. 4 Nke a
bụ akụkọ banyere usoro okike eluigwe na ụwa
mgbe e kere ha, n'ụbọchị ahụ mgbe Onyenwe
anyị Chineke kere eluigwe na ụwa. 5 Ahịhịa
ọbụla epupụtabeghị n'ọhịa, o nwekwaghị ihe
ubi ọbụla sitere n'ala pupụta, n'ihi na Onyenwe
anyị Chineke ezitebeghị mmiri ozuzo n'elu
ụwa, o nwekwaghị mmadụ ọbụla nọ na-arụ
ọrụ ubi, 6 ma mmiri si n'ala na-asọpụta na-
asọ n'elu ala niile. 7 Onyenwe anyị Chineke
kpụrụ mmadụ site n'aja nke ala, kunye ya ume
ndụ n'imi ya, nke mere ka mmadụ ghọọ ihe
dị ndụ. 8 Onyenwe anyị Chineke kụrụ ubi a
gbara ogige n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, n'Iden.
O tinyere mmadụ ahụ ọ kpụrụ n'ime ubi a. 9
Onyenwe anyị Chineke mere ka osisi dị iche
iche si n'ala pupụta, osisi ndị dị mma ile anya
na nke dịkwa mma iri eri. N'etiti ogige a, e
nwere osisi na-enye ndụ, na osisi nke ịmata
ihe ọma na ihe ọjọọ. 10 E nwere iyi si n'Iden
na-asọpụta na-asọbanye n'ime ogige ahụ ime
ka ala ahụ nwee mmiri. Site n'ebe ahụ, iyi a
kewara nwee ngalaba anọ. 11 Aha ngalaba nke
mbụ bụ Paịshọn. Ọ sọọrọ ogologo gafee ala niile
nke Havila, ebe a na-enweta ọlaedo. 12 (Ọlaedo
dị n'ala ahụ mara mma. Eso osisi na-esi isi
ụtọ na nkume dị oke ọnụahịa a na-akpọ ọniks
dịkwa n'ebe ahụ.) 13 Aha ngalaba nke abụọ bụ
Gaihọn. O sitere n'ala Kush gafee. 14 Aha osimiri
nke atọ bụ Taịgris. Ọ na-asọla n'akụkụ ọwụwa
anyanwụ nke ala Ashọ. Aha osimiri nke anọ
bụ Yufretis. 15 Onyenwe anyị Chineke weere
mmadụ ahụ tinye ya n'ogige Iden, ka ọ na-akọ
ya ma bụrụkwa onye na-elekọta ya. 16 Onyenwe
anyị Chineke nyere mmadụ ahụ iwu sị ya "I
nwere ike iri mkpụrụ osisi niile dị n'ubi a, 17 ma
ị gaghị eri mkpụrụ si n'osisi ịmata ihe ọma na
ihe ọjọọ. N'ihi na ụbọchị i riri ya ị ga-anwụrịrị."
18 Onyenwe anyị Chineke kwuru sị, "Ọ dịghị
mma ka nwoke nọrọ naanị ya. Aga m emere ya
onye inyeaka nke kwesiri ya." 19 Onyenwe anyị
Chineke sitere n'ala kpụọ ụmụ anụmanụ niile
nke ọhịa na ụmụ anụ ufe niile nke eluigwe. O
dutere ha ka ọ mara ihe mmadụ ahụ ga-akpọ
ha. Ihe ọbụla mmadụ ahụ kpọrọ ihe ọbụla ndị a
nwere ndụ, nke ahụ bụkwa aha ya. 20 Ya mere,
mmadụ ahụ nyere anụ ụlọ niile na anụ ufe niile
na anụ ọhịa niile aha. Ma n'ebe Adam nọ, o
nweghị onye inyeaka kwesiri ya. 21 Ya mere,
Onyenwe anyị Chineke mere ka nwoke ahụ daa
n'ụra. Mgbe ọ nọ na-arahụ ụra, o wepụtara otu
ọgịrịga site na ngụ dị ya n'ahụ, mechikwaa ebe
o si wepụta ya. 22 Mgbe ahụ, Onyenwe anyị
Chineke ji otu ọgịrịga o si n'ahụ nwoke ahụ
wepụta, mee nwanyị, dutere ya nwoke ahụ. 23
Nwoke ahụ kwuru sị, "Nke a bụ ọkpụkpụ si
n'ọkpụkpụ m, na anụ ahụ si n'ahụ m, a ga-akpọ
ya 'nwanyị,' n'ihi na e si n'ime nwoke wepụta
ya." 24 Ọ bụ nke a mere nwoke ga-eji hapụ nne
na nna ya, e jikọta ya na nwunye ya, ha ga-abụ
otu anụ ahụ. 25 Nwoke ahụ na nwunye ya gba
ọtọ, ma ihere emeghị ha.

3 Agwọ dị aghụghọ karịa ụmụ anụ ọhịa niile
Onyenwe anyị Chineke kere. Ọ bịakwutere
nwanyị ahụ sị ya, "Ọ bụ ezie na Chineke sị
unu erila mkpụrụ si n'osisi niile dị n'ogige a?"
2 Nwanyị ahụ zara sị ya, "Anyị nwere ike rie
mkpụrụ si n'osisi niile dị n'ogige a 3 ma Chineke
kwuru sị, 'Unu erila mkpụrụ si n'osisi dị n'etiti
ogige a, unu emetụkwala ya aka, ka unu ghara
ịnwụ.'" 4 Agwọ gwara nwanyị ahụ sị, "Unu
agaghị anwụ. 5 N'ihi na Chineke maara na ọ
bụrụ na unu erie ya, anya unu ga-emeghe, unu
ga-amata ezi ihe na ajọ ihe." 6 Nwanyị ahụ hụrụ
na mkpụrụ si n'osisi ahụ dị mma iri eri, na ọ
dị mma n'anya, na ọ bụ osisi mara mma e si
enweta amamihe. Ọ ghọọrọ mkpụrụ ahụ rie,
nyekwa di ya, onye nke na ya nọ, o rie. 7 Mgbe
ahụ, anya ha abụọ meghere, ha chọpụtara na
ha gba ọtọ. Ya mere, ha dụkọtara ahịhịa fiig, jiri
ya mere onwe ha akwa. 8 Mgbe nwoke ahụ na
nwunye ya nụrụ ụda njeghari Onyenwe anyị
Chineke n'ogige ahụ n'oge uhuruchi, ha zoro
onwe ha site n'ebe Onyenwe anyị Chineke nọ
n'etiti osisi ndị dị n'ogige ahụ. 9 Ma Onyenwe
anyị Chineke kpọrọ nwoke ahụ oku sị ya, "Ebee

ka ị nọ?” 10 Ọ zara si, “Anụrụ m ụda ụkwụ gị
n’ogige, n’ihi ya, atụrụ m ụjọ, ebe ọ bụ na m
gba ọtọ. Ezokwara m onwe m.” 11 Onyenwe
anyị Chineke jụrụ ya sị, “Onye gwara gị na ị
gba ọtọ? I riela mkpụrụ si n’osisi ahụ m nyere
gị iwu sị gị erila?” 12 Nwoke ahụ sịrị, “Nwanyị
ahụ i mere ka mụ na ya nọdụ, ọ bụ ya nyere m
mkpụrụ sitere n’osisi ahụ, m rie.” 13 Mgbe ahụ,
Onyenwe anyị Chineke sịrị nwanyị ahụ, “Gịnị
bụ ihe a i mere?” Nwanyị ahụ zara sị, “Ọ bụ
agwọ ghọgburu m, mee m ka m rie ya.” 14 Ya
mere, Onyenwe anyị Chineke gwara agwọ ahụ
sị, “N’ihi ihe a i mere, “Ihe a bụrụ ọnụ ka ị bụ
n’etiti anụ ụlọ niile na n’etiti anụ ọhịa niile.
Afọ gị ka ị ga-eji na-aga ije, aja ka ị ga na-eri
ogologo ụbọchị ndụ gị niile. 15 Aga m eme ka
iro dịrị n’etiti gị na nwanyị ahụ, n’etiti mkpụrụ
gị na mkpụrụ ya, mkpụrụ ya ga-etipịa gị isi, gị
onwe gị ga-ata ya arụ n’ikiri ụkwụ.” 16 Ọ gwara
nwanyị ahụ sị ya, “Aga m eme ka ihe mgbu nke
ịmụ nwa gị baa ụba nke ukwuu, ọ bụ site n’ihe
mgbu ka ị ga-eji mụpụta ụmụ gị. Ọchịchọ nke
obi gị ga-adị n’aka di gị, ọ bụ ya ga-achịkwa gị.”
17 Ọ gwara Adam sị, “N’ihi na ị ṅara nwunye gị
ntị, rie mkpụrụ site n’osisi ahụ m nyere gị iwu
sị, ‘Gị erila mkpụrụ sitere na ya,’ “Ala bụ ihe a
bụrụ ọnụ n’ihi gị, site n’oke ndọgbu n’ọrụ ka
ị ga-eri ihe si na ya pụta ogologo ụbọchị ndụ
gị niile. 18 Ọ ga-erupụtara gị ogwu na uke, ị
ga-erikwa ahịhịa nke ubi. 19 Site n’ọsụsọ nke
ga-agbapụta gị n’ihu ka ị ga-eri nri gị tutu ruo
mgbe ị lọghachiri n’ala ebe ọ bụ site n’ala ka
e si mepụta gị n’ihi na aja ka ị bụ, n’aja ka ị
ga-alaghachikwa.” 20 Adam gụrụ nwunye ya
Iiv, n’ihi na ọ bụ nne mmadụ niile dị ndụ. 21
Emesịa, Onyenwe anyị Chineke weere akpụkpọ
anụ meere Adam na nwunye ya uwe oyiyi. 22
Onyenwe anyị Chineke sịrị, “Lee, mmadụ adịla
ka onye ọbụla n’ime anyị site n’ịmata ihe ọma
na ihe ọjọọ. Ugbu a, ka ọ gharakwa ị setịpụ
aka ya ghọrọ mkpụrụ osisi ahụ na-enye ndụ
rie, si otu a dịrị ndụ ruo mgbe ebighị ebi.” 23
N’ihi nke a, Onyenwe anyị Chineke chụpụrụ ya
site n’ogige Iden ka ọ gaa na-arụ ọrụ n’ala e
si wepụta ya. 24 Mgbe ọ chụpụrụ mmadụ, o
dochiri n’ọwụwa anyanwụ nke ogige Iden ndị
mmụọ ozi dị ike a na-akpọ Cherubim, na mma
agha na-acha ọkụ, ka ha na-eche ọnụ ụzọ e si
aba n’ebe osisi ahụ na-enye ndụ dị nche.

4 Emesịa, Adam na nwunye ya Iiv dinakọrọ
dịka di na nwunye. Iiv tụụrụ ime mụọ nwa
nwoke, onye ha gụrụ Ken. Iiv sịrị, “Site n’inyeaka
Onyenwe anyị, amụtala m nwa nwoke!” 2
Emesịa Iiv mụtara nwanne ya nwoke Ebel. Ebel
ghọrọ onye na-azụ igwe atụrụ. Ma Ken ghọrọ
onye ọrụ ubi. 3 Mgbe ụfọdụ oge gasịrị, Ken
wetaara Onyenwe anyị ụfọdụ ihe ubi ya dịka
onyinye. 4 Ma Ebel, ya onwe ya nyekwara
onyinye site n’igwe ewu na atụrụ ya e bụ ụzọ
mụọ, nke mara abụba. Onyenwe anyị nabatara
Ebel na onyinye ya, 5 ma ọ nabataghị Ken na
onyinye ya. Nke a wutere Ken, mee ka o wee
iwe dị ukwuu. Ihu ya agbarụọ. 6 Ma Onyenwe
anyị jụrụ ya sị, “Gịnị mere i ji ewe iwe? Gịnị
mere ihu gị ji gbarụọ? 7 Ọ bụrụ na i mee ihe
ziri ezi, agaghị anabata gị? Ọ bụrụkwanụ na ị jụ
ime ihe ziri ezi, mmehie nọ n’ọnụ ụzọ na-eche
gị ịla gị n’iyi. Lezie anya hụ na i meriri ya.” 8
Ken gwara nwanne ya Ebel sị, “Bịa soro m ka
anyị banye ọhịa.” Mgbe ha nọ n’ebe ahụ, Ken
jidere nwanne ya gbuo ya. 9 Emesịa, Onyenwe
anyị jụrụ Ken ajụjụ sị, “Ebee ka Ebel nwanne
gị nwoke nọ?” Ọ zaghachiri, “Amaghị m. Abụ
m onye nche nwanne m?” 10 Ma Onyenwe
anyị zara sị ya, “Gịnị ka i mere? Gee ntị, ọbara
nwanne gị na-akpọku m site n’ala. 11 Site ugbu
a gaa n’ihu ị bụrụla onye a bụrụ ọnụ, na onye
e si n’ala chụpụ, ala ahụ meghepụrụ ọnụ ya
nabata ọbara nwanne gị, site n’aka gị. 12 Mgbe
ị kụrụ ihe ọbụla n’ime ya, ala agaghị enye gị
mkpụrụ ya n’uju. Site ugbu a gaa n’ihu, ị ga-
abụ onye na-awagharị awagharị na onye na-
abaghị n’ihe n’ụwa.” 13 Ken zara Onyenwe anyị,
“Ntaramahụhụ i nyere m dị ukwuu karịa nke
m nwere ike ibu. 14 Ugbu a, abụ m onye i si
n’ala ubi ya chụpụ. Abụkwa m onye i si n’ihu gị
chụpụ. Bido taa aga m abụ onye na-awagharị
awagharị n’ime ụwa. Onye ọbụla hụkwara m ga-
egbu m.” 15 Onyenwe anyị zara sị ya, “O nweghị
onye ga-egbu gị, n’ihi na aga m atụkwasịrị onye
ọbụla metụrụ gị aka ntaramahụhụ okpukpu
asaa karịa nke m nyere gị.” Ya mere, Onyenwe

anyị kara Ken akara iji gbochie onye ọbụla hụrụ
ya igbu ya. 16 Ken sitere n'ihu Onyenwe anyị
pụọ gaa biri n'ala Nọd, obodo dị n'akụkụ ọwụwa
anyanwụ Iden. 17 Ken na nwunye ya dinakọrọ,
nwunye ya tụụrụ ime mụta nwa nwoke aha ya
bụ Enọk. N'oge a, Ken nọ na-ewu otu obodo ọ
gụrụ Enọk, nke bụ aha nwa ya nwoke. 18 Enọk
bụ nna Irad, Irad bụ nna Mehujael, Mehujael bụ
nna Metusael, Metusael abụrụ nna Lamek. 19
Lamek lụrụ ụmụ nwanyị abụọ. Aha nwunye ya
nke mbụ bụ Ada. Aha nke ọzọ bụ Zila. 20 Ada
mụtara Jabal, onye bụ nna ndị na-azụ anụ ụlọ,
na ndị na-ebi n'ụlọ ikwu. 21 Aha nwanne ya
nwoke bụ Jubal, onye mbụ bụ nna ndị na-akpọ
ụbọ akwara, na ndị na-afụ opi. 22 Zila, mụtara
otu nwa nwoke aha ya bụ Tubal Ken, onye bụ
nna ndị niile na-akpụ ihe dị iche iche e ji bronz
maọbụ igwe kpụọ. Aha nwanne nwanyị Tubal
Ken bụ Naama. 23 Lamek kpọrọ ndị nwunye
ya sị ha, "Geenụ m ntị, Ada na Zila, unu ndị
nwunye Lamek, nụrụ okwu sị m n'ọnụ. Egbuola
m otu nwoke n'ihi na ọ merụrụ m ahụ, otu
nwokorobịa n'ihi na ọ mehịara m ahụ. 24 Ọ bụrụ
na a ga-abọtara Ken ọbọ ugboro asaa, mgbe
ahụ, a ga-abọtara Lamek ọbọ iri ugboro asaa na
asaa." 25 Adam na Iiv dinakọrọ ọzọ, Iiv tụụrụ
ime mụta nwa nwoke ọ gụrụ Set. N'ihi na Iiv
kwuru sị, "Chineke enyela m nwa nwoke ọzọ
n'ọnọdụ Ebel onye Ken gburu." 26 Set mụtara
nwa nwoke gụọ ya Enọsh. N'oge ahụ ka ụmụ
mmadụ bidoro ịkpọku aha Onyenwe anyị.

Jisọs sịrị, "Nna gbaghara ha n'ihi na ha amataghị ihe ha na-eme."
Ha ji ife nza kee uwe ya n'etiti onwe ha.
Luk 23:34

Jọn

1 Na mbụ okwu ahụ dịrịị, okwu ahụ na Chineke
nọ, okwu ahụ bụkwa Chineke. **2** Ya na Chineke
nọ site na mbụ. **3** E sitere na ya kee ihe niile, ọ
dịghịkwa ihe ọbụla e kere eke nke a na-ekeghị
site na ya. **4** N'ime ya ka ndụ dịrịị, ndụ ahụ
bụkwa ìhè nye mmadụ niile, **5** ìhè ahụ na-enwu
n'ime ọchịchịrị, ma ọchịchịrị ahụ emenyụghị
ya. **6** Ọ dị otu nwoke Chineke zitere, aha ya
bụ Jọn. **7** Ọ bịara dị ka onye akaebe ịgba ama
banyere ìhè ahụ, ka mmadụ niile site n'aka ya
kwere. **8** Ya onwe ya abụghị ìhè ahụ, ọ bịara
naanị ịgba akaebe banyere ìhè ahụ. **9** Ezi ìhè ahụ
nke na-enye mmadụ ọbụla ìhè na-abịa n'ime
ụwa. **10** Ọ bịara n'ụwa, ma ụwa bụ ihe e kere
site n'aka ya, ma ụwa amataghị onye ọ bụ. **11** Ọ
bịakwutere ihe ndị ahụ bụ ndị nke ya, ma ndị
ahụ bụ ndị nke ya anabataghị ya. **12** Ma ndị ahụ
niile nabatara ya, ndị ahụ niile kweere n'aha ya
ka o nyere ike ịghọ ụmụ Chineke. **13** Ụmụ a na-
amụghị site n'ọbara, maọbụ site na mkpebi nke
anụ ahụ, ma ọ bụkwanụ mkpebi nke mmadụ,
kama site na Chineke. **14** Okwu ahụ ghọrọ anụ
ahụ birikwa n'etiti anyị. Anyị ahụla ebube ya,
ebube nke onye naanị ya bụ Ọkpara Nna mụrụ,
onye si n'ebe Nna nọ bịa, onye jupụtara n'amara
na eziokwu. **15** Jọn gbara ama banyere ya mgbe
ọ na-eti mkpu na-asị, "Onye a bụ onye ahụ m
kwuru banyere ya, 'Onye na-abịa m n'azụ dị
ukwuu karịa m, n'ihi na o bukwa m ụzọ dịrị.'"
16 Site n'ịba ụba nke amara ya, anyị niile anatala
amara a tụkwasịrị n'amara. **17** N'ihi na e nyere
iwu site n'aka Mosis, ma amara na eziokwu
bịara site n'aka Jisọs Kraịst. **18** Ọ dịbeghị onye
ọbụla hụrụla Chineke, ma Chineke, onye naanị
ya bụ Ọkpara Nna mụrụ. Onye ya na Nna dị
na mma, emeela ka anyị mata ya. **19** Nke a
bụ ịgba ama Jọn mgbe ndị ndu ndị Juu nọ na
Jerusalem zipụrụ ndị nchụaja na ndị Livayị ka
ha bịa jụọ ya onye ọ bụ? **20** O mechighị ọnụ ya,
kama o kwupụtara sị, "Abụghị m Kraịst ahụ."
21 Mgbe ahụ ha jụrụ ya sị, "Ị bụkwanụ onye? Ị
bụ Ịlaija?" Ọ zara sị ha, "Abụghị m ya." "Ị bụ
Onye amụma ahụ?" "Mba." **22** Ha sịrị ya, "Ị bụ
onye? Nye anyị ọsịsa anyị ga-eweghachiri ndị
zitere anyị. Gịnị ka i kwuru banyere onwe gị?"
23 Ọ sịrị, dịka Aịzaya onye amụma kwuru, "Abụ
m onye na-eti mkpu n'ime ọzara, 'Meenụ ka
ụzọ Onyenwe anyị guzozie.'" **24** Ma ndị Farisii
ahụ ezitere **25** jụrụ ya, sị, "Gịnị mere i ji na-
eme baptizim ọ bụrụ na ị bụghị Kraịst maọbụ
Ịlaija, maọbụ onye amụma ahụ?" **26** Jọn zara ha
sị, "Eji m mmiri na-eme baptizim, ma ọ dị otu
onye nọ n'etiti unu nke unu na-amaghị. **27** Onye
ahụ nke na-abịa n'azụ m, onye m na-erughị
ịtọpụ eriri akpụkpọụkwụ ya." **28** Ihe a mere na
Betani n'ofe osimiri Jọdan bụ ebe Jọn nọ na-
eme baptizim. **29** N'echi ya, ọ hụrụ ka Jisọs na-
abịakwute ya sị, "Leekwa, Nwa Atụrụ Chineke,
onye na-ebupụ mmehie ụwa. **30** Ọ bụ onye a ka
m kwuru okwu ya mgbe ahụ m sịrị, 'otu nwoke
na-abịa n'azụ m, onye dị ukwuu karịa m, n'ihi
na o bukwa m ụzọ dịrị.' **31** Mụ onwe m amataghị
ya, ma a bịara m were mmiri na-eme baptizim
n'ihi nke a, ka e kpughee ya nye ndị Izrel." **32**
Mgbe ahụ Jọn gbara ama a sị, "Ahụrụ m ka
Mmụọ Nsọ sitere n'eluigwe rịdata dị ka nduru,
nọkwasị ya. **33** Mụ onwe m amabughị ya, ma
onye ahụ zitere m ka m jiri mmiri mee baptizim
kwuru, 'Onye ahụ ị ga-ahụ, onye Mmụọ Nsọ ga-
ebekwasị, ma nọgidekwa, ọ bụ ya ga-eji Mmụọ
Nsọ mee baptizim.' **34** Mụ onwe m ahụla ya, na-
agbakwa ama na onye a bụ Ọkpara Chineke."
35 N'echi ya, Jọn na mmadụ abụọ ndị na-eso
ụzọ ya guzoro n'ebe ahụ ọzọ. **36** Mgbe ọ hụrụ
Jisọs ka ọ na-agafe, ọ sịrị, "Leenụ, Nwa Atụrụ
Chineke." **37** Mgbe mmadụ abụọ ahụ na-eso ụzọ
ya nụrụ nke a, ha tụgharịrị soro Jisọs. **38** Mgbe
Jisọs tụgharịrị hụ ka ha na-eso ya, ọ sịrị ha,
"Gịnị ka unu chọrọ?" Ha sịrị ya, "Rabbi" (nke
pụtara "Onye ozizi"), "olee ebe i bi?" **39** Ọ sịrị
ha, "Bịanụ, unu ga-ahụ." Ha sooro ya ga hụ ebe
ọ na-anọ. Ha nọnyekwara ya ụbọchị ahụ niile. Ọ
bụ n'ihe dị ka elekere anọ nke mgbede. **40** Otu
n'ime mmadụ abụọ ahụ nụrụ ihe Jọn kwuru,
nke sooro ya bụ Andru nwanne Saimọn Pita. **41**
Ihe mbụ o mere bụ ịchọta Saimọn nwanne ya
sị ya, "Anyị achọtala Mezaya ahụ" (onye a na-
akpọkwa Kraịst). **42** Ọ kpọtaara ya Jisọs. O lere
ya anya sị, "Ị bụ Saimọn nwa Jọn. A ga-akpọ gị
Sefas" (nke nsụgharị ya, pụtara Pita). **43** N'echi

ya, o kpebiri ịga Galili. Mgbe ọ hụrụ Filip, ọ sịrị
ya, “Soro m.” 44 Filip bụ onye obodo Betsaida dị
ka Andru na Pita. 45 Filip chọtara Nataniel sị
ya, “Anyị achọtala onye ahụ Mosis dere banyere
ya n’iwu, onye ndị amụma dekwara banyere ya,
Jisọs onye Nazaret, nwa Josef.” 46 Nataniel sịrị
ya, “Ihe ọma ọbụla ọ pụrụ i si na Nazaret pụta?”
Ma Filip sịrị ya, “Bịa ka ị hụrụ.” 47 Mgbe Jisọs
hụrụ ka Nataniel na-abịaru ya nso, o kwuru
sị, “Leenụ ezi nwa afọ Izrel onye aghụghọ na-
adịghị n’ime ya.” 48 Nataniel sịrị ya, “Olee otu i
si mata onye m bụ?” Jisọs sịrị ya, “Tupu Filip
akpọ gị, ahụlarị m gị ka ị nọ n’okpuru osisi
fiig.” 49 Mgbe ahụ, Nataniel zaghachiri, “Onye
ozizi, ị bụ Ọkpara Chineke; ị bụ eze Izrel.” 50
Jisọs zara sị ya, “I kwere n’ihi na agwara m gị
na ahụrụ m gị n’okpuru osisi fiig? Ị ga-ahụ ihe
dị ukwuu karịa nke a.” 51 Ọ sịkwara ya, “N’ezie,
n’ezie agwa m unu, unu ga-ahụ eluigwe ka o
meghere hụkwa ndị mmụọ ozi Chineke ka ha
na-arịgokwuru, ma na-arịdakwuru Nwa nke
Mmadụ.”

2 N’ụbọchị nke atọ, o nwere mmemme
agbamakwụkwọ na Kena nke Galili, nne Jisọs
bịakwara ebe ahụ. 2 A kpọkwara Jisọs na ndị na-
eso ụzọ ya oku na mmemme agbamakwụkwọ
a. 3 Mgbe mmanya ha gwụrụ, nne Jisọs sịrị ya,
“Ha enweghị mmanya.” 4 Jisọs sịrị ya, “Nwanyị,
gịnị gbasara mụ na gị na nke a? Oge awa m
erubeghị.” 5 Nne ya gwara ndị na-eje ozi, “Ihe
ọbụla ọ gwara unu, meenụ ya.” 6 A dọbara ite
mmiri nkume isii buru ibu n’akụkụ ebe ahụ, nke
a na-eji agbanye mmiri ndị Juu na-eji asachasị
onwe ha ma ha chọọ ikpe ekpere. Otu n’ime ha
na-eri ihe dị ka galọọnụ iri abụọ ma ihe ruru
iri atọ. 7 Jisọs gwara ha, “Gbajuonụ ite ndị a
mmiri.” Ya mere, ha gbajupụtara ha mmiri. 8
Mgbe ahụ, ọ gwara ha, “Ugbu a, gbapụtanụ
ụfọdụ bugara onyeisi oche.” Ha mekwara nke
a. 9 Mgbe ahụ onyeisi oche ahụ detụrụ mmiri
ahụ e mere ka ọ ghọọ mmanya ọnụ. Ọ mataghị
ebe o siri pụta (ma ndị na-eje ozi, ndị kutere
mmiri ahụ matara), onyeisi oche ahụ kpọpụtara
onye ahụ na-alụ nwunye ọhụrụ iche 10 sị ya,
“N’oge mmemme ọbụla, a na-ebu ụzọ buputa
mmanya dị ụtọ, ma bupụtakwa nke na-adịghị
ụtọ n’ikpeazụ, mgbe ndị mmadụ ṅụjuchara afọ,
ma i chebere mmanya dị ụtọ buputa ya ugbu a.”
11 Nke a bụ mmalite ihe ama Jisọs mere na Kena
nke Galili, o sitere na nke a kpughee ebube ya,
ndị na-eso ụzọ ya kwenyekwara na ya. 12 Mgbe
nke a gasịrị, ọ gara Kapanọm, ya na nne ya na
ụmụnne ya, nakwa ndị na-eso ụzọ ya. Ha nọrọ
ụbọchị ole na ole n’ebe ahụ. 13 Mgbe mmemme
oriri Ngabiga nke ndị Juu na-abịaru nso, Jisọs
gara Jerusalem. 14 N’ime ụlọnsọ ukwu, ọ hụrụ
ndị na-ere ehi, na atụrụ na nduru. Hụkwa ndị
nọdụrụ na tebul na-agbanwe ego. 15 Ya mere, o
jiri eriri mere ụtarị chụpụsịa ndị niile nọ na-
ere ahịa n’ụlọnsọ ukwu ahụ, tinyekwara ehi na
atụrụ ha. Ọ kwafusịrị mkpụrụ ego ndị ahụ na-
agbanwe ego, kpugharịakwa tebul ha ihu. 16 Ọ
sịrị ndị ahụ na-ere nduru, “Wepụnụ ihe ndị a
n’ebe a. Kwụsịnụ ime ụlọ Nna m ka ọ bụrụ ebe
a na-azụ ahịa.” 17 Ndị na-eso ụzọ ya chetara na
e dere ya rịị n’akwụkwọ nsọ, “Ihe banyere ụlọ
gị na-anụ m ọkụ n’obi.” 18 Ma ndị Juu sịrị ya,
“Olee ihe ịrịbama ị pụrụ igosi anyị na ikike i
ji eme ihe ndị a.” 19 Jisọs zara sị, “Kwatuonụ
ụlọnsọ ukwu a, aga m ewughachikwa ya n’abalị
atọ.” 20 Ndị Juu kwuru, “Ụlọnsọ ukwu a were
anyị iri afọ anọ na isii ịrụ ya, ị ga-ewughachi
ya n’abalị atọ?” 21 Ma ụlọnsọ o kwuru maka
ya bụ ahụ ya. 22 Ndị na-eso ụzọ ya chetara
okwu ya a mgbe o siri n’ọnwụ bilie. Mgbe
ahụkwa, ha kweere akwụkwọ nsọ ya na okwu
niile Jisọs kwuru. 23 Mgbe ọ nọ na Jerusalem
n’oge Mmemme Ngabiga, ọtụtụ mmadụ hụrụ
ihe ịrịbama o mere kweere na ya. 24 Ma Jisọs
atụkwasịghị ha obi n’ihi na ọ matara mmadụ
niile nke ọma. 25 Ọ dịghị ya mkpa ka onye ọbụla
gbaa akaebe banyere ụmụ mmadụ, n’ihi na ya
onwe ya maara ihe dị n’ime mmadụ.

3 O nwere otu nwoke onyeisi ndị Juu nke so
n’otu ndị Farisii aha ya bụ Nikọdimọs. 2 Ọ
bịakwutere ya n’abalị sị ya, “Onye ozizi, anyị
maara na ị bụ onye ozizi sitere na Chineke, n’ihi
na o nweghị onye ọbụla pụrụ ịrụ ọrụ ebube dị
otu a ma ọ bụrụ na Chineke anọnyereghị ya.” 3
Jisọs zara sị ya, “N’ezie, n’ezie agwa m unu, ọ
bụrụ na amụghị mmadụ ọzọ, ọ pụghị ịhụ alaeze
Chineke anya.” 4 Nikọdimọs sịrị ya, “Olee otu a

ga-esi mụgharịa mmadụ mgbe o mere okenye?
Ọ ga-aba n’afọ nne ya nke ugboro abụọ?” 5 Ma
Jisọs sịrị, “N’ezie, n’ezie agwa m unu, ọ bụrụ na
amụghị mmadụ site na mmiri na Mmụọ Nsọ, o
nweghị ike ịba n’alaeze Chineke. 6 Ihe e si n’anụ
ahụ mụọ bụ anụ ahụ, ma ihe a mụrụ site na
Mmụọ bụ mmụọ. 7 Ya ejula gị anya na m sịrị gị,
‘Agaghị ịmụ unu ọzọ.’ 8 Ifufe na-efe n’ebe ọbụla
masịrị ya. I nwere ike nụ ụzụ ya ma ịmataghị
ebe o si abịa maọbụ ebe ọ na-aga. Otu a ka ọ
dịkwara onye ọbụla a mụrụ site na Mmụọ.” 9
Nikọdimọs zara sị ya, “Olee otu ihe ndị a ga-
esi mee?” 10 Jisọs zara sị ya, “Ị bụ onye ozizi
ndị Izrel, ma ị ghọtaghị ihe ndị a? 11 N’ezie,
n’ezie agwa m unu. Anyị na-ekwu banyere ihe
anyị maara, na-akọwapụtakwa ihe anyị hụrụ,
ma unu onwe unu adịghị anabata akaebe anyị.
12 Ekwuola m banyere ihe dị n’ụwa ma unu
ekweghị ya, oleekwanụ otu unu ga-esi kwere,
ma ọ bụrụ na mụ agwa unu banyere ihe ndị dị
n’eluigwe? 13 O nwebeghị onye ọbụla rigooro
n’eluigwe ewezuga Nwa nke Mmadụ bụ onye
siri n’eluigwe rịdata. 14 Dị ka Mosis weliri agwọ
elu n’ime ọzara, otu a ka a ga-ewelikwa Nwa
nke Mmadụ elu. 15 Ka onye ọbụla kwere na ya
nwee ndụ ebighị ebi.” **(aiōnios g166)** 16 N’ihi na
Chineke hụrụ ụwa n’anya, nke a mere o jiri nye
Ọkpara ọ mụrụ naanị ya, ka onye ọbụla kweere
na ya ghara ịla n’iyi, kama ka o nwee ndụ ebighị
ebi. **(aiōnios g166)** 17 N’ihi na Chineke eziteghị
Ọkpara ya n’ụwa ka o maa ụwa ikpe, kama ka e
site n’aka ya zọpụta ụwa. 18 Ikpe amaghị onye
ọbụla kwere na ya, ma onye ọbụla na-ekweghị
aghọọlarị onye ikpe mara, n’ihi na o kweghị
n’aha Ọkpara Chineke mụrụ naanị ya. 19 Nke a
bụ mkpebi ikpe ahụ; na Ìhè abịala n’ụwa, ma
ụmụ mmadụ hụrụ ọchịchịrị n’anya kama ìhè
ahụ, n’ihi na ọrụ ha jọrọ njọ. 20 N’ihi na onye
ọbụla na-eme ihe ọjọọ kpọrọ ìhè ahụ asị, ọ
dịghị abịakwute ìhè ahụ, ka a ghara ime ka ọrụ
ya pụta ìhè. 21 Ma ndị na-ebi ndụ n’eziokwu
na-abịakwute ìhè ahụ, ka e nwee ike hụta ya
nke ọma, na ihe niile ha na-eme sitere na ike
Chineke. 22 Emesịa, Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya
banyere n’ime obodo Judịa, ebe ọ nọtụrụ nwa
oge, meekwa baptizim. 23 N’otu aka ahụ, Jọn
nọkwa n’ọnụ mmiri Enọn dị nso na Salim na-
eme baptizim n’ihi na mmiri buru ibu n’ebe
ahụ, ndị mmadụ gakwara n’ihu na-abịakwute
ya, ọ na-emekwa ha baptizim. 24 E tinyebeghị
Jọn n’ụlọ mkpọrọ mgbe ahụ. 25 N’oge a, ịrụrịta
ụka malitere n’etiti ndị na-eso ụzọ Jọn na otu
onye Juu banyere mmemme ịdị ọcha. 26 Ha
bịakwutere Jọn sị ya, “Onye ozizi, onye ahụ ị
gbara ama banyere ya nọ n’ofe Jọdan na-eme
baptizim, mmadụ niile na-agakwukwara ya.” 27
Jọn zaghachiri sị, “Ihe mmadụ nwere ike ịnata
bụ naanị ihe ahụ e nyere ya site n’eluigwe. 28
Unu onwe unu ga-agbara m akaebe na m sịrị,
na abụghị m Kraịst ahụ, kama e zitere m ka
m buru ụzọ bịa. 29 Nwanyị a na-alụ ọhụrụ bụ
nke di ya. Enyi onye na-alụ nwunye ọhụrụ na-
eche ma na-egekwa ntị ịnụ olu ya, ọṅụ na-
ejupụtakwa ya obi mgbe ọ nụrụ olu onye ahụ
na-alụ nwunye ọhụrụ. Ya mere, ọṅụ m e zuola
oke ugbu a. 30 Ọ ghaghị ịdị elu, ma mụ onwe m
aghaghị ịdịkwa ala. 31 “Onye ahụ si n’elu bịa dị
elu karịa ihe niile, onye ahụ si n’ụwa bụkwa nke
ụwa ma na-ekwukwa okwu dị ka onye si n’ụwa.
Onye ahụ si n’eluigwe dị elu karịa ihe niile.
32 Ọ na-agba ama banyere ihe ọ hụrụ nakwa
nke ọ nụrụ, ma o nweghị onye na-anabata ama
ya. 33 Onye ọbụla nabatara akaebe ya ji nke a
mere akara, na Chineke bụ eziokwu. 34 N’ihi na
onye Chineke zitere na-ekwu okwu Chineke.
N’ihi na ọ na-enye Mmụọ ya n’ujụ. 35 Nna hụrụ
Ọkpara ya n’anya, o tinyekwala ihe niile n’aka
ya. 36 Onye ọbụla kwere n’Ọkpara ahụ nwere
ndụ ebighị ebi, ma onye ọbụla jụrụ Ọkpara ahụ
agaghị ahụ ndụ n’ihi na iwe Chineke ga-adịrị
ya.” **(aiōnios g166)**

4 Ugbu a, Jisọs matara na ndị Farisii anụla na
ọ na-eme ka ọtụtụ mmadụ bụrụ ndị na-eso
ụzọ ya na-emekwa baptizim karịa Jọn. 2 Ma ọ
bụkwaghị Jisọs na onwe ya na-eme baptizim
kama ọ bụ ndị na-eso ụzọ ya mere ha baptizim.
3 Ọ hapụrụ Judịa laghachi azụ na Galili. 4 Ma
ọ ga-esite n’etiti Sameria gafee. 5 Ya mere, ọ
batara n’otu obodo nta dị na Sameria a na-akpọ
Saika, n’akụkụ ala ahụ Jekọb nyere Josef nwa ya
nwoke. 6 Olulu mmiri Jekọb dị n’ebe ahụ, ma
ebe ọ bụ na ike gwụrụ Jisọs n’ije ya, ọ nọdụrụ

ala n’akụkụ olulu mmiri ahụ. Ọ bụ ihe dị ka oge
ehihie. 7 Otu nwanyị onye Sameria bịara ịdọrọ
mmiri, Jisọs sịrị ya, “Nyetụ m mmiri ka m ṅụọ.”
8 (Ndị na-eso ụzọ ya abaala n’ime obodo ịga
zụta nri.) 9 Nwanyị ahụ sịrị ya, “Olee otu gị bụ
onye Juu si arịọ m bụ nwanyị Sameria mmiri ka
ị ṅụọ?” (N’ihi na ndị Juu na ndị Sameria anaghị
emekọrịta ihe ọbụla.) 10 Jisọs zara sị, “Ọ bụrụ
na ị matara onyinye Chineke, na onye ahụ na-
arịọ gị mmiri, ị gaara arịọ ya, ọ gakwara enye gị
mmiri nke ndụ.” 11 Nwanyị ahụ sịrị ya, “Nna
anyị ukwu, o nweghị ihe ọbụla i ji ị ga-eji dọrọ
mmiri, olulu a dịkwa omimi. Oleekwanụ ebe
ị ga-eweta mmiri ndụ a. 12 Ọ bụ na ị ka nna
nna anyị Jekọb ukwuu, onye gwuuru anyị olulu
mmiri a? Ya onwe ya na ụmụ ya na igwe ehi
na atụrụ ya ṅụkwara mmiri sitere na ya?” 13
Jisọs zara sị, “Onye ọbụla ṅụrụ mmiri a, akpịrị
ga-akpọ ya nkụ ọzọ. 14 Ma onye ọbụla ga-aṅụ
mmiri ahụ m nyere ya, akpịrị agaghị akpọkwa
ya nkụ ọzọ. N’eziokwu, mmiri ahụ m nyere
ya ga-aghọrọ ya isi iyi nke na-asọpụtara ya
ndụ ebighị ebi.” **(aiōn g165, aiōnios g166)** 15 Mgbe
ahụ nwanyị ahụ sịrị ya, “Onyenwe anyị nye m
mmiri a, ka akpịrị ghara ịkpọ m nkụ ọzọ, ka m
gharakwa ịdị na-abịa ebe a ịdọrọ mmiri.” 16
Ọ gwara ya sị, “Gaa kpọta di gị ma lọghachi.”
17 Nwanyị ahụ zaghachiri ya sị, “Enweghị m
dị.” Jisọs sịrị ya, “I kwuru eziokwu mgbe ị sịrị
na i nweghị di. 18 I nweela di ise, ma nwoke
gị na ya bi ugbu a abụghị di gị. Ihe kwuru bụ
nnọọ eziokwu.” 19 Nwanyị ahụ sịrị ya “Nna
anyị ukwu, ahụrụ m na ị bụ onye amụma. 20
Nna nna anyị ha fere ofufe n’ugwu a, ma unu
na-ekwu n’ebe ndị mmadụ ga-eferịrị ofufe bụ
naanị na Jerusalem.” 21 Jisọs sịrị ya, “Nwanyị
kwere okwu m, oge na-abịa mgbe ị na-agaghị
akpọ isiala nye Nna, maọbụ n’ugwu a ma ọ
bụkwanụ na Jerusalem. 22 Unu na-efe ihe unu
na-amaghị ma anyị na-efe ihe anyị matara, n’ihi
na nzọpụta sitere n’aka ndị Juu. 23 Ma oge na-
abịa, ugbu a ọ bịala, mgbe ndị na-efe Nna ahụ
n’eziokwu ga-efe ya n’ime mmụọ na n’eziokwu.
N’ihi na ọ bụ ndị dị otu a ka Nna chọrọ ka ha
na-efe ya. 24 Chineke bụ mmụọ ndị niile na-
efe ya ga-eferịrị ya n’ime mmụọ na eziokwu.”
25 Nwanyị ahụ sịrị ya, “Amaara m na Mezaya”
(onye a na-akpọ Kraịst) “na-abịa. Mgbe ọ bịara,
ọ ga-akọwaziri anyị ihe niile.” 26 Jisọs sịrị ya,
“Mụ, onye na-agwa gị okwu, abụ m ya.” 27
N’oge ahụ ndị na-eso ụzọ ya lọghachitara. Ọ
gbagwojukwara ha anya nke ukwuu ịhụ na ya
na nwanyị na-ekwurịta okwu. Ma o nweghị
onye n’ime ha jụrụ nwanyị ahụ sị, “Gịnị ka ị
chọrọ?” ma ọ bụkwanụ, “Gịnị kpatara gị na ya
ji na-ekwurịta okwu?” 28 Mgbe ahụ, nwanyị
ahụ hapụrụ ite mmiri ya laghachi n’ime obodo
ga gwa ndị mmadụ, 29 “Bịanụ lee otu nwoke
onye gwara m ihe niile m merela. Ọ ga-abụ na ọ
bụ ya bụ Kraịst ahụ?” 30 Ha sitere n’obodo ahụ
gbapụtasịa soro ụzọ ahụ, ka ha gakwuru ya. 31
Ma otu ọ dị, ndị na-eso ụzọ ya rịọrọ ya sị, “Onye
ozizi rienụ nri.” 32 Ma ọ sịrị ha, “Enwere m nri
m na-eri nke unu na-amaghị maka ya.” 33 Mgbe
ahụ ndị na-eso ụzọ ya sịrịtara onwe ha, “Ọ ga-
abụ na o nwere onye butere ya nri?” 34 Jisọs
sịrị ha, “Nri m bụ ime uche onye ahụ zitere m
nakwa ịrụcha ọrụ ya. 35 Unu na-asị, ‘ọ fọdụghị
ọnwa anọ ka ịghọ mkpụrụ n’ubi ruo?’ Ma ana
m agwa unu, megheenụ anya unu lee ubi ahụ,
ha achaala maka ọghụghọ. 36 Ọ bụladị ugbu a,
onye na-aghọ mkpụrụ na-anata ụgwọ ọrụ, ọ na-
achịkọta mkpụrụ ahụ maka ndụ ebighị ebi, ka
onye ghara mkpụrụ na onye ghọrọ ya nwee ike
ịṅụrịkọta ọṅụ. **(aiōnios g166)** 37 Ya mere okwu ahụ
nke na-asị, ‘Otu onye na-agha mkpụrụ, onye
ọzọ na-aghọkwa ya bụ eziokwu.’ 38 E zigara
m unu ka unu gaa ghọta ihe unu na-arụghị
ọrụ maka ya. Ndị ọzọ rụrụ ọrụ a, ma unu ewe
uru dị n’ọrụ ha.” 39 Ọtụtụ ndị obodo Sameria
kweere na ya n’ihi ama ahụ nwanyị ahụ gbara,
“Ọ gwara m ihe niile m mere.” 40 Ya mere mgbe
ndị Sameria bịakwutere ya, ha rịọrọ ya ka ọ
nọnyetụrụ ha, ọ nọnyekwaara ha ụbọchị abụọ.
41 Ọtụtụ ndị ọzọ kwerekwara na ya n’ihi okwu
ya. 42 Ha gwara nwanyị ahụ, “Ihe anyị jiri kwere
ugbu a abụghị ihe i kwuru, kama ọ bụ n’ihi
na anyị onwe anyị anụla olu ya, matakwa na
onye a bụ Onye nzọpụta nke ụwa n’eziokwu.”
43 Mgbe ụbọchị abụọ ahụ gasịrị, ọ hapụrụ ebe
ahụ gawa Galili. 44 (Jisọs n’onwe ya ekwuola na
onye amụma anaghị enwe ugwu n’obodo ya.) 45

Mgbe ọ bịaruru Galili, ndị Galili nabatara ya ebe
ha onwe ha gara mmemme na Jerusalem, ma
hụkwa ọtụtụ ọrụ ebube ọ rụrụ n’oge mmemme
ahụ. **46** Ọzọkwa, ọ bịaruru Kena nke Galili bụ
ebe ahụ o mere mmiri ka ọ ghọọ mmanya. E
nwekwara otu onye na-arụ ọrụ n’ụlọeze nọ
n’ebe ahụ, nke ahụ na-adịghị nwa ya nwoke ike
na Kapanọm. **47** Mgbe ọ nụrụ na Jisọs esitela
na Judịa bịarute na Galili, o jekwuuru ya rịọ
ya ka ọ bịa gwọọ nwa ya, n’ihi na ọ nọ n’ọnụ
ọnwụ. **48** Jisọs sịrị ya, “Ọ bụrụ na unu ahụghị
ọrụ ebube na ihe ịrịbama, unu agaghị ekwe
ma ọlị.” **49** Onye a na-arụ ọrụ n’ụlọeze sịrị ya,
“Nna m ukwu, biko bịa tupu nwa m a nwụọ.” **50**
Jisọs sịrị ya, “Laa, nwa gị nwoke ga-adị ndụ.”
Nwoke ahụ kweere n’ihe Jisọs kwuru laa. **51**
Mgbe ọ ka nọ n’ụzọ, ndị ohu ya zutere ya kọọrọ
ya na ahụ adịla nwa ya nwoke mma. **52** Mgbe
ọ jụrụ ha oge nwa ya jiri gbakee, ha sịrị ya,
“Oke ahụ ọkụ ahụ kwụsịrị ya ụnyaahụ n’elekere
mbụ nke ehihie.” **53** Nwoke ahụ ghọtara na ọ bụ
kpomkwem n’oge awa ahụ Jisọs gwara ya, “Nwa
gị nwoke ga-adị ndụ.” Ya mere ya na ezinaụlọ
ya niile kwenyere. **54** Nke a bụ ihe ịrịbama nke
abụọ Jisọs rụrụ na Galili mgbe o siri Judịa bịa.

5 Mgbe nke a gasịrị, otu mmemme ndị Juu
ruru, Jisọs agaa Jerusalem. **2** Ma otu ọdọ
mmiri nta dị n’ime Jerusalem n’akụkụ Ọnụ ụzọ
ama Atụrụ. Aha ọdọ mmiri ahụ n’asụsụ Hibru
bụ Betsaida, nke nwere mgbe ọnụ ụzọ ise. **3**
N’ime ya ka igwe ndị ahụ na-esighị ike na-
edina; ndị ìsì, ndị ngwụrọ, na ndị akụkụ ahụ ha
kpọnwụrụ akpọnwụ, ha na-eche mgbe mmiri
ahụ ga-enugharị. **4** N’ihi na mmụọ ozi Onyenwe
anyị na-agbadata site na mgbe ruo na mgbe
gbarụọ mmiri ahụ. Onye ọrịa ọbụla buru ụzọ
daba n’ime mmiri ahụ ma a gbarụọ ya, ka a
na-agwọ ihe ọbụla bụ ọrịa ya. **5** Otu nwoke
nọ n’ebe ahụ bụ onye nọrọla n’ọrịa iri afọ atọ
na asatọ. **6** Mgbe Jisọs hụrụ ya, matakwa na ọ
nọọla n’ọnọdụ a ogologo oge, ọ jụrụ ya sị, “Ị
chọrọ ka a gwọọ gị ọrịa?” **7** Onye ọrịa ahụ zara,
“Nna m ukwu, enweghị m onye ọbụla ga-enyere
m aka kuba m n’ime ọdọ mmiri a ma a gbarụọ
ya, mgbe o bụla m chọrọ ka m danye, onye ọzọ
na-eburu m ụzọ danye.” **8** Jisọs gwara ya, “Bilie,
chilie ute gị jegharịa.” **9** N’otu oge ahụ, ahụ
dịrị nwoke ahụ mma, ọ chịlịri ute ya, malite
ijegharị. Ihe a mere n’ụbọchị izuike. **10** Ma ndị
Juu gwara nwoke ahụ a gwọrọ ọrịa, “Taa bụ
ụbọchị izuike, o megidere iwu na ị ga-ebu ute
gị.” **11** Ma ọ zaghachiri ha, “Nwoke ahụ mere ka
ahụ dị m mma sịrị m, ‘Chilie ute gị laa.’” **12** Ha
jụrụ ya, “Onye bụ onye ahụ gwara gị ka ị chilie
ya laa?” **13** Ma nwoke ahụ a gwọrọ amataghị
onye ọ bụ n’ihi na Jisọs zoro onwe ya banye
n’etiti igwe mmadụ. **14** Emesịa, Jisọs hụrụ ya
n’ime ụlọnsọ ukwu sị ya, “Lee, e mela ka ahụ dị
gị mma, emehiekwala ọzọ ka nke dị njọ karịa
nke a hapụ ịbịakwasị gị.” **15** Nwoke a siri n’ebe
ahụ pụọ gaa gwa ndị Juu na ọ bụ Jisọs gwọrọ
ya. **16** Ya mere, n’ihi na Jisọs na-eme ihe ndị a
n’ụbọchị izuike, ndị Juu malitere isogbu ya. **17**
Jisọs sịrị ha, “Nna m na-arụ ọrụ mgbe niile ruo
ugbu a, mụ onwe m kwa, ana m arụ ọrụ.” **18**
N’ihi nke a, ndị Juu chọsịrị ike igbu ya. Ọ bụghị
naanị na o mebiri ụbọchị izuike, kama ọ na-
akpọkwa Chineke Nna ya, sitekwa otu a na-
eme ka ya na Chineke hara. **19** Jisọs zara ha sị,
“N’ezie, n’ezie agwa m unu, o nweghị ihe ọbụla
Ọkpara pụrụ ime n’onwe ya; naanị ihe o nwere
ike ime bụ ihe ọ hụrụ Nna ya na-eme, n’ihi na
ihe ọbụla Nna ahụ na-eme ka Ọkpara ya na-
emekwa. **20** N’ihi na Nna ahụ hụrụ Ọkpara ya
n’anya ma na-egosikwa ya ihe niile ọ na-eme.
N’ezie ọ ga-agbagwoju unu anya n’ihi na ọ ga-
egosi ya ihe karịrị ndị a. **21** N’ihi na dị ka nna
ahụ si akpọte ndị nwụrụ anwụ na-enyekwa ha
ndụ, otu ahụ ka Ọkpara ya si enye onye ọbụla ọ
masịrị ya ndụ. **22** Nna anaghị ekpe onye ọbụla
ikpe, kama o nyefere ikpe niile n’aka Ọkpara.
23 Ka mmadụ niile nye Ọkpara ahụ nsọpụrụ
dị ka ha na-asọpụrụ Nna ahụ. Onye ọbụla nke
na-adịghị asọpụrụ Ọkpara ahụ adịghị asọpụrụ
Nna nke zitere ya. **24** “N’ezie, n’ezie agwa m
unu, onye ọbụla na-anụ okwu m ma kwerekwa
n’onye zitere m nwere ndụ ebighị ebi, a gaghị
amakwa ya ikpe, ọ gafeela site n’ọnwụ banye
na ndụ. **(aiōnios g166)** **25** N’ezie, n’ezie agwa m
unu, oge na-abịa, ọ bịakwala ugbu a mgbe ndị
nwụrụ anwụ ga-anụ olu Ọkpara Chineke, ndị
ahụ nụrụ ya ga-adịkwa ndụ. **26** Dị ka Nna ahụ

nwere ndụ n’ime onwe ya, otu a ka o nyekwara
Ọkpara ahụ ike inwe ndụ n’ime onwe ya. 27 O
nyekwala ya ikike ikpe ikpe n’ihi na ọ bụ Nwa
nke Mmadụ. 28 “Ka nke a hapụ iju unu anya,
n’ihi na oge na-abịa, mgbe ndị niile nọ n’ili
ha ga-anụ olu ya 29 ma pụta, ndị mere ihe dị
mma ga-ebili dịrị ndụ. Ma ndị mere ihe ọjọọ
ga-ebili bụrụ ndị a ga-ama ikpe. 30 Enweghị m
ike ime ihe ọbụla n’onwe m, ikpe m na-ekpe
bụ naanị dị ka m nụrụ, ikpe m bụkwa nke ziri
ezi, n’ihi na anaghị m eme ihe ga-amasị m,
kama ọ bụ ihe ga-amasị onye ahụ zitere m. 31
“Ọ bụrụ na m na-agba ama banyere onwe m,
ama m abụghị eziokwu. 32 Enwere m onye ọzọ
na-agbara m ama, amatakwara m na ama ya
banyere m bụ eziokwu. 33 “Unu zigaara Jọn ndị
ozi, ọ gbakwaala ama maka eziokwu ahụ. 34 Ọ
bụghị na m na-anabata ama nke mmadụ, kama
a na m ekwu ya ka enwe ike ịzọpụta unu. 35
Ọ bụ oriọna nke na-enwu na-amụkekwa, unu
họrọkwara ịṅụrị ọṅụ n’ìhè ya n’oge nta. 36 “Ma
e nwere m ama dị ukwuu karịa nke Jọn, n’ihi
na ọrụ ahụ ya bụ Nna nyere m ka m rụchapụ,
bụkwa nke m na-arụ, na-agbara m ama na ọ bụ
Nna ahụ zitere m. 37 Ya bụ Nna ahụ zitere m
na-agbakwa ama n’onwe ya banyere m. Unu
anụbeghị olu maọbụ hụ ụdịdị ya. 38 Okwu ya
anọkwaghị n’ime unu n’ihi na unu ekweghị
n’onye o zitere. 39 Unu na-enyocha akwụkwọ
nsọ n’ihi na unu chere na unu ga-esite na ha
nwee ndụ ebighị ebi maọbụ ha na-agba ama
banyere m. (aiōnios g166) 40 Ma unu jụrụ ịbịakwute
m ka unu nwee ndụ. 41 “Anaghị m anabata
otuto nke ụmụ mmadụ. 42 Ma amatara m na
unu enweghị ịhụnanya Chineke n’obi unu. 43
Abịala m n’aha Nna m ma unu anabataghị m.
Ma ọ bụrụ na onye ọzọ abịa n’aha nke onwe
ya, unu ga-anabata ya. 44 Olee otu unu ga-esi
kwere ebe unu na-anara otuto site n’aka ibe
unu, ma unu adịghị achọ otuto nke si n’aka
onye naanị ya bụ Chineke? 45 “Unu echela na m
ga-ebo unu ebubo n’ihu Nna ahụ. Onye ga-ebo
unu ebubo bụ Mosis, bụ onye unu tụkwasịrị obi
na ya. 46 Ọ bụrụ na unu kwenyeere Mosis, unu
gakwara ekwere na m, n’ihi na o dere banyere
m. 47 Ma ebe unu na-ekweghị n’ihe o dere, olee
otu unu ga-esi kwere n’ihe m kwuru?”

6 Mgbe nke a gasịrị, Jisọs gafere n’ofe nke ọzọ
nke osimiri Galili (nke a na-akpọkwa osimiri
Tiberịas). 2 Oke igwe mmadụ sooro ya, n’ihi na
ha hụrụ ọrụ ebube ọ na-arụ n’ahụ ndị ọrịa. 3
Jisọs rigooro n’elu ugwu nọdụ ala ya na ndị na-
eso ụzọ ya. 4 N’oge a, mmemme oriri Ngabiga
ndị Juu na-abịa nso. 5 Mgbe Jisọs leliri anya
elu hụ oke igwe mmadụ na-abịakwute ya, ọ
sịrị Filip, “Olee ebe anyị ga-azụta achịcha ndị a
ga-ata?” 6 Ọ jụrụ nke a naanị iji nwalee ya, ya
onwe ya mararị ihe ọ ga-eme. 7 Filip zara ya,
“Ụgwọ ọrụ ọnwa isii agaghị ezu ịzụta achịcha
nke onye ọbụla n’ime ha ga-atatụ naanị ihe
ntakịrị.” 8 Onye ọzọ n’ime ndị na-eso ụzọ ya
bụ Andru, nwanne Saimọn Pita, kwupụtara, 9
“Otu nwantakịrị nwoke nọ n’ebe a nwere ogbe
achịcha balị ise, na azụ abụọ, ma gịnị ka ha
bụ n’etiti igwe mmadụ ha otu a?” 10 Jisọs sịrị,
“Meenụ ka ndị mmadụ ndị a nọdụ ala.” E nwere
ọtụtụ ahịhịa n’ebe ahụ, ụmụ nwoke nọdụrụ ala,
ha dị ihe ruru puku mmadụ ise. 11 Ya mere, Jisọs
weere achịcha ahụ nye ekele, kee ha ndị niile
nọdụrụ ala dị ka ha sịrị chọọ. O jikwa azụ ahụ
mee otu ihe ahụ. 12 Mgbe ha niile rijuchara afọ,
ọ sịrị ndị na-eso ụzọ ya, “Tụtụkọtanụ iberibe
niile fọdụrụ, ka ihe ọbụla hapụ ịla n’iyi.” 13
Ya mere, ha tụtụkọtara ha, kpojuo nkata iri
na abụọ, bụ iberibe si n’ogbe achịcha balị ise
nke ndị ahụ rifọrọ. 14 Mgbe ndị mmadụ ahụ
hụrụ ihe ịrịbama ahụ, o mere ha bidoro na-
asị, “N’eziokwu, onye a bụ onye amụma ahụ
nke ga-abịa n’ime ụwa.” 15 Mgbe Jisọs matara
na ha chọrọ ịbịa dọkpụrụ ya n’ike chie ya eze,
ọ hapụrụ ha ga n’ugwu naanị ya, n’onwe ya.
16 Mgbe o ruru n’uhuruchi, ndị na-eso ụzọ ya
rịdara gaa n’ọnụ mmiri, 17 ebe ha banyere
n’otu ụgbọ mmiri, malite ịgabiga osimiri gawa
n’ofe Kapanọm. N’oge a ọchịchịrị agbaala ma
Jisọs alọghachikwutebeghị ha. 18 Ebili mmiri
maliri elu n’ihi n’oke ifufe bidoro na-efe. 19 Ha
akwọọla ụgbọ ihe dịka kilomita ise maọbụ isii,
mgbe ha hụrụ Jisọs ka ọ na-aga ije n’elu mmiri
ahụ na-abịa nso n’ụgbọ mmiri ha. Oke egwu
tụkwara ha. 20 Ma ọ sịrị ha, “Unu atụla egwu. Ọ

bụ m.” 21 Mgbe ahụ, ha nabatara ya n’ime ụgbọ
ahụ, ọ dịkwaghị anya ụgbọ ha bịaruru n’elu ala
ebe ha na-aga. 22 N’echi ya, igwe mmadụ ahụ
nọdụrụ n’ofe ọzọ nke ọnụ mmiri ahụ chọpụtara
na ọ bụ naanị otu ụgbọ mmiri nta bịara n’ebe
ahụ, na Jisọs esoghị ndị na-eso ụzọ ya banye
n’ime ya, kama na ọ bụ naanị ndị na-eso ụzọ
ya ka ụgbọ mmiri ahụ buuru pụọ. 23 Mgbe
ahụ ụfọdụ ụgbọ mmiri si Tiberịas bịara kwụsị
nso nso ebe ahụ ndị mmadụ nọ rie achịcha
mgbe Onyenwe anyị nyechara ekele maka ya.
24 Ma mgbe igwe mmadụ ahụ ghọtara na Jisọs
na ndị na-eso ụzọ ya anọghị n’ebe ahụ, ha
banyere n’ụgbọ mmiri nta ndị ahụ kwọfee gawa
Kapanọm ịchọ Jisọs. 25 Mgbe ha hụrụ ya n’ofe
ọzọ nke osimiri ahụ, ha sịrị ya, “Onye ozizi, olee
mgbe i jiri bịa n’ebe a?” 26 Jisọs sịrị ha, “N’ezie,
n’ezie agwa m unu, ihe unu ji na-achọ m abụghị
n’ihi na unu hụrụ ihe ịrịbama m mere, kama na
unu riri achịcha rijuokwa afọ. 27 Unu adọgbula
onwe unu maka nri nke na-emebi emebi, kama
maka nri nke na-adịgide ruo ndụ ebighị ebi,
bụ nke Nwa nke Mmadụ ga-enye unu. N’ihi na
Chineke Nna akakwasịla ya akara nkwado ya.”
(aiōnios g166) 28 Mgbe ahụ, ha sịrị, “Gịnị ka anyị
ga-eme iji rụọ ọrụ Chineke?” 29 Jisọs zara sị ha,
“Ọrụ Chineke bụ nke a, ikwere n’onye ahụ o
zitere.” 30 Ya mere ha sịrị ya, “Olee ihe ịrịbama
ị ga-egosi anyị nke anyị ga-ahụ ma kwere na gị?
Kedụ ọrụ ị ga-arụ? 31 Nna nna anyị ha riri mánà
n’ọzara; dị ka e dere ya n’akwụkwọ nsọ sị, ‘O
sitere n’eluigwe nye ha achịcha ka ha rie.’” 32
Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu, ọ bụghị
Mosis nyere unu achịcha ahụ site n’eluigwe,
kama ọ bụ Nna m na-enye unu ezi achịcha ahụ
site n’eluigwe. 33 N’ihi na achịcha Chineke bụ
nke ahụ si n’eluigwe rịdata, na-enyekwa ụwa
ndụ.” 34 Ha sịrị ya, “Nna anyị ukwu, nye anyị
ụdị achịcha a site ugbu a gawa.” 35 Jisọs sịrị ha,
“Abụ m achịcha ahụ na-enye ndụ. Onye ọbụla
na-abịakwute m, agụụ agaghị agụ ya. Onye
ọbụla kwa kweere na m, akpịrị agaghị akpọ ya
nkụ. 36 Ma agwa m unu, unu ahụla m ma unu
ekweghịkwa. 37 Onye ọbụla Nna ahụ nyere m
ga-abịakwute m, onye ọbụla na-abịakwute m,
agaghị m achụpụ ya. 38 N’ihi na esi m n’eluigwe
rịdata n’ụwa ime uche onye ahụ zitere m, ọ
bụghị ime uche nke m. 39 Nke a bụkwa uche
onye ahụ zitere m, na o nweghị onye ọbụla o
nyere m ga-efunarị m, kama m ga-eme ka ha
site n’ọnwụ bilie n’ụbọchị ikpeazụ. 40 Nke a bụ
uche nke Nna m, na onye ọbụla lere Ọkpara ahụ
anya, kwerekwa na ya ga-enweta ndụ ebighị
ebi, m ga-emekwa ka o bilie n’ụbọchị ikpeazụ.”
(aiōnios g166) 41 N’ihi nke a, ndị Juu bidoro itamu
ntamu megide ya n’ihi na ọ sịrị, “Abụ m achịcha
ahụ siri n’eluigwe rịdata.” 42 Ha sịrị, “Onye a ọ
bụghị Jisọs, nwa Josef, bụ onye anyị matara nne
na nna ya? Oleekwanụ otu o si ekwu ugbu a sị,
‘Esi m n’eluigwe rịdata’?” 43 Jisọs zara sị ha,
“Unu atamula n’etiti onwe unu. 44 O nweghị
onye nwere ike ịbịakwute m ma ọ bụghị na Nna
ahụ zitere m kpọtara ya, aga m akpọlitekwa
ya n’ụbọchị ikpeazụ. 45 E dere ya n’akwụkwọ
ndị amụma, ‘Ha niile ga-abụ ndị Chineke ga-
akụziri ihe.’Onye ọbụla nke gere Nna ahụ ntị
ma mụtakwa ihe site na ya na-abịakwute m. 46
O nweghị onye ọbụla hụrụla Nna ahụ karịakwa
onye ahụ sitere na Chineke, naanị ya hụrụla
Nna ahụ. 47 N’eze, n’ezie agwa m unu, onye
ọbụla kwerenụ nwere ndụ ebighị ebi. (aiōnios
g166) 48 Abụ m achịcha nke ndụ. 49 Nna nna unu
ha riri mánà ahụ n’ime ọzara ma mecha nwụọ.
50 Ma nke a bụ achịcha ahụ nke si n’eluigwe bịa,
nke mmadụ pụrụ iri ma ghara ịnwụ anwụ. 51
Abụ m achịcha dị ndụ nke siri n’eluigwe bịa.
Ọ bụrụ na onye ọbụla erie achịcha a, ọ ga-adị
ndụ ruo ebighị ebi. Nri a bụ anụ ahụ m, nke
m ga-enye maka ndụ nke ụwa.” (aiōn g165) 52
Mgbe ahụ, ndị Juu bidoro na-arụrịta ụka ike
n’etiti onwe ha sị, “Olee otu nwoke a ga-esi nye
anyị anụ ahụ ya ka anyị rie?” 53 Jisọs sịrị ha,
“N’ezie, n’ezie agwa m unu, naanị ma unu riri
anụ ahụ Nwa nke Mmadụ ma ṅụọkwa ọbara
ya, unu agaghị enwe ndụ n’ime onwe unu. 54
Onye ọbụla riri anụ ahụ m, ṅụọkwa ọbara m
nwere ndụ ebighị ebi. A ga m akpọlitekwa ya
n’ụbọchị ikpeazụ ahụ. (aiōnios g166) 55 N’ihi na
anụ ahụ m bụ ezigbo nri, ọbara m bụkwa ezigbo
ihe ọṅụṅụ. 56 Onye ọbụla na-eri anụ ahụ m
na-aṅụkwa ọbara m na-anọgide n’ime m mụ
onwe m kwa n’ime ya. 57 Dị ka Nna ahụ dị ndụ

zitere m, ana m adịkwa ndụ n’ihi Nna ahụ, otu
a ka onye na-eri m ga-adịkwa ndụ site na m. 58
Nke a bụ achịcha ahụ si n’eluigwe bịa. Nna nna
unu ha riri mánà ma nwụkwaa, ma onye ọbụla
na-eri achịcha a ga-adị ndụ ruo mgbe ebighị
ebi.” (aiōn g165) 59 O kwuru ihe ndị a mgbe ọ na-
akụzi ihe n’ụlọ ekpere dị na Kapanọm. 60 Mgbe
ọtụtụ n’ime ndị na-eso ụzọ ya ha nụrụ nke a,
ha sịrị, “Nke a bụ ozizi siri ike, onye nwere ike
ịnabata ya?” 61 Ebe Jisọs matara na ndị na-eso
ụzọ ya na-atamu ntamu maka nke a ọ sịrị ha,
“Nke a ọ na-ewute unu? 62 Gịnị ka unu ga-ekwu
ma ọ bụrụ na unu ahụ Nwa nke Mmadụ ka ọ
na-arịgo ebe ọ nọrịị na mbụ. 63 Ọ bụ Mmụọ
ahụ na-enye ndụ; anụ ahụ abaghị uru ọbụla,
okwu ndị m gwara unu bụ mmụọ bụrụkwa ndụ.
64 Ma n’etiti unu, ọ dị ụfọdụ na-ekwenyeghị.”
N’ihi na Jisọs maara site na mmalite ndị ahụ
n’ime ha na-ekwenyeghị, matakwa onye ahụ
nke ga-arara ya nye. 65 Ọ sịrị, “Ọ bụ nke a mere
m jiri gwa unu na o nweghị onye ọbụla nwere
ike ịbịakwute m ma ọ bụrụ na Nna m enyeghị
ya ike.” 66 N’ihi nke a, ọtụtụ ndị na-eso ụzọ ya
laghachiri azụ, kwụsị iso ya. 67 Jisọs sịrị mmadụ
iri na abụọ ahụ, “Unu chọkwara iso ha pụọ?” 68
Saimọn Pita zara ya sị, “Onyenwe anyị, onye
ka anyị ga-agakwuru? Ọ bụ gị ji okwu nke ndụ
ebighị ebi. (aiōnios g166) 69 Anyị kweere marakwa
na ị bụ Onye Nsọ nke Chineke.” 70 Jisọs zara ha,
“Ọ bụghị m họpụtara unu mmadụ iri na abụọ?
Ma otu onye n’ime unu bụ ekwensu!” 71 Ọ na-
ekwu banyere Judas nwa Saimọn Iskarịọt, onye
n’agbanyeghị na ọ bụ otu n’ime mmadụ iri na
abụọ ahụ, bụ onye ga-arara ya nye.

7 Mgbe nke a gasịrị, Jisọs gagharịrị na Galili,
ma ọ kpachapụrụ anya hapụ ịga Judịa n’ihi
na ndị Juu na-achọ ụzọ igbu ya. 2 Mmemme Ụlọ
ikwu ndị Juu dị nso, 3 ya mere, ụmụnne ya ndị
nwoke sịrị ya, “Si n’ebe a pụọ, gaa Judịa, ka ndị
na-eso ụzọ gị nwe ike ịhụ ọrụ ị na-arụ. 4 N’ihi
na o nweghị onye ọbụla chọrọ ịbụ onye ọha
mmadụ ma, nke na-eme ihe na nzuzo. Ebe ọ
bụkwanụ na ị na-eme ihe ndị a, gosi ụwa onwe
gị.” 5 N’ihi na ọ bụladị ụmụnne ya ekwenyeghị
na ya. 6 Jisọs sịrị ha, “Oge nke m erubeghị,
ma oge nke unu nọ n’ebe a mgbe niile. 7 Ụwa
enweghị ike ịkpọ unu asị, ma ọ kpọrọ m asị n’ihi
na ana m agba ama megide ya n’ọrụ ya jọrọ njọ.
8 Unu onwe unu gaanụ na mmemme ahụ, agaghị
m aga mmemme a n’ihi na oge m erubeghị.” 9
Mgbe o kwusiri nke a, ọ nọgidere na Galili. 10
Ma otu ọ dị, mgbe ụmụnne ya gawara mmemme
ahụ ya onwe ya gakwara. Ọ gaghị ebe mmadụ
niile ga-ahụ ya kama ọ gara na nzuzo. 11 Na
mmemme ahụ ndị Juu nọ na-ele anya ma na-
ajụgharị sị, “Olee ebe ọ nọ?” 12 E nwere oke
ntamu n’etiti igwe mmadụ ahụ banyere ya. Ndị
ụfọdụ na-asị, “Ọ bụ ezigbo mmadụ.” Ndị ọzọ
na-asị, “Mba, ọ na-eduhie igwe mmadụ.” 13
Ma o nweghị onye ọbụla kwulitere okwu maka
ya n’ihu ọha n’ihi egwu ndị Juu. 14 Mgbe o
ruru n’etiti mmemme ahụ, Jisọs banyere n’ime
ụlọnsọ ukwu ma bido ikuzi ihe. 15 Site n’oke
mgbagwoju anya, ndị Juu jụrịtara onwe ha sị,
“Olee otu nwoke a sịrị nweta amamihe dị otu
a ebe ọ bụ na o nwebeghị onye kuziri ya ihe
ọbụla?” 16 Jisọs zara ha, “Ozizi m abụghị nke m,
kama ọ bụ nke onye ahụ zitere m. 17 Onye ọbụla
na-achọ ime uche Chineke, ọ ga-achọpụta ma
ozizi m ọ bụ nke m ma o sikwanụ na Chineke.
18 Ndị ahụ na-ekwu nke onwe ha na-eme nke a
iji wetara onwe ha ugwu, ma onye ahụ na-achọ
ugwu nke onye zitere ya bụ onye eziokwu; o
nwekwaghị ihe ọbụla bụ ụgha banyere ya. 19
Mosis o nyeghị unu iwu? Ma o nweghị onye
ọbụla n’ime unu na-edebe iwu ahụ. Gịnị mere
unu ji achọ igbu m?” 20 Igwe mmadụ ahụ zara,
“Mmụọ ọjọọ bi n’ime gị, onye chọrọ igbu gị?” 21
Jisọs zara sị ha, “Arụrụ m otu ọrụ, ma unu niile
nọ na mgbagwoju anya. 22 Mosis nyere unu iwu
ibi ugwu (n’agbanyeghị na o siteghị na Mosis,
kama na nna nna anyị ha), n’ụbọchị izuike unu
na-ebikwa mmadụ ugwu. 23 Ọ bụrụ na e nwere
ike bie mmadụ ugwu n’ụbọchị izuike ka a ghara
imebi iwu Mosis, gịnị mere o ji na-ewute unu
na m mere ka ahụ mmadụ zuo oke n’ụbọchị
izuike? 24 Kwụsịnụ ikpe ikpe site n’ihe anya na-
ahụ, kama na-ekpenụ ikpe ziri ezi.” 25 N’oge
ahụ, ụfọdụ n’ime ndị Jerusalem bidoro na-asị,
“Onye a ọ bụghị nwoke ahụ ha chọrọ igbu? 26
Lee ka ọ nọ na-ekwu okwu n’ihu mmadụ niile
ma o nwekwaghị onye na-agwa ya ihe ọbụla.

Ọ pụtara na ndịisi amatala n'eziokwu na ọ bụ
Kraịst? 27 Ma anyị matara ebe nwoke a siri
pụta, mgbe Kraịst ahụ ga-abịa, o nweghị onye
ga-amata ebe o siri pụta." 28 Ma dị ka Jisọs na-
ezi ihe n'ime ụlọnsọ ukwuu ahụ, o tiri mkpu
sị, "N'ezie, unu maara m, matakwa ebe m siri
pụta. Anọghị m n'ebe a na nke onwe m, ma
onye ahụ zitere m bụ eziokwu. Unu amaghị
ya. 29 Ma amara m ya, n'ihi na esitere m na
ya bịa. Ọ bụkwa ya zitere m." 30 Mgbe ahụ ha
chọrọ ijide ya, ma o nweghị onye ọbụla metụrụ
ya aka n'ihi na oge ya erubeghị. 31 Ma otu ọ
dị, ọtụtụ n'ime igwe mmadụ ahụ kweere na
ya. Ha sịrị, "Mgbe Kraịst ahụ ga-abịa, ọ ga-arụ
ọrụ ebube ọzọ karịrị ndị a nwoke a rụrụla?" 32
Ndị Farisii nụrụ ka igwe mmadụ ahụ na-atamu
ntamu n'olu nta banyere ya. Mgbe ahụ ndịisi
nchụaja na ndị Farisii zigara ndị na-eche nche
n'ụlọnsọ ukwuu ahụ ka ha gaa jide ya. 33 Jisọs
sịrị, "Naanị nwa oge ka mụ na unu ga-anọ, aga
m alakwurukwa onye zitere m. 34 Unu ga-achọ
m ma unu agaghị achọta m. Ebe m na-agakwa
unu enweghị ike ịbịaru ya." 35 Ndị Juu sịrịtara
onwe ha, "Olee ebe nwoke a chọrọ ịga anyị na-
agaghị achọta ya? Ọ ga-eje ebe ndị nke anyị a
chụsasịrị achụsasị bi n'etiti ndị Griik, ka ọ ga
kuziere ndị Griik ihe? 36 Kedụ ụdị okwu bụ nke
a ọ na-ekwu sị, 'Unu ga-achọ m ma unu agaghị
achọta m,' na 'Ebe m na-agakwa unu enweghị
ike ịbịaru'?" 37 N'ụbọchị ikpeazụ bụkwa ụbọchị
kacha ibe ya nke mmemme ahụ, Jisọs guzooro
ọtọ jiri oke olu tie mkpu sị, "Ọ bụrụ na akpịrị
na-akpọ onye ọbụla nkụ, ya bịakwute m bịa
ṅụrụ mmiri. 38 Onye ọbụla kweere na m, dị ka
akwụkwọ nsọ kwururị, isi iyi mmiri nke ndụ
ga na-asọpụta site n'ime afọ ya." 39 O kwuru
nke a banyere Mmụọ ahụ ndị kwere na ya ga-
anata. Tutu ruo oge ahụ, e nyebeghị Mmụọ
ahụ, n'ihi na e nyebeghị Jisọs otuto. 40 Mgbe ha
nụrụ nke a, ụfọdụ n'ime igwe mmadụ ahụ sịrị,
"N'eziokwu onye a bụ onye amụma ahụ." 41
Ndị ọzọ sịrị, "Ọ bụ Kraịst ahụ." Ma ndị nke ọzọ
sịkwara, "N'ezie Kraịst ahụ, ọ ga-esi na Galili
pụta? 42 Ọ bụ na akwụkwọ nsọ ekwughị na
Kraịst ga-esi n'agbụrụ Devid pụta, na Betlehem
bụ obodo Devid?" 43 Ya mere nkewa dapụtara
n'etiti igwe mmadụ ahụ n'ihi ya. 44 Ụfọdụ chọrọ
ijide ya ma ọ dịghị onye ọbụla metụrụ ya aka.
45 Mgbe ahụ, ndị nche ụlọnsọ ukwu lọghachiri
n'ebe ndịisi nchụaja na ndị Farisii nọ, ndị sịrị
ha, "Gịnị mere unu akpụtaghị ya?" 46 Ha zara,
"Anyị ahụbeghị onye kwuru okwu dị ka nwoke
a." 47 Ndị Farisii zara ha, "Unu esorola bụrụ ndị
a ghọgburu? 48 Ọ dị onye ọbụla n'ime ndịisi
maọbụ n'ime ndị Farisii tụkwasịrị ya obi? 49 E
e! Kama igwe mmadụ ndị a na-amaghị iwu bụ
ndị a bụrụ ọnụ." 50 Nikọdimọs, otu n'ime ha
bụ onye bịakwutere ya na mbụ sịrị ha, 51 "Iwu
anyị ọ na-ama mmadụ ikpe, ma ọ bụrụ na o
bụghị ụzọ nụta okwu n'ọnụ ya, ịchọpụta ihe
onye ahụ na-eme?" 52 Ha zaghachiri ya sị, "Gị
onwe gị, i sokwa na ndị si Galili pụta? Nyochaa
nke ọma, ị ga-achọpụta na onye amụma ọbụla
agaghị esi na Galili pụta." 53 Mgbe ahụ, onye
ọbụla n'ime ha lara n'ụlọ ya.

8 Ma Jisọs rigooro n'Ugwu Oliv. 2 N'isi ụtụtụ
echi ya, ọ bịara ọzọ n'ụlọnsọ ukwuu ebe
ọtụtụ mmadụ bịakwutere ya. Ọ nọdụrụ ala
malite ikuziri ha ihe. 3 Ndị ozizi iwu na ndị
Farisii dọkpụtara otu nwanyị ha jidere n'ịkwa
iko. Ha mere ka o guzo n'ihu igwe mmadụ
ahụ niile. 4 Ha sịrị ya, "Onye ozizi, anyị jidere
nwanyị a ka ọ na-akwa iko. 5 N'iwu, Mosis nyere
anyị ikike ka e jiri okwute tugbuo onye mere
ihe dị otu a. Gịnị ka i nwere ikwu banyere nke
a?" 6 Ha kwuru nke a iji nwalee ya, iji nweta
ihe ha ga-eji ebo ya ebubo. Ma Jisọs hulatara
ala were mkpịsịaka ya dee ihe n'ala. 7 Mgbe ha
nọgidere na-ajụ ya ajụjụ, o biliri sị ha, "Onye
ọbụla n'ime unu na-emebeghị mmehie ọbụla, ya
buru ụzọ tụọ ya nkume." 8 Ọzọ, o hulatakwara
ala malite ide ihe ọ na-ede n'ala. 9 Mgbe ha
nụrụ nke a, ha niile n'otu n'otu, malite n'onye
okenye ha, sitere n'ebe ahụ pụọ. N'ikpeazụ, ọ
fọdụrụ naanị Jisọs na nwanyị ahụ, ebe o guzoro
n'ihu ya. 10 Jisọs guzoro ọtọ jụọ ya sị, "Nwanyị,
oleekwanụ ha? Ọ dịghị onye mara gị ikpe?" 11
Ọ sịrị, "O nweghị onye ọbụla Onyenwe anyị."
Jisọs sịrị ya, "Mụ onwe m amakwaghị gị ikpe:
Gawa, kama emehiekwala ọzọ." 12 Ọzọ, Jisọs
gwara ha sị, "Abụ m ihe nke ụwa. Onye ọbụla
na-eso m agaghị ejegharị n'ọchịchịrị, kama ọ

ga-enwe ìhè nke ndụ." 13 Ndị Farisii sịrị, "Ị na-
agbara onwe gị ama! Ya mere ama ị na-agbara
onwe gị abụghị ezie." 14 Ma Jisọs zara sị, "A
sịkwarị na mụ na-agbara onwe m ama, ama
m na-agba bụ eziokwu. N'ihi na-amara m ebe
m si bịa, marakwa m ebe m na-aga. Ma unu
aghọtaghị ebe m si bịa, maọbụ ebe m na-aga. 15
Unu na-ekpe ikpe dị ka mmadụ; ma ekpeghị
m onye ọbụla ikpe. 16 Ma ọ bụrụ na m ekpe
ikpe, ikpe m bụ eziokwu n'ihi na ọ bụghị naanị
m nọ, kama ọ bụ mụ na Nna m, onye zitere
m. 17 E dere n'iwu unu sị, 'ama mmadụ abụọ
gbara bụ eziokwu.' 18 Ana m agba ama banyere
onwe m. Nna m, onye zitere m, na-agbakwa
ama banyere m." 19 Mgbe ahụ ha jụrụ ya, "Olee
ebe Nna gị nọ?" Jisọs zara, "Unu amaghị m, unu
amakwaghị Nna m. Ọ bụrụ na unu matara m
unu ga-amatakwa onye Nna m bụ." 20 Okwu
ndị a niile ka o kwuru n'ụlọnsọ ukwu ha, mgbe
ọ na-akụzi ihe na mpaghara ụlọ ahụ ebe a na-
adọba onyinye. Ma ọ dịghị onye ọbụla jidere ya
n'ihi na oge ya erubeghị. 21 Ọzọ ọ gwara ha,
"Aga m ahapụ unu, unu ga-achọ m, ma unu ga-
anwụ n'ime mmehie unu. Ma unu apụghị ịbịa
n'ebe m na-aga." 22 Nke a mere ka ndị Juu na-
asị, "Ọ ga-egbu onwe ya? Ọ bụ ya mere o ji sị,
'Ebe m na-aga unu apụghị ị bịa'?" 23 Ma ọ sịrị
ha, "Unu si n'ala ma esi m n'elu bịa. Unu bụkwa
ndị ụwa, ma abụkwaghị m nke ụwa a. 24 A sịrị
m unu na unu ga-anwụ n'ime mmehie unu,
naanị na unu kwenyere na mụ onwe m, bụ onye
ahụ." 25 Ha jụrụ ya, "Onye ka ị bụ?" Jisọs zara sị
ha, "Abụ m onye ahụ m gwara unu na m bụ na
mbụ. 26 E nwere m ọtụtụ ihe m ga-ekwu n'ikpe
unu ikpe. Ma matanụ na onye ahụ zitere m bụ
onye eziokwu. N'ihi nke a, ihe niile m nụrụ site
n'ọnụ ya ka m gwara ụwa." 27 Ọ bụ ihe banyere
Nna ya ka ọ na-agwa ha, ma ha aghọtaghị ya. 28
Ya mere Jisọs sịrị, "Mgbe unu weliri Nwa nke
Mmadụ elu, mgbe ahụ ka unu ga-ama na mụ
onwe m bụ ya. Unu ga-amatakwa na ọ dịghị ihe
m na-eme n'onwe m, kama, dị ka Nna m ziri
m ka m na-ekwu ihe ndị a. 29 Onye ahụ nke
zitere m na-anọnyekwara m. Ọ hapụghịkwa m
mgbe ọbụla, n'ihi na ọ bụ ihe na-amasị ya ka m
na-eme mgbe niile." 30 Mgbe ọ na-ekwu ihe
ndị a, ọtụtụ kwenyere na ya. 31 Jisọs gwara ndị
Juu ndị kwere na ya, "Ọ bụrụ na unu anọgide
n'okwu m n'ezie unu ga-abụ ndị na-eso ụzọ m.
32 Unu ga-amatakwa eziokwu ahụ, eziokwu ahụ
ga-emekwa ka unu nwere onwe unu." 33 Ha
zara ya, "Anyị bụ ụmụ Ebraham, o nwebeghị
oge anyị ji bụrụ ohu onye ọbụla. Olee otu i si
na-asị na a ga-eme ka anyị nwere onwe anyị?"
34 Jisọs zara ha, "N'ezie, n'ezie asị m unu, onye
ọbụla na-eme mmehie bụ ohu mmehie. 35 Ohu
enwekwaghị ọnọdụ mgbe ọbụla n'ezinaụlọ, ma
ọkpara nwere ọnọdụ ruo ebighị ebi. (aiōn g165)
36 Ya mere, ọ bụrụ na Ọkpara ahụ emee ka
unu nwere onwe unu n'ezie, unu ga-abụ ndị
nwere onwe unu. 37 Ama m na unu bụ ụmụ
ụmụ Ebraham, ma unu na-achọ igbu m n'ihi
na okwu m enweghị ọnọdụ n'ime unu. 38 Ana
m ekwu ihe m hụrụ n'ebe Nna m nọ, ma unu
na-eme ihe unu nụrụ site n'aka nna unu." 39
Ha zara ya, "Ebraham bụ nna anyị." Jisọs sịrị
ha, "Ọ bụrụ na unu bụ ụmụ Ebraham, unu gara
na-arụ ọrụ Ebraham rụrụ. 40 Ma unu na-achọ
igbu m, bụ onye gwara unu eziokwu ahụ m
nụrụ n'ebe Chineke nọ. Ebraham emeghị otu a.
41 Unu na-arụ ọrụ nna unu rụrụ." Ha sịrị ya,
"Anyị abụghị ụmụ a mụrụ site n'ịkwa iko; naanị
Chineke ya onwe ya bụ otu Nna anyị nwere." 42
Jisọs gwara ha, "Ọ bụrụ n'ezie na Chineke bụ
Nna unu, unu ga-ahụ m n'anya, n'ihi na ọ bụ
Chineke zitere m. Abịaghị m site n'ike aka m. 43
Gịnị mere unu adịghị aghọta ihe m na-ekwu?
Ọ bụ na unu enweghị ike ịnabata okwu m. 44
Unu bụ ụmụ nke nna unu ekwensu. Uche unu
bụ imezu ihe nke nna unu na-achọ. Ọ bụ ogbu
ọchụ site na mbụ. Ọ dịghị ejigide eziokwu n'ihi
na eziokwu adịghị n'ime ya. Mgbe ọ na-ekwu
okwu ụgha, ọ na-ekwu dị ka ọdịdị ya sịrị dị,
n'ihi na ọ bụ onye ụgha bụrụkwa nna nke ụgha.
45 Ma n'ihi na m na-ekwu eziokwu, ọ bụ ya mere
unu ekwenyeghị na m. 46 O nwere onye n'ime
unu pụrụ ịtụ m mmehie m n'ihu? Ọ bụrụ na m
na-ekwu eziokwu, gịnị mere unu ekwenyeghị
na m? 47 Onye ọbụla sitere na Chineke na-anụ
ihe Chineke na-ekwu. Ihe kpatara unu adịghị
anụ bụ maka unu abụghị ndị nke Chineke." 48
Ndị Juu zara sị, "Anyị e kwughị eziokwu mgbe

anyị sịrị na ị bụ onye Sameria, na mmụọ ọjọọ
bikwa n’ime gị?” 49 Jisọs zaghachiri, “Mmụọ
ọjọọ ọbụla adịghị n’ime m, kama ana m asọpụrụ
Nna m, ma unu adịghị asọpụrụ m. 50 Anaghị m
achọ otuto nke onwe m, kama ọ dị onye nke
na-achọ ya. Ọ bụkwa ya bụ onye ikpe. 51 N’ezie,
n’ezie, agwa unu, onye ọbụla na-edebe okwu m
agaghị anwụ ọzọ.” (aiōn g165) 52 Mgbe ahụ ndị
Juu sịrị ya, “Anyị maara ugbu a na mmụọ ọjọọ
bi n’ime gị. Ebraham nwụrụ anwụ ya na ndị
amụma, ma gị onwe gị na-asị na onye ọbụla
kwere na gị agaghị anwụ ruo mgbe ebighị ebi.
(aiōn g165) 53 Ị dị ukwuu karịa nna anyị Ebraham?
Ọ nwụrụ, ma ndị amụma nwụkwara. Onye ka ị
na-eche na ị bụ?” 54 Jisọs zara, “Ọ bụrụ na m
etoo onwe m, otuto m bụ ihe efu, Nna m, onye
unu na-asị na ọ bụ Chineke unu, bụ onye na-eto
m. 55 Amaara m onye ọ bụ n’agbanyeghị na unu
amaghị ya. Aga m abụ onye ụgha ma ọ bụrụ na
m ga-asị na-amaghị m onye ọ bụ. Amaara m ya
na-edebekwa okwu ya. 56 Nna unu Ebraham
ṅụrịrị ọṅụ mgbe o chetara na ọ ga-ahụ ụbọchị
m; ọ hụrụ ya ma ṅụrịakwa ọnụ.” 57 Ndị Juu sịrị
ya, “Ị gbabeghị iri afọ ise ma ị hụla Ebraham?”
58 Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu, tupu
amụọ Ebraham, mụ onwe m nọ ya.” 59 Ya mere,
ha tụtụlitere nkume ịtụ ya, ma Jisọs zoro onwe
ya, sitekwa n’ụlọnsọ ukwuu ahụ pụọ.

9 Mgbe ọ na-agafe, ọ hụrụ otu nwoke kpuru ìsì
site n’afọ nne ya. 2 Ndị na-eso ụzọ ya jụrụ ya
sị, “Onye ozizi, onye mehiere? Nwoke a ka ọ
bụ ndị mụrụ ya, nke mere e ji mụọ ya n’ìsí?”
3 Jisọs sịrị, “Nwoke a emehieghị, ndị mụrụ ya
emehiekwaghị, kama o kpuru ìsì ka ọrụ Chineke
pụta ìhè na ndụ ya. 4 Anyị aghaghị ịrụ ọrụ onye
ahụ zitere m, mgbe chi ka dị, anyasị na-abịa
mgbe o nweghị onye pụrụ ịrụ ọrụ. 5 Dị ka m nọ
n’ụwa, Abụ m ìhè nke ụwa.” 6 Mgbe o kwusiri
nke a, ọ bụsara ọnụ mmiri asụ n’ala gwakọta ya
na aja, werekwa aja ahụ tee nwoke ahụ n’anya.
7 Ọ gwara ya, “Gaa n’ọdọ mmiri Sailọm saa ihu
gị” (nke a pụtara “Zitere”). Ọ gara saa ihu ya,
lọghachita na-ahụ ụzọ. 8 Ndị agbataobi ya na
ndị n’ahụ ya n’oge gara aga ka ọ na-arịọ arịrịọ
sịrị, “Nke a, ọ bụghị nwoke ahụ na-anọdụ ala
na-arịọ arịrịọ?” 9 Ụfọdụ na-asị, “Ọ bụ ya.” Ma
ndị ọzọ na-asịkwa, “Ọ bụghị ya. Ọ bụ onye yiri
ya.” Ma ọ na-asị, “Abụ m nwoke ahụ.” 10 Ha
na-asị ya, “Olee otu anya gị sịrị meghee?” 11 Ọ
zara, “Nwoke a na-akpọ Jisọs gwakọtara ụrọ tee
m n’anya. Ọ gwara m sị, ‘Gaa saa ihu gị n’ọdọ
mmiri Sailọm.’ A gara m saa onwe m, malitekwa
ịhụ ụzọ.” 12 Ha sịrị ya, “Olee ebe nwoke ahụ
nọ?” Ọ sịrị, “Amaghị m.” 13 Ha dutere nwoke
ahụ kpuru ìsì na mbụ n’ihu ndị Farisii. 14 Ma ọ
bụ n’ụbọchị izuike ka Jisọs gwakọtara aja, jiri ya
meghe anya ya. 15 Ya mere, ndị Farisii jụrụ ya
otu o si bido ịhụ ụzọ. Ọ sịrị ha, “Ọ gwakọtara
aja tee m n’anya, a sakwara m ihu ma ugbu
a ana m ahụ ụzọ.” 16 Ụfọdụ ndị Farisii sịrị,
“Nwoke a esiteghị n’ebe Chineke nọ bịa, n’ihi
na ọ dịghị edebe ụbọchị izuike.” Ma ndị ọzọ
na-asị, “Olee otu onye mmehie ga-esi rụọ ọrụ
ịrịbama ndị dị otu a?” Nkewa dịrị n’etiti ha. 17
Ya mere, ha sịrị nwoke ahụ kpuru ìsì, “Gịnị ka
i nwere ikwu banyere ya? Ọ bụ anya gị ka o
meghere.” Ọ sịrị, “Ọ bụ onye amụma.” 18 Ma
ndị Juu ahụ ekweghị na nwoke a bụ onye kpuru
ìsì na mbụ, nke e mere ka ọ hụ ụzọ, tutu ruo
mgbe ha kpọrọ ndị mụrụ ya. 19 Ha jụrụ ha sị,
“Onye a ọ bụ nwa unu, onye unu na-asị na o
kpuru ìsì site n’oge a mụrụ ya? O si aṅaa ahụ
ụzọ ugbu a?” 20 Ndị mụrụ ya zara, “nke a bụ
nwa anyị. Anyị matakwara na o kpuru ìsì site
n’oge anyị mụrụ ya. 21 Ma otu o si ahụ ụzọ ugbu
a maọbụ onye meghere anya ya, anyị amaghị.
Jụọnụ ya. Ọ bụ dimkpa, ya zara ọnụ ya.” 22 Ihe a
ka ndị mụrụ ya kwuru n’ihi na ha na-atụ egwu
ndị Juu. Ndị kpebirila na ọ bụrụ na onye ọbụla
ekwuo na Jisọs bụ Kraịst ahụ, ha ga-achụpụ
onye ahụ site n’ụlọ ekpere ha. 23 Nke a mere
ndị mụrụ ya jiri sị, “Ọ bụ dimkpa, unu jụọ ya.”
24 Ha kpọrọ nwoke a nke ugboro abụọ, bụ onye
ahụ kpuburu ìsì, sị ya, “Nye Chineke otuto. Anyị
maara na nwoke a bụ onye mmehie.” 25 Ọ zara,
“Amaghị m maọbụ onye mmehie ma ọ bụghị.
Ma otu ihe ka m maara, ekpuru m ìsì na mbụ
ma ugbu a ana m ahụ ụzọ.” 26 Ha sịrị ya, “Gịnị
ka o mere gị? Olee otu o si meghe anya gị?”
27 Ọ zara ha, “Agwala m unu ihe niile, ma unu
achọghị ikwere. Gịnị mere unu ji chọọ ịnụ ya
ọzọ? Unu chọkwara ịghọ ndị na-eso ụzọ ya?” 28

Ha bigbọrọ ya sị, “Gị onwe gị bụrụkwa onye na-
eso ụzọ ya! Anyị bụ ndị na-eso ụzọ Mosis. 29
Anyị mara na Chineke gwara Mosis okwu, ma
gbasara nwoke a, anyị amaghị ebe o siri bịa.”
30 Nwoke ahụ zaghachiri sị ha, “Ma otu ọ dị,
nke a bụ ihe ịtụnanya! Unu amaghị ebe o sịrị
bịa ma o meghere anya m. 31 Anyị mara na
Chineke adịghị ege ndị mmehie ntị, ma ọ na-
ege ntị onye na-atụ egwu ya na onye na-eme
uche ya. 32 Site na mgbe e kere ụwa, ọ dịbeghị
onye a nụrụ na o meghere anya onye kpuru ìsì.
(aiōn g165) 33 Ọ bụrụ na nwoke a esiteghị n’ebe
Chineke nọ, ọ gaghị enwe ike ime ihe ọbụla.” 34
Ha zara sị ya, “Gị onye a mụrụ n’ime mmehie, ị
na-achọ ikuziri anyị ihe?” Ha chụpụrụ ya n’ezi.
35 Jisọs nụrụ na ha achụpụla ya n’ezi, ma mgbe
ọ chọtara ya, ọ sịrị ya, “I kweere na Nwa nke
Mmadụ?” 36 Ọ zara sị, “Onyenwe m, ọ bụ onye?
Gwa m ka m nwe ike ikwere na ya.” 37 Jisọs sịrị
ya, “Ị hụla ya ugbu a; onye gị na ya na-ekwurịta
okwu bụ onye ahụ.” 38 Ọ sịrị, “Onyenwe m,
ekwela m.” Ọ kpọrọ isiala nye ya. 39 Jisọs sịrị,
“Ọ bụ n’ihi ikpe ka m ji bịa n’ụwa, ka ndị na-
adịghị ahụ ụzọ bido ịhụ ụzọ, na ka ndị na-ahụ
ụzọ ghọọ ndị kpuru ìsì.” 40 Mgbe ụfọdụ ndị
Farisii nọ nso n’ebe ahụ nụrụ nke a, ha sịrị ya,
“Anyị onwe anyị, anyị bụkwa ndị kpuru ìsì?”
41 Jisọs sịrị ha, “Ọ bụrụ na unu kpuru ìsì, ikpe
ọmụma mmehie agaghị ama unu, ma ugbu a
ebe unu sị na unu na-ahụ ụzọ ikpe ọmụma unu
na-adịgide.”

10 “N’ezie, n’ezie, agwa m unu, onye ọbụla
na-adịghị esite n’ọnụ ụzọ aba n’ọgba atụrụ
kama ọ na-arị elu ka o site n’elu ụlọ ahụ wufee,
bụ onye ohi bụrụkwa onye na-apụnara mmadụ
ihe. 2 Onye na-esite n’ọnụ ụzọ abanye bụ onye
ọzụzụ atụrụ. 3 Onye nche ọnụ ụzọ na-emeghere
ya ụzọ, atụrụ ya na-anụkwa olu ya. Ọ na-akpọ
atụrụ nke ya aha, ma duru ha pụọ. 4 Mgbe ọ
kpọpụtasịrị ndị niile bụ nke ya, ọ na-aga n’ihu
ha. Atụrụ ya na-esokwa ya n’azụ n’ihi na ha
maara olu ya. 5 Ha agaghị eso onye ọbịa, kama
ha gbaara ya ọsọ. N’ihi na ha amaghị olu onye
ọbịa.” 6 Jisọs ji ihe yiri ihe gwa ha okwu. Ma ha
aghọtaghị ihe ọ nọ na-agwa ha. 7 Ọzọ, Jisọs sịrị,
“N’ezie, n’ezie, ana m agwa unu, mụ onwe m bụ
ọnụ ụzọ ọgba atụrụ ahụ. 8 Ndị niile bịara tupu
mụ onwe m abịa bụ ndị ohi na ndị na-apụnara
mmadụ ihe n’ike. Ụmụ atụrụ aṅakwaghị ha ntị.
9 Mụ onwe m bụ ụzọ. Onye ọbụla sitere na m
banye, a ga-azọpụta ya. Ọ ga na-apụ na-abata
na-achọtakwa nri. 10 Onye ohi na-abịa naanị ka
o zuo ohi, gbuo ma bibiekwa; abịara m ka ha
nwe ndụ ma nwebigakwa ya oke. 11 “Mụ onwe
m bụ onye ọzụzụ atụrụ ọma. Ezi onye ọzụzụ
atụrụ na-atọgbọ ndụ ya n’ihi atụrụ ya. 12 Onye
e goro ọrụ, nke na-abụghị onye nche atụrụ,
onye atụrụ na-abụghị nke ya, ọ na-ahapụ ha
gbaa ọsọ mgbe ọ hụrụ agụ ka ọ na-abịa; mgbe
ahụ agụ na-achụso atụrụ ahụ chụsasịa ha. 13
Onye e goro ọrụ na-agbapụ, n’ihi na ọ bụ onye
e goro ọrụ, ọ naghị echegbu onwe ya banyere
atụrụ ndị ahụ. 14 “Abụ m onye ọzụzụ atụrụ
ọma; amaara m atụrụ m, atụrụ nke m makwaara
m. 15 Dị ka Nna ahụ maara m, mụ onwe m
makwa Nna ahụ. Ana m atọgbọ ndụ m n’ihi
atụrụ ahụ. 16 Enwere m ụmụ atụrụ ọzọ ndị na-
anọghị n’ọgba atụrụ a. Aghaghị m ịkpọbatakwa
ha. Ha onwe ha ga-anụ olu m, a ga-enwekwa
otu igwe atụrụ na otu onye ọzụzụ atụrụ. 17
Maka nke a ka Nna jiri hụ m n’anya, n’ihi na ana
m atọgbọ ndụ m, ka m wereghachikwa ya ọzọ.
18 O nweghị onye ọbụla pụrụ ịnara m ya, kama
ana m atọgbọ ya n’ike nke onwe m. Enwere
m ikike ịtọgbọ ya, nweekwa ikike iwereghachi
ya ọzọ. Anatara m iwu a site n’aka Nna m.”
19 Ọzọkwa, nkewa batara n’etiti ndị Juu n’ihi
okwu ndị a. 20 Ọtụtụ n’ime ha na-ekwu, “Ọ bụ
onye mmụọ ọjọọ na-achị ya, onye isi mebiri. Ọ
bara uru ige ya ntị?” 21 Ma ndị ọzọ na-ekwu,
“Okwu ndị a adịghị ka nke onye mmụọ ọjọọ
bi n’ime ya. Mmụọ ọjọọ o nwere ike ime ka
anya onye kpuru ìsì meghee?” 22 N’oge ahụ,
mmemme icheta mgbe e doro ụlọnsọ ukwu ahụ
nsọ ruru na Jerusalem. Ọ bụ oge oke oyi, 23
ma Jisọs nọ na-ejeghari n’ụlọnsọ ukwu, n’ịba
Solomọn. 24 Ndị Juu gbara ya gburugburu sị
ya, “Ruo ole mgbe ka ị ga-edebe anyị n’ọnọdụ
olileanya? Ọ bụrụ na ị bụ Kraịst ahụ, gwaghee
anyị ọnụ.” 25 Jisọs zara ha, “Agwara m unu, ma
unu ekweghị. Ọrụ m na-arụ n’aha Nna m na-
agba ama banyere m. 26 Ma unu ekwenyeghị,

n'ihi na unu esoghị n'igwe atụrụ m. 27 Atụrụ
m na-anụ olu m. Amaara m ha, ha na-esokwa
m. 28 Ana m enye ha ndụ ebighị ebi. Ha agaghị
ala n'iyi. Mmadụ ọbụla enwekwaghị ike ịpụnarị
ha n'aka m. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Nna m onye
nyere m ha dị ukwuu karịa ihe niile. O nweghị
onye nwere ike ịnapụ ha site n'aka Nna m. 30
Mụ na nna m bụ otu." 31 Ndị Juu tụtụlitekwara
nkume ọzọ ịtụ ya. 32 Ma Jisọs zara ha, "E zila m
unu ọtụtụ ọrụ ọma nke sitere n'aka Nna m, olee
nke unu na-achọ ịtụ m nkume n'ihi ya?" 33 Ndị
Juu zara ya, "Anyị achọghị ịtụ gị nkume n'ihi
ọrụ ọma ndị a, kama n'ihi nkwulu na n'ihi na gị
bụ mmadụ efu, ma ị na-eme onwe gị Chineke."
34 Jisọs zara ha, "Edeghị ya n'iwu unu, sị, 'Mụ
onwe m sịrị na unu bụ chi'? 35 Ọ bụrụ na a
kpọrọ ndị ahụ nabatara okwu Chineke 'chi,'
apụghịkwa imebi ihe e dere n'akwụkwọ nsọ. 36
Unu na-ekwu na onye ahụ Chineke doro nsọ
ma zitekwa ya n'ime ụwa na-ekwulu Chineke
n'ihi na m sịrị, 'Abụ m Ọkpara Chineke?' 37 Unu
ekwenyela na m, ma ọ bụrụ na ọ bụghị ọrụ Nna
m ka m na-arụ. 38 Ma ọ bụrụ na m na-arụ ya, a
sịkwarị na unu ekweghị na m, kwerenụ n'ọrụ
ndị a, ka unu nwee ike mata ma ghọtakwa na
Nna ahụ nọ n'ime m, mụ onwe m nọkwa n'ime
Nna ahụ." 39 Ọzọkwa, ha gbalịrị ijide ya ma
ọ siri n'aka ha pụọ. 40 Mgbe ahụ ọ laghachiri
azụ n'ofe osimiri Jọdan, bụ ebe Jọn nọrọ na
mbụ mee baptizim, ebe ahụ ka ọ nọdụrụ. 41
Ọtụtụ ndị mmadụ bịakwutere ya. Ha na-asị,
"Jọn arụghị ọrụ ihe ịrịbama ọbụla, ma ihe niile
Jọn kwuru banyere nwoke a bụ eziokwu." 42
Ọtụtụ mmadụ kwenyekwara na ya n'ebe ahụ.

11 N'oge ahụ, ahụ adịghị otu nwoke a na-akpọ
Lazarọs onye Betani, nke bụ obodo nta nke
Meri na Mata nwanne ya nwanyị. 2 Nke a bụ
Meri ahụ weere mmanụ otite dị oke ọnụahịa
tee Onyenwe anyị, ma jirikwa agịrị isi ya hichaa
ụkwụ ya. Ọ bụ nwanne ya nwoke Lazarọs bụ
onye nọ n'ọrịa. 3 Nke a mere ụmụnne ya nwanyị
zigara Jisọs ozi sị, "Onyenwe anyị, onye ahụ nke
ị hụrụ n'anya nọ n'ọrịa." 4 Mgbe Jisọs nụrụ ya, ọ
sịrị, "Ọrịa a abụghị nke ọnwụ kama ọ bụ iji nye
Chineke otuto nakwa ka e site na ya nye Ọkpara
Chineke otuto." 5 Jisọs hụrụ Mata, na nwanne
ya nwanyị na Lazarọs n'anya. 6 Mgbe ọ nụrụ na
Lazarọs nọ n'ọrịa, ọ nọkwuru mkpụrụ ụbọchị
abụọ n'ebe ahụ ọ nọ. 7 Ya mere, ọ gwara ndị
na-eso ụzọ ya, "Ngwanụ ka anyị laghachi azụ
na Judịa." 8 Ma ndị na-eso ụzọ ya sịrị ya, "Onye
ozizi, n'oge nta gara aga ka ndị Juu chọrọ ịtụ gị
nkume. Ị na-agakwa ebe ahụ ọzọ?" 9 Jisọs zara,
"Ọ bụghị awa iri na abụọ dị n'otu ehihie nke
ụbọchị? Onye na-ejegharị n'ehihie anaghị asụ
ngọngọ, n'ihi na ọ na-eji ìhè nke ụwa a ahụ ụzọ.
10 Ma ndị na-ejegharị n'abalị na-azọhie ụkwụ,
n'ihi na ìhè adịghị n'ime ha." 11 Mgbe o kwusiri
nke a, ọ gwakwara ha, "Enyi anyị Lazarọs na-
arahụ ụra, ma ana m aga ịkpọte ya n'ụra." 12
Ndị na-eso ụzọ ya sịrị ya, "Onyenwe anyị, ọ
bụrụ na ọ na-arahụ ụra, ọ ga-adị mma." 13 Ihe
Jisọs na-ekwu bụ banyere ọnwụ ya ma ha chere
na ọ na-ekwu banyere ịrahụ ụra efu. 14 Mgbe
ahụ, Jisọs gwaghere ha ọnụ, "Lazarọs anwụọla.
15 Ma n'ihi unu, obi dị m ụtọ na anọghị m
n'ebe ahụ, ka unu nwe ike kwere. Ma bịanụ ka
anyị gakwuru ya." 16 Tọmọs, onye a na-akpọ
Didimọs, gwara ndị na-eso ụzọ ibe ya, "Ka anyị
gakwanụ ka anyị soro ya nwụọ." 17 Mgbe Jisọs
rutere, ọ chọpụtara na Lazarọs anọọlarị n'ili
ụbọchị anọ. 18 Betani dị Jerusalem nso, ihe dị
ka kilomita atọ. 19 Ma ọtụtụ ndị Juu bịakwutere
Mata na Meri ịkasị ha obi n'ihi ọnwụ nwanne
ha nwoke. 20 Mgbe ozi ọbịbịa Jisọs ruru Mata
ntị, ọ gara izute ya, ma Meri nọdụrụ n'ụlọ. 21
Mata sịrị Jisọs, "Onyenwe m, a sị na ị nọ n'ebe
a, nwanne m nwoke agaraghị anwụ. 22 Ma ugbu
a, amara m na Chineke ga-enye gị ihe ọbụla
ị rịọrọ." 23 Jisọs sịrị ya, "Nwanne gị nwoke
ga-ebili ọzọ." 24 Mata sịrị ya, "Amara m na
ọ ga-ebili ọzọ n'ụbọchị mbilite n'ọnwụ n'oge
ikpeazụ." 25 Jisọs gwara ya, "Mụ onwe m bụ
mbilite n'ọnwụ na ndụ. Onye ọbụla kwere na
m, a sịkwarị na ọ nwụrụ anwụ, ọ ga-adị ndụ
ọzọ. 26 Ma onye ọbụla dị ndụ nke na-ekwere
na m agaghị anwụ. Ị kwere nke a?" (aiōn g165)
27 Ọ sịrị ya, "E, Onyenwe m, ekwere m na ị
bụ Kraịst ahụ, Ọkpara Chineke, onye ga-abịa
n'ụwa." 28 Mgbe o kwuchara nke a, ọ gara kpọọ
nwanne ya nwanyị bụ Meri, jiri nwayọọ sị ya,
"Onye ozizi abịala, ọ na-akpọ gị." 29 Mgbe ọ

nụrụ nke a, ọ biliri ọsịịsọ ga zute ya. 30 Ruo
mgbe a, Jisọs abịarutebeghị n'obodo nta ahụ,
ma ọ ka nọ n'ebe ahụ Mata zutere ya. 31 Ndị Juu
nọ n'ụlọ na-akasị Meri obi hụrụ ya ka ọ pụrụ
ngwangwa. Ha sochiri ya n'azụ n'ihi na ha chere
na ọ na-aga n'ili ibe akwa n'ebe ahụ. 32 Mgbe
Meri rutere n'ebe Jisọs nọ, ọ dara n'ụkwụ ya sị,
"Onyenwe m, ọ bụrụ na ị nọ n'ebe a, nwanne m
nwoke agaraghị anwụ." 33 Mgbe Jisọs hụrụ ya
ka ọ na-ebe akwa ya na ndị Juu ahụ so ya ka ha
na-ebekwa akwa, o metụrụ ya n'ime mmụọ ya.
O nwere ọmịiko dị ukwuu. 34 Ọ sịrị, "Olee ebe
unu liri ya?" Ha sịrị ya, "Onyenwe anyị bịa ka ị
hụ." 35 Jisọs ebee akwa. 36 Mgbe ahụ ndị Juu
na-asị, "Lee ka o si hụ ya n'anya." 37 Ma ụfọdụ
n'ime ha sịrị, "Nwoke a meghere anya onye
kpuru ìsì, ọ garaghị enwe ike mee ka nwoke a
hapụ ịnwụ?" 38 Ọzọkwa, Jisọs sụrụ ude n'ime
onwe ya nke ukwuu, bịarute n'ili ahụ nso. Ili
ahụ bụ ọgba e jiri nkume dị ukwuu mechie ọnụ
ya. 39 Jisọs sịrị, "Bupunụ nkume ahụ!" Ma Mata,
nwanne nwanyị onye ahụ nwụrụ anwụ, sịrị ya,
"Onyenwe anyị, ọ ga na-esi isi ugbu a, n'ihi
na nke a bụ abalị anọ ọ nwụrụ." 40 Ma Jisọs
sịrị ya, "Ọ bụ na m agwaghị gị sị na ọ bụrụ na
ị kwere ị ga-ahụ ọrụ ebube Chineke?" 41 Ya
mere, ha bupụrụ nkume ahụ. Jisọs lere anya
n'elu sị, "Nna, ana m ekele gị n'ihi na ị nụla
olu m. 42 Amaara m na ị na-anụ olu m mgbe
niile. Ana m ekwu nke a n'ihi ndị a gbara m
gburugburu n'ebe a, ka ha kwere na ọ bụ gị
zitere m." 43 Mgbe o kwusiri nke a, o jiri oke
olu tie mkpu, "Lazarọs, pụta!" 44 Onye ahụ
nwụrụ anwụ pụtara, e jikwa akwa ozu kekọta
aka ya na ụkwụ ya, werekwa akwa ịchafu kechie
ihu ya. Jisọs sịrị ha, "Tọpụnụ ya, hapụ ya ka
ọ laa." 45 Ọtụtụ ndị Juu bịakwutere Meri bụ
ndị hụrụ ihe a o mere, kwere na ya. 46 Ma
ụfọdụ n'ime ha lara gaa kọọrọ ndị Farisii ihe
o mere. 47 Mgbe ahụ, ndịisi nchụaja na ndị
Farisii kpọrọ nzukọ ndị Sanhedrin. Ha na-asị,
"Gịnị ka anyị ga-eme? N'ihi na nwoke a na-eme
ọtụtụ ihe ịrịbama. 48 Ọ bụrụ na anyị ahapụ ya
ka ọ gaa n'ihu, mmadụ niile ga-ekwere na ya.
Ndị Rom ga-abịakwa, kwatuo ụlọnsọ ukwu ma
napụ anyị obodo anyị." 49 Ma otu onye n'ime
ha bụ Kaịfas, onyeisi nchụaja n'afọ ahụ sịrị ha,
"Unu amaghị ihe ọbụla. 50 Ọ bụ na unu amaghị
na ọ ka mma ka otu onye nwụọ n'ihi mmadụ
niile, karịa n'obodo anyị niile ga-ala n'iyi." 51
Dị ka onyeisi nchụaja nke afọ ahụ, o kwughị
nke a site n'echiche ya, kama o buru amụma
na Jisọs ga-anwụ n'ihi mba ndị Juu. 52 Ọ bụghị
n'ihi mba ahụ naanị, kama, ka ọ kpọkọta ụmụ
Chineke ndị gbasara n'ebe niile. 53 Ya mere, site
n'ụbọchị ahụ, ha malitere ịgba izu otu ha ga-
esi gbuo ya. 54 Ya mere, Jisọs kwụsịrị ịgaghari
ebe ndị Juu ga-ahụ ya. O siri n'ebe ahụ pụọ
gaa n'akụkụ ọzara n'otu obodo nta a na-akpọ
Ifrem. Ya na ndị na-eso ụzọ ya nọdụrụ n'ebe
ahụ. 55 Mmemme Ngabiga ndị Juu dịkwa nso.
Ọtụtụ ndị mmadụ si n'akụkụ ala ndị Juu niile
bịa Jerusalem. Ha bịara tutu mmemme ahụ
ebido ka ha mee onwe ha ka ha dị ọcha. 56 Ha
na-achọ Jisọs na-ajụrịta onwe ha n'ime ụlọnsọ
ukwu ahụ, "Gịnị ka unu chere? Ọ bụ na ọ gaghị
abịa na mmemme a?" 57 Ma n'oge ahụ, ndịisi
nchụaja na ndị Farisii enyela iwu ka onye ọbụla
hụrụ ya bịa gwa ha ka ha gaa jide ya.

12 Ụbọchị isii tupu e mee Mmemme Ngabiga,
Jisọs gara Betani bụ obodo Lazarọs, onye
ahụ ọ mere ka o site n'ọnwụ bilie. 2 N'ebe ahụ,
ha siiri Jisọs nri, ọ bụkwa Mata na-eje ozi isi
nri ahụ, Lazarọs bụ otu onye n'ime ndị sooro
ya nọdụ na nri ahụ. 3 Mgbe ahụ, Meri weere
mmanụ otite dị ọkara lita nke ezigbo naad,
mmanụ isi ụtọ dị oke ọnụahịa, ọ wụkwasara ya
Jisọs n'ụkwụ, jirikwa agịrị isi ya hichaa ụkwụ
ya. Nke a mere ka ụlọ ahụ jupụta n'isi ụtọ nke
mmanụ otite ahụ. 4 Ma Judas Iskarịọt, otu n'ime
ndị na-eso ụzọ ya, onye ahụ ga-arara ya nye,
kwuru, 5 "Gịnị mere na-ereghị mmanụ otite a
narị denarị atọ, were ego ya nye ndị ogbenye?"
6 O kwughị nke a n'ihi na ihe banyere ndị
ogbenye na-emetụ ya n'obi kama n'ihi na ọ bụ
onye ohi; dị ka onye na-ejide akpa ego ha, mgbe
ụfọdụ, ọ na-amanye aka n'ego ahụ zubiri ego. 7
Jisọs sịrị, "Hapụ ya aka, ọ zụtara ya ka ọ na-
akwado maka ụbọchị olili m. 8 Unu nwere ndị
ogbenye n'etiti unu mgbe niile, ma mụ na unu
agaghị anọ mgbe niile." 9 Ma mgbe igwe ndị
Juu nụrụ na ọ nọ n'ebe ahụ, ha bịara, ọ bụghị

naanị ka ha hụ ya, kama ka ha hụkwa Lazarọs
onye o mere ka o si na ndị nwuru anwụ bilie. 10
Ya mere, ndịisi nchụaja gbakwara izu igbukwa
Lazarọs. 11 N'ihi na ọ bụ n'ihi ya ka ọtụtụ ndị
Juu ji na-ahapụ ha ma na-ekwerekwa na Jisọs.
12 N'echi ya oke igwe mmadụ ahụ ndị bịara
mmemme nụrụ na Jisọs na-abịa Jerusalem. 13
Ha weere igu nkwụ pụọ izute ya na-eti mkpu,
"Hozanna!" "Onye a gọziri agọzi ka onye ahụ
bụ nke na-abịa n'aha Onyenwe anyị!" "Ngọzị
dịrị eze Izrel!" 14 Jisọs hụrụ nwa ịnyịnya ibu,
nọkwasị n'elu ya, dị ka e dere ya, 15 "Atụla
egwu, gị ada Zayọn! Lee, eze gị ka ọ na-abịa. Ọ
nọkwasịrị n'elu nwa ịnyịnya ibu." 16 Na mbụ
ndị na-eso ụzọ ya aghọtaghị ihe ndị a niile. Ma
mgbe e nyesịrị Jisọs otuto, ka ha chetara na-
edererị ihe ndị a banyere ya, na e mekwara
ya rịị ihe ndị a. 17 Igwe mmadụ ahụ bụ ndị
ya na ha nọ mgbe o si n'ili kpọpụta Lazarọs,
mee ka o sị n'ọnwụ bilie, gara n'ihu na-agba
ama ya. 18 Ọtụtụ mmadụ pụrụ izute ya n'ihi
na ha nụrụ akụkọ ọrụ ihe ịrịbama niile ọ rụrụ.
19 Ya mere, ndị Farisii sịrịtara onwe ha, "Unu
ahụla na o nweghị ihe unu pụrụ ime, leenụ ka
ụwa niile na-eso ya." 20 Ma ụfọdụ ndị Griik so
n'ime ndị ahụ bịara ife ofufe n'oge mmemme
ahụ. 21 Ha bịakwutere Filip onye si Betsaida
dị na Galili, gwa ya sị, "Nna anyị ukwu, anyị
chọrọ ịhụ Jisọs." 22 Filip pụrụ gaa gwa Andru,
ya na Andru sooro gaa gwa Jisọs. 23 Jisọs zara sị,
"Oge awa ahụ eruola mgbe a ga-enye Nwa nke
Mmadụ otuto. 24 N'ezie, n'ezie, agwa m unu, ọ
bụrụ na mkpụrụ ọka wiiti adaghị n'ala nwụọ, ọ
ga-anọ naanị ya. Ma ọ bụrụ na ọ nwụọ, ọ ga-
amị ọtụtụ mkpụrụ. 25 Ndị ọbụla hụrụ ndụ ha
n'anya ga-atụfu ya, ebe ndị ọbụla kpọrọ ndụ
ha asị n'ụwa a, ga-edebe ya ruo mgbe ebighị
ebi. **(aiōnios g166)** 26 Onye ọbụla na-ejere m ozi
aghaghị iso m; ebe m nọ ka onye na-ejere m
ozi ga-anọkwa. Onye ọbụla na-ejere m ozi ka
Nna m ga-asọpụrụ. 27 "Ugbu a, mkpụrụobi m
jupụtara n'ihe mgbu. Gịnịkwa ka m ga-ekwu,
Nna, zọpụta m n'awa nke a? Mba! Ọ bụ n'ihi
nke a ka m ji bịa n'oge awa a. 28 Nna, nye aha gị
otuto." Mgbe ahụ, otu olu siri n'eluigwe bịa,
"Enyela m ya otuto, m ga-enyekwa ya otuto
ọzọ." 29 Igwe ndị mmadụ guzo n'ebe ahụ, ndị
nụrụ ya na-ekwu, "Ọ bụ egbe eluigwe gbara."
Ndị ọzọ na-asị, "Ọ bụ mmụọ ozi na-agwa ya
okwu." 30 Jisọs zara ma sị, "Olu a abịaghị n'ihi m
kama ọ bịara n'ihi unu. 31 Ugbu a bụ oge a ga-
ekpe ụwa a ikpe. Ugbu a ka a ga-achụpụ onye
ahụ na-achị ụwa a. 32 Ma mụ onwe m, mgbe
e si n'ụwa welie m elu, aga m adọta mmadụ
niile nye onwe m." 33 O kwuru nke a iji gosi
ụdị ọnwụ nke ọ gaje ịnwụ. 34 Igwe mmadụ ahụ
zara ya, "Anyị anụla site n'akwụkwọ iwu na
Kraịst ahụ ga-adị ndụ ruo mgbe ebighị ebi. Ma
gịnị mere i ji asị na, 'A ghaghị iweli Nwa nke
Mmadụ elu'? Onye bụ 'Nwa nke mmadụ a'?"
(aiōn g165) 35 Jisọs sịrị ha, "Ìhè ga-enwuru unu
naanị nwa oge nta. Jeghariạnụ n'ìhè a, ugbu a
unu nwere ya, tupu ọchịchịrị abịakwasị unu.
Onye na-ejeghari n'ọchịchịrị amaghị ebe ọ na-
aga. 36 Kwerenụ n'ìhè ahụ ugbu a unu nwere ya
ka unu ghọọ ụmụ nke ìhè." Mgbe Jisọs kwusiri
nke a ọ hapụrụ ha pụọ ga zoo onwe ya. 37
N'agbanyeghị ọrụ ịrịbama niile ọ rụrụ n'etiti
ha, ha ekwereghị na ya. 38 Nke a bụ imezu ihe
Aịzaya onye amụma kwuru, "Onyenwe anyị,
onye kweere ozi anyị ọ bụkwa n'ahụ onye ka e
kpugheere ogwe aka Onyenwe anyị?" 39 Ma ha
enweghị ike kwere, n'ihi na Aịzaya kwukwara
n'ebe ọzọ, sị, 40 "O meela ka ha kpuo ìsì, mekwa
ka obi ha kpọchie Ka ha ghara iji anya ha hụ
ụzọ maọbụ jiri obi ha ghọta ihe ọbụla Ka ha
gharakwa ichigharị, ka m gwọọ ha." 41 Aịzaya
kwuru ihe ndị a n'ihi na ọ hụrụ ebube ya, ma
kwuo banyere ya. 42 Otu ọ dị, ọtụtụ n'ime ndịisi
kweere na ya, ma ha ekwupụtaghị nke a. N'ihi
na ha tụrụ egwu na ndị Farisii ga-achụpụ ha site
n'ụlọ ekpere. 43 N'ihi na ha hụrụ otuto mmadụ
n'anya karịa otuto Chineke. 44 Jisọs tiri mkpu
sị, "Onye ọbụla kwere na m, ọ bụghị na m ka o
kwere, kama ọ bụ na onye nke zitere m. 45 N'ihi
na onye ọbụla hụrụ m ahụla onye nke zitere m.
46 Abịara m n'ime ụwa dị ka ìhè ka onye ọbụla
nke kwere na m ghara ịnọ n'ọchịchịrị. 47 "Ma ọ
bụrụ na onye ọbụla anụ okwu m ma ju ime ya,
ọ bụghị m na-ekpe ya ikpe. N'ihi na abịara m
ịzọpụta ụwa, ọ bụghị ikpe ụwa ikpe. 48 Onye
ọbụla jụrụ m ma jụkwa okwu m, nwere onye

ga-ekpe ya ikpe. Okwu niile m kwuru ga-ama ya
ikpe n'ụbọchị ikpeazụ. 49 Okwu ndị a esiteghị
n'aka m. Ha sitere n'aka Nna ahụ onye zitere m
ma nyekwa m iwu ihe m ga-ekwu na otu m ga
esi kwuo ya. 50 Ama m na iwu ya bụ ndụ ebighị
ebi, n'ihi ya, ihe ọbụla Nna gwara m ka m na-
ekwu." (aiōnios g166)

13 Tupu oge Mmemme Ngabiga eruo, Jisọs
amatala na oge ọ ga-ahapụ ụwa lakwuru
Nna ya eruola. Ọ hụrụ ndị nke ya nọ n'ụwa
n'anya, hụkwa ha n'anya ruo ọgwụgwụ. 2 Mgbe
a na-eri nri anyasị, ekwensu etinyelarị ya n'ime
obi Judas Iskarịọt, nwa Saimọn ka ọ rara ya nye.
3 Jisọs matara na Nna enyefeela ya ihe niile
n'aka. Ọ maara na ya si n'ebe Chineke nọ bịa,
matakwa na ya ga-alaghachikwuru Chineke.
4 Ya mere, o sitere n'oche ọ nọkwasịrị bilie
ọtọ, yipụ uwe nke elu ya, chiri akwa mmiri
e ji ehicha ahụ kee n'ukwu ya. 5 Ọ wụnyere
mmiri n'ime efere ịsa aka, bido ịsa ndị na-eso
ụzọ ya ụkwụ, jirikwa akwa mmiri ahụ o kere
n'ukwu ya na-ehicha ụkwụ ha. 6 Ọ bịakwutere
Saimọn Pita, onye sịrị ya, "Onyenwe m, ị ga-asa
m ụkwụ?" 7 Ma Jisọs zara sị ya, "Ị ghọtaghị ihe
m na-eme ugbu a, ma emesịa ị ga-aghọta ya." 8
Pita sịrị ya, "Ị gaghị asaa m ụkwụ ma ọlị." Jisọs
zara ya, "Ọ bụrụ na m asachaghị gị ụkwụ, mụ na
gị enweghị oke ọbụla." (aiōn g165) 9 Saimọn Pita
sịrị ya, "Onyenwe m, ọ bụghị naanị ụkwụ m ka ị
ga-asa, kama saakwa aka m na isi m." 10 Jisọs
sịrị ya, "Onye ọbụla sara ahụ agaghị asakwa ya
ọzọ, ọ bụ naanị ịsa ụkwụ ya dịrị ya n'ihi na ahụ
ya niile dị ọcha. Unu dị ọcha, kama ọ bụghị unu
niile." 11 N'ihi na ọ maararị onye ahụ ga-arara
ya nye. Ya mere o ji sị, "Ọ bụghị unu niile dị
ọcha." 12 Mgbe ọ sachasịrị ha ụkwụ, o yiiri uwe
ya, nọdụkwa ala ọzọ, ọ sịrị ha, "Unu ghọtara
ihe m meere unu? 13 Unu na-akpọ m Onyenwe
unu na Nna unu ukwu, unu mere nke ọma n'ihi
na nke a ka m bụ. 14 Ebe ọ bụ na mụ onwe m,
bụ Nna unu ukwu na Onyenwe unu sachara
unu ụkwụ, unu kwesikwara ịsachakwa ụkwụ
ibe unu. 15 Nke a bụ ihe nṅomi m nyere unu,
meenụ dị ka mụ onwe m mere unu. 16 N'ezie,
n'ezie, ohu adịghị adị ukwuu karịa nna ya ukwu,
maọbụ onye e ziri ozi a karịa onye ziri ya ozi. 17
Ọ bụrụ na unu a mara ihe ndị a, ngọzị ga-adịrị
unu ma unu mee ha. 18 "Anaghị m ekwu maka
unu niile, amaara m ndị m họpụtara. Ma nke a
bụ imezu ihe e dere n'akwụkwọ nsọ, 'Onye mụ
na ya na-erikọ nri ebiliela megide m.' 19 "Ana
m agwa unu ugbu a tupu ihe ndị a emee, ka
unu kwere na mụ bụ ya mgbe ọ ga-emezu. 20
N'ezie, n'ezie, agwa m unu, onye ọbụla nabatara
onye m zitere nabatara m. Onye ọbụla nabatara
m nabatakwara onye zitere m." 21 Mgbe Jisọs
kwusiri ihe ndị a, o nweghị udo n'ime mmụọ ya.
Ọ gbara ama sị, "N'ezie, n'ezie, a sị m unu, na
otu onye n'ime unu ga-arara m nye." 22 Ndị na-
eso ụzọ ya lerịtara onwe ha anya na-eche n'ime
obi ha onye ọ na-ekwu maka ya. 23 Otu n'ime
ndị na-eso ụzọ ya nke Jisọs hụrụ n'anya dabere
ya nso. 24 Saimọn Pita fufeere ya isi, ka ọ, Jụọ ya
onye ọ na-ekwu maka ya. 25 Ebe ọ dabere Jisọs
nso, ọ sịrị ya, "Onyenwe anyị, onye ka ọ bụ?" 26
Jisọs zara, "Ọ bụ onye ahụ m ga-enye iberibe
achịcha a mgbe m sunyere ya n'ime efere nri."
Mgbe o sunyesịrị achịcha ahụ n'ime efere ahụ,
o nyere ya Judas nwa Saimọn Iskarịọt. 27 Mgbe
ọ narasịrị iberibe achịcha ahụ, ekwensu bara
n'ime ya. Jisọs sịrị ya, "Ihe ọbụla ị chọrọ ime,
mee ya ngwangwa." 28 Ma ọ dịghị onye ọbụla
so nọrọ n'oche nri ghọtara ihe mere o ji gwa ya
otu a. 29 N'ihi na ụfọdụ na-eche, ebe Judas ji
akpa ego ha, Jisọs na-asị ya ka ọ gaa zụta ihe ndị
dị mkpa maka mmemme, maọbụ ka ọ gaa nye
ndị ogbenye ihe. 30 Mgbe ọ natachara iberibe
achịcha ahụ, ọ pụrụ na-atụfughị oge, ọchịchịrị
agbaala. 31 Mgbe ọ pụrụ, Jisọs sịrị, "Ugbu a ka a
na-enye Nwa nke Mmadụ otuto, a na-enyekwa
Chineke otuto n'ime ya. 32 Ọ bụrụ na e nye
Chineke otuto n'ime ya, Chineke ga-enyekwa
Ọkpara ya otuto n'ime onwe ya, ọ ga-enyekwa
ya otuto ahụ ngwangwa. 33 "Ụmụntakịrị m,
enwere m oge ntakịrị nke mụ na unu ga-anọ.
Unu ga-achọ m, ma dị ka m gwara ndị Juu
ka m na-agwa unu ugbu a. Ebe m na-aga unu
enweghị ike ịbịa ya. 34 "Ana m enye unu iwu
ọhụrụ: Hụrịtanụ onwe unu n'anya. Dị ka m
hụrụ unu n'anya, otu a ka unu ga-esi hụrịta
onwe unu n'anya. 35 Ọ bụrụ na unu ahụrịta
onwe unu n'anya, otu a ka mmadụ niile ga-esi

mata na unu bụ ndị na-eso ụzọ m.” 36 Saimọn
Pita sịrị ya, “Onyenwe anyị ebee ka ị na-aga?”
Jisọs zaghachiri ya, “Ebe m na-aga, i nweghị ike
iso m gaa ya ugbu a. Ma ị ga-abịa ma emesịa.”
37 Pita sịrị ya, “Onyenwe anyị, gịnị mere na m
apụghị isoro gị ugbu a? Aga m atọgbọ ndụ m
n’ihi gị.” 38 Jisọs zaghachiri, “I jikeere ịtọgbọ
ndụ gị n’ihi m? N’ezie, n’ezie, asị m gị, tupu oke
ọkụkụ akwaa akwa, ị ga-agọnarị m ugboro atọ.”

14 “Ka obi ghara ịlọ unu mmiri. Kwerenụ na
Chineke; kwerekwanụ na m. 2 N’ụlọ Nna
m, e nwere ọtụtụ ebe obibi. Ọ bụrụ na o sighị
otu a dịrị, agaara m agwa unu na m na-aga
kwadoro unu ebe obibi? 3 Ọ bụrụ na m agaa
dozichara unu ebe obibi, aga m alọghachi bịa
kpọrọ unu, ka ebe m nọ bụrụkwa ebe unu ga-
anọ. 4 Unu maara ụzọ ebe m na-aga.” 5 Tọmọs
sịrị ya, “Onyenwe anyị, anyị amaghị ebe ị na-
aga, olee otu anyị ga-esi mata ụzọ ya?” 6 Jisọs
sịrị ya, “Mụ onwe m bụ ụzọ, na eziokwu, na
ndụ. O nweghị onye na-abịakwute Nna m ma ọ
bụghị site na m. 7 Ọ bụrụ na unu maara onye
m bụ, unu gaara amatakwa Nna m. Site ugbu
a, unu amatala ya. Ma hụkwa ya.” 8 Filip sịrị
ya, “Onyenwe anyị, zi anyị Nna ahụ, afọ ga-
ejukwa anyị.” 9 Jisọs sịrị ya, “Ọtụtụ oge ndị a
mụ na unu nọrọ ọ bụ na ị matabeghị onye m bụ,
Filip? Onye ọbụla hụrụ m ahụla Nna. Olee otu i
si asị, ‘zi anyị Nna ahụ?’ 10 Ọ bụ na i kweghị
na m nọ n’ime Nna, na Nna nọkwa n’ime m?
Okwu niile m na-agwa unu esitekwaghị n’ebe
m nọ pụta, kama ọ bụ Nna bi n’ime m na-arụ
ọrụ ya. 11 Kwere ihe m kwuru na anọ m n’ime
Nna, na Nna nọkwa n’ime m. Ma ọ bụghị otu a,
kwerenụ n’ihi ọrụ ebube ndị a. 12 N’ezie, n’ezie,
agwa m unu, onye ọbụla kwere na m ga-arụ ọrụ
ndị m rụrụ, rụọkwa ọrụ karịrị ndị a, n’ihi na
m na-alakwuru Nna m. 13 Ihe ọbụla unu ga-
arịọ site n’aha m, aga m enye unu ya, ka e nwe
ike nye Nna ahụ otuto site n’Ọkpara ya. 14 Ihe
ọbụla unu rịọrọ n’aha m, aga m eme ya. 15 “Ọ
bụrụ na unu hụrụ m n’anya unu ga-edebe iwu
m niile. 16 Aga m arịọ Nna m, ọ ga-enye unu
Onye Nkasiobi ọzọ, onye ga-enyere unu aka
ma nọnyekwara unu ruo mgbe niile ebighị ebi.
(aiōn g165) 17 Onye bụ Mmụọ nke eziokwu. Ndị
bi n’ụwa agaghị anabata ya, n’ihi na ha adịghị
ahụ ya anya, ha amakwaghị ya. Ma unu maara
ya n’ihi na unu na ya nọ, o bikwa n’ime unu.
18 Agaghị m ahapụ unu dị ka ndị na-enweghị
nne na nna. Aga m abịakwute unu. 19 Mgbe
na-adịghị anya, ụwa agaghị ahụkwa m anya.
Ma unu ga-ahụ m anya. N’ihi na m dị ndụ,
unu ga-adịkwa ndụ. 20 N’ụbọchị ahụ, unu ga-
amata na m nọ n’ime Nna m na unu nọ n’ime
m, na mụ onwe m nọkwa n’ime unu. 21 Onye
ọbụla nabatara iwu m ma na-edebekwa ha bụ
onye hụrụ m n’anya. Onye hụrụ m n’anya ka
Nna m ga-ahụ n’anya. Aga m ahụkwa ya n’anya
gosikwa ya onwe m.” 22 Judas (ọ bụghị Iskarịọt)
sịrị ya, “Onyenwe anyị, olee otu ị ga-esi gosi
anyị onwe gị ma hapụ igosi ụwa onwe gị?” 23
Jisọs zara sị ya, “Onye ọbụla hụrụ m n’anya, ga-
edebe okwu m. Nna m ga-ahụkwa ya n’anya. Mụ
na Nna m ga-abịakwa n’ebe onye ahụ nọ soro ya
biri. 24 Onye na-ahụghị m n’anya agaghị edebe
okwu m. Okwu ndị a niile unu nụrụ abụghị
nke m. Ha bụ nke Nna ahụ, onye zitere m. 25
“Agwala m unu ihe ndị a niile ugbu a mụ na
unu nọ. 26 Ma Onye Nkasiobi ahụ bụ Mmụọ
Nsọ, onye Nna m ga-ezite n’aha m, ga-akụziri
unu ihe niile, ọ ga-echetakwara unu ihe niile
m gwara unu. 27 Udo ka m na-ahapụrụ unu.
Udo m ka m na-enyekwa unu. Ọ bụghị dị ka
ụwa si enye ka m na-enye unu. Unu ekwela ka
obi lọọ unu mmiri, ka ụjọ hapụkwa ịtụ unu. 28
“Unu anụla na m gwara unu, ‘Ana m ala, ma
lọghachikwutekwa unu.’ Ọ bụrụ na unu hụrụ m
n’anya, unu gaara aṅụrị ọṅụ na m na-alakwuru
Nna, n’ihi na Nna dị ukwuu karịa m. 29 Ugbu
a, agwala m unu ihe a tupu o mezuo, ka ọ ga-
abụ mgbe o mezuru, unu enwee ike kwere. 30
Agaghị m agwa unu ọtụtụ okwu ọzọ n’ihi na
eze na-achị ụwa a na-abịa. O nwekwaghị ike
ọbụla n’ebe m nọ. 31 Ana m eme dịka Nna m
nyere m n’iwu, ka ụwa mara na m hụrụ Nna m
n’anya. “Bilienụ ugbu a ka anyị si ebe a pụọ.

15 “Mụ onwe m bụ ezigbo osisi vaịnị ahụ. Nna
m bụkwa onye ọrụ ubi. 2 Ọ na-egbuda alaka
ọbụla dị n’ime m nke na-adịghị amị mkpụrụ. Ma
alaka ọbụla na-amị mkpụrụ ka ọ na-egbucha,
ka o nwee ike mịa mkpụrụ dị ọtụtụ. 3 Ugbu a, e

meela ka unu dịrị ọcha n’ihi okwu m gwara unu.
4 Nọgidenụ n’ime m, ka mụ onwe m nọgidekwa
n’ime unu. Dịka alaka ọbụla apụghị ịmị mkpụrụ
n’onwe ya ma ọ bụrụ na ọ nọgideghị n’osisi
vaịnị. Otu a, unu apụghịkwa ịmị mkpụrụ ma ọ
bụrụ na unu anọgideghị n’ime m. 5 “Mụ onwe
m bụ osisi vaịnị ahụ; unu bụkwa alaka ya. Onye
ọbụla na-anọgide n’ime m, nke mụ onwe m na-
anọgidekwa n’ime ya, na-amị ọtụtụ mkpụrụ.
N’ihi na ewezuga m, unu enweghị ike ime ihe
ọbụla. 6 Onye ọbụla na-adịghị anọgide n’ime m
dị ka alaka e gbuturu, tụpụ ya, ọ kpọnwụọ. A ga-
achịkọta ya, chịnye ya n’ọkụ, o repịa. 7 Ọ bụrụ
na unu anọgide n’ime m, okwu m anọgidekwa
n’ime unu, rịọọnụ ihe ọbụla unu chọrọ, a ga-
emere unu ya. 8 Nke a ga-abụrụ Nna m otuto na
unu mịrị ọtụtụ mkpụrụ hie nne, ọ na-egosikwa
na unu bụ ndị na-eso ụzọ m. 9 “Dị ka Nna sị
hụ m n’anya, otu a ka m sị hụkwa unu n’anya.
Ya mere, nọgidenụ n’ime ịhụnanya m. 10 Unu
ga-anọgide n’ịhụnanya m ma ọ bụrụ na unu
edebe iwu m. Dị ka m debere iwu Nna m ma
nọgidekwa n’ịhụnanya ya. 11 Agwala m unu
ihe ndị a ka ọṅụ m dịrị n’ime unu ka ọṅụ unu
zukwaa oke. 12 Nke a bụkwa iwu m, ka unu
hụrịta onwe unu n’anya dị ka m siri hụ unu
n’anya. 13 Ọ dịghị onye ọbụla nwere ịhụnanya
karịrị nke a na mmadụ tọgbọrọ ndụ ya n’ihi ndị
enyi ya. 14 Unu onwe unu bụkwa ndị enyi m
ma ọ bụrụ na unu edebe ihe m nyere n’iwu. 15
Anaghị m akpọkwa unu ndị ohu ọzọ. N’ihi na
ohu adịghị amatazu ihe niile onyenwe ya na-
eme. Ma ana m akpọ unu ndị enyi m n’ihi na
agwala m unu ihe niile m nụrụ n’ọnụ Nna m.
16 Ọ bụkwaghị unu onwe unu họọrọ m. Ọ bụ
m họọrọ unu, wepụtakwa unu iche ka unu gaa
mịa ọtụtụ mkpụrụ, mkpụrụ nke ga-adịgidekwa.
Ya mere, Nna m ga-enye unu ihe ọbụla unu ga-
arịọ n’aha m. 17 Ihe ndị a ka m na-enye unu
n’iwu, hụrịtanụ onwe unu n’anya. 18 “Ọ bụrụ na
ụwa akpọọ unu asị, chetanụ na o buru ụzọ kpọọ
m asị. 19 A sị na unu bụ nke ụwa, ụwa ga-ahụ
unu n’anya dịka ndị nke ya. Ma otu ọ dị unu
abụghị nke ụwa. Kama, esi m n’ime ụwa họrọ
unu. Ọ bụkwa n’ihi ya ka ụwa ji akpọ unu asị.
20 Chetakwanụ ihe m gwara unu, ‘Ohu adịghị
adị ukwuu karịa Onyenwe ya.’Ya mere, ebe ha
kpagburu m, ha ga-akpagbukwa unu. Ọ bụrụ na
ha debere okwu m, ha ga-edebekwa nke unu. 21
Ee, ha ga-eme unu ihe niile ndị a n’ihi aha m,
na n’ihi na ha amaghị onye ahụ zitere m. 22 Ọ
bụrụ na abịaghị m, gwa ha okwu, ikpe mmehie
agaraghị ama ha. Ma ugbu a, ha enweghị ngọpụ
ọbụla banyere mmehie ha. 23 Onye ọbụla kpọrọ
m asị kpọkwara Nna m asị. 24 A sị na ọrụ niile m
rụrụ n’etiti ha akarịghị ọrụ nke onye ọbụla ọzọ
rụrụ, ha agaraghị abụ ndị ikpe mmehie mara.
Ma ugbu a ha ahụzuola ọrụ ebube ndị a niile,
ma ha nọgidekwara na-akpọ mụ na Nna m asị.
25 Nke a bụ imezu ihe e dere n’akwụkwọ iwu
ha. ‘Ha kpọrọ m asị na-enweghị ihe m mere.’ 26
“Mgbe Onye Ndụmọdụahụ ga-abịa, onye m ga-
ezitere unu site n’aka Nna, bụ Mmụọ eziokwu
ahụ sitere na Nna pụta, ọ ga-agba ama banyere
m. 27 Ma unu onwe unu aghaghị ịgba ama, n’ihi
na mụ na unu anọọla site na mmalite.

16 “Ihe ndị a niile ka m gwara unu ka unu
ghara ịda. 2 Ha ga-esite n’ụlọ ekpere ha
chụpụ unu. N’ezie, oge na-abịa mgbe onye ọbụla
ga-egbu unu ga-echekwa na ọ na-efe Chineke
mgbe ha na-eme nke a. 3 Ha ga-eme ihe ndị
a n’ihi na ha amaghị Nna maọbụ m. 4 Ana m
agwa unu ihe ndị a ka ọ ga-abụ na mgbe oge
ga-eru, unu echeta na m gwara unu. Agwaghị
m unu ihe ndị a na mbụ n’ihi na mụ na unu nọ
mgbe ahụ. 5 Ma ugbu a, ana m alaghachikwuru
onye ahụ zitere m. Ma ọ dịghị onye ọbụla n’etiti
unu jụrụ m, ‘Olee ebe ị na-aga?’ 6 Ma n’ihi na
m gwara unu ihe ndị a, obi unu ejupụtala na
mwute. 7 N’agbanyeghị nke a, aga m agwa unu
eziokwu, ọ bụ maka ọdịmma unu ka m ji ala. Ọ
bụrụ na m alaghị, Onye Ndụmọdụ ahụ agaghị
abịa. Ọ bụrụ na m laa, aga m ezitere unu ya. 8
Mgbe ọ bịara, ọ ga-eme ka ụwa mata ezughị oke
nke nghọta ya banyere mmehie, na ezi omume
na ikpe, 9 maka mmehie n’ihi na ha ekwenyeghị
na m; 10 ma gbasara ezi omume, n’ihi na ana m
alakwuru Nna, ebe unu na-apụghị ịhụ m ọzọ,
11 maka ikpe, n’ihi na e kpeela onyeisi ụwa a
ikpe. 12 “Enwere m ọtụtụ ihe ọzọ m ga-agwa
unu. Ma ugbu a, unu agaghị anabatalị ha. 13
Ma mgbe Mmụọ eziokwu ahụ bịara, ọ ga-eduba

unu n’eziokwu niile. Ọ gaghị ekwu ihe banyere
onwe ya, kama ọ bụ ihe niile ọ nụrụ ka ọ ga-
ekwu. Ọ ga-ezikwa unu ihe niile gaje ịbịa. 14 Ọ
ga-enye m otuto, n’ihi na ọ ga-esite n’aka m
nata ihe ọ ga-akọrọ unu. 15 Ihe niile Nna nwere
bụ nke m. Ọ bụ ya mere m ji sị, na ọ ga-ewere
site n’ihe bụ nkem, kọwara ya unu. 16 “Ọ fọdụrụ
nwantakịrị oge unu agaghị ahụkwa m. Ma mgbe
nwantịntị oge gasịkwara, unu ga-ahụkwa m
anya ọzọ.” 17 Ụfọdụ ndị na-eso ụzọ ya sịrịtara
onwe ha, “Gịnị ka o bu n’uche mgbe ọ na-asị,
‘Nwa oge nta unu agaghị ahụkwa m ọzọ, ma
mgbe nwa oge gasịkwara unu ga-ahụkwa m,’
na ‘N’ihi na ana m alakwuru Nna’?” 18 Ha na-
asị, “Gịnị ka okwu a pụtara bụ ‘nwa oge nta’?
Anyị aghọtaghị ihe ọ na-ekwu.” 19 Jisọs matara
na ha chọrọ ịjụ ya ihe banyere nke a, n’ihi ya
ọ sịrị ha, “Unu na-ajụrịta onwe unu ihe okwu
m pụtara mgbe m sịrị, ‘Na nwa oge nta unu
agaghị ahụkwa m ọzọ, ma nwa mgbe nta unu
ga-ahụkwa m’? 20 N’ezie, n’ezie, agwa m unu,
unu ga-akwa akwa ma nwekwa obi mwute, ma
ụwa ga-aṅụrị ọṅụ. Ma iru ụjụ unu ga-aghọrọ
unu ọṅụ. 21 Mgbe ime na-eme nwanyị, ọ na-
anọ n’ọnọdụ ihe mgbu. Mgbe ọ mụsịrị nwa
ya, ọ dịghị echetakwa ihe mgbu ya ọzọ. N’ihi
ọṅụ na a mụpụtala nwa n’elu ụwa. 22 Unu nọ
n’ọnọdụ iru ụjụ ugbu a, ma aga m ahụ unu anya
ọzọ, obi unu ga-ejupụta n’ọṅụ. Mmadụ ọbụla
apụghịkwa ịnapụ unu ọṅụ unu. 23 Ma n’ụbọchị
ahụ, unu agakwaghị arịọ m ihe ọbụla. N’ezie,
n’ezie, agwa m unu, ihe ọbụla unu ga-arịọ Nna
m n’aha m, ọ ga-enye unu. 24 Ruo ugbu a, ọ
dịbeghị ihe unu rịọrọ n’aha m. Rịọọnụ, unu ga-
arịọta, ka ọṅụ unu zukwaa oke. 25 “Eji m ilu na-
agwa unu okwu ugbu a, ma oge na-abịa mgbe
m na-agaghị ejikwa ilu gwa unu okwu. Mgbe
ahụ ka m ga-akọwara unu niile ihe banyere Nna
m n’ụzọ unu ga-aghọta ya. 26 N’ụbọchị ahụ,
unu ga-arịọ ihe n’aha m. Asịghị m unu na m
ga-arịọ Nna ihe n’ihi unu. 27 N’ihi na Nna m
n’onwe ya hụrụ unu n’anya, n’ihi na unu hụrụ
m n’anya kwerekwa na m si n’ebe Chineke nọ
bịa. 28 Esi m n’ebe Nna nọ pụta, bịa n’ime ụwa.
Ana m ahapụkwa ụwa ịlaghachikwuru Nna.” 29
Ndị na-eso ụzọ ya sịrị, “Lee, ugbu a ka okwu gị
doro anya. Ọ bụkwaghị ilu ka i na-atụ. 30 Ugbu
a ka o doro anyị anya na ị maara ihe niile. Ọ
bakwaghị uru ka onye ọbụla jụọ gị ihe ọbụla.
N’ihi nke a, anyị kwere na i si n’ebe Chineke nọ
bịa.” 31 Jisọs zara ha, “Unu ekwerela ugbu a? 32
Lee! Oge na-abịa, oge ahụ eruola, mgbe unu ga-
agbasacha. Onye ọbụla n’ụlọ nke ya. Mgbe ahụ,
unu ga-ahapụ naanị m, ma ọ bụghị naanị m nọ
n’ihi na mụ na Nna m nọ. 33 “Agwala m unu
ihe ndị a niile ka unu nwee udo n’ime m. N’ime
ụwa, unu ga-enwe nsogbu. Ma ka obi sie unu
ike, n’ihi na emeriela m ụwa.”

17 Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, o leliri
anya n’eluigwe sị, “Nna, oge ahụ a kara
aka eruola, nye Ọkpara gị otuto, ka Ọkpara gị
nyekwa gị otuto. 2 I nyela ya ikike n’ebe mmadụ
niile nọ, na ike inye ndị niile i nyere ya ndụ
ebighị ebi. (aiōnios g166) 3 Nke a bụkwa ndụ ebighị
ebi ahụ. Ka ha mata na naanị gị bụ Chineke
n’ezie, matakwa Jisọs Kraịst onye ahụ i zitere
n’ụwa. (aiōnios g166) 4 Enyere m gị otuto n’ụwa
site n’ịrụzu ọrụ niile ị nyere m ka m rụọ. 5 Ma
ugbu a, Nna, nye m otuto n’ihu gị, ụdị otuto
ahụ m nwere n’ihu gị tupu e kee ụwa. 6 “Emere
m ka ndị ahụ i siri n’ụwa kponye m mara aha gị.
Ha bụ ndị nke gị, i nyere m ha, ha debekwara
okwu gị. 7 Ugbu a, ha amarala na ihe niile i
nyere m si n’aka gị bịa. 8 Ma ugbu a, enyela
m ha okwu ahụ i nyere m, ha nabatakwara ya,
marakwa n’eziokwu na-esi m n’ebe ị nọ bịa.
Ha kwenyekwara na ọ bụ gị zitere m. 9 Ana m
ekpere ha ekpere, ọ bụghị n’ihi ụwa ka m na-
ekpe ekpere. Kama ana m ekpe ekpere banyere
ndị ahụ i nyere m, n’ihi na ha bụkwa ndị nke gị.
10 Ihe niile m nwere bụ nke gị, ihe niile i nwere
bụkwa nke m. E sitere na ha mee ka otuto m
pụta ìhè. 11 Ugbu a, anọghịkwa n’ime ụwa, ma
ha ka nọ n’ime ụwa, ana m alaghachikwute gị.
Ya mere, Nna dị nsọ, chebe ha nke ọma site
n’ike nke aha gị, bụ aha nke ahụ i nyere m, ka
ha bụrụ otu dịka anyị onwe anyị si bụrụ otu.
12 Mgbe mụ na ha nọ n’ụwa, echebere m ha
site n’aha gị nke i nyere m. Echebekwara m ha,
o nwekwaghị onye ọbụla n’ime ha lara n’iyi,
karịakwa onye ahụ bụ nwa nke ịla n’iyi, ka e
mezuo ihe akwụkwọ nsọ kwuru. 13 “Ma ugbu a,

ana m alọghachikwute gị, ma ana m ekwu ihe
ndị a n’ụwa ugbu a ka ha nwee n’ọṅụ m, n’ebe o
zuruoke n’ime ha. 14 Enyela m ha okwu gị. Ma
n’ihi ya, ụwa akpọọla ha asị. N’ihi na ha abụghị
ndị nke ụwa dị ka mụ onwe m na-abụghị onye
nke ụwa. 15 Ekpeghị m ekpere ka iwepụ ha
n’ụwa, kama ka ịnapụta ha site n’aka ajọ onye
ahụ. 16 Ha onwe ha abụghị ndị nke ụwa dị ka mụ
onwe m na-abụkwaghị onye nke ụwa. 17 Were
eziokwu doo ha nsọ, okwu gị bụ eziokwu. 18 Dị
ka i siri zite m n’ụwa, otu a ka m na-ezipụkwa
ha n’ụwa. 19 Ọ bụkwa n’ihi ha ka m jiri debe
onwe m nsọ, ka ha onwe ha bụrụkwa ndị e doro
nsọ n’eziokwu. 20 “Ekpeghị m ekpere a n’ihi ndị
a naanị. Kama ana m ekpekwa ekpere a n’ihi
ndị niile ga-ekwere na mụ, site n’okwu ha. 21
Ka ha niile bụrụ otu, Nna, dị ka ị nọ n’ime m mụ
a nọrọ n’ime gị. Ka ha nọrọkwa n’ime anyị ka
ụwa kwere na ọ bụ gị zitere m. 22 Enyere m ha
otuto nke i nyere m, ka ha bụrụ otu dị ka anyị
onwe anyị si bụrụ otu; 23 Mụ onwe m n’ime
ha, gị onwe gị n’ime m. Ka e mee ka ha bụrụ
otu n’ụzọ zuruoke, ka ụwa matakwa na ọ bụ gị
zitere m, na ị hụkwara ha n’anya dị ka ị si hụ m
n’anya. 24 “Nna, achọrọ m ka ndị niile i nyere
m soro m nọrọ ebe m nọ. Ka ha hụ otuto m nke
i nyere m n’ihi na ị hụrụ m n’anya tupu atọọ
ntọala nke ụwa. 25 “Nna onye ezi omume, ụwa
amaghị gị. Ma amaara m gị. Ndị a matakwara
na ọ bụ gị zitere m. 26 Emekwara m ka ha mara
aha gị. Aga m agakwa n’ihu ime ka ha mara ya.
Ka ịhụnanya ahụ i nwere n’ebe m nọ dịgide
n’ime ha, ka mụ onwe m nọgidekwa n’ime ha.”

18 Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, ya na ndị
na-eso ụzọ ya rịdara ndagwurugwu iyi
Kidrọn rigorokwa n’ofe nke ọzọ, ebe e nwere
otu ogige, ya na ndị na-eso ụzọ ya banyere
n’ime ya. 2 Judas, onye rara ya nye matakwara
ebe ahụ. N’ihi na Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya
na-anọ n’ebe ahụ ọtụtụ oge. 3 Ya mere, Judas
duuru otu ndị agha, na ụfọdụ ndị ozi sitere
n’etiti ndịisi nchụaja na ndị Farisii bịa n’ebe
ahụ. Ha chịkwa ọwaọkụ, oriọna na ngwa agha.
4 Ebe Jisọs maara ihe niile na-akwado ịbịakwasị
ya, ọ pụtara sị ha, “Onye ka unu na-achọ?” 5
Ha zaghachiri ya, “Ọ bụ Jisọs onye Nazaret.” Ọ
sịrị ha, “Ọ bụ m” (Judas onye ahụ rara ya nye
so ha guzo n’ebe ahụ.) 6 Mgbe Jisọs gwara ha,
“Ọ bụ m,” ha laghachiri azụ, daa n’ala. 7 Ọzọ ọ
jụkwara ha, “Onye ka unu na-achọ?” Ha sịrị, “Ọ
bụ Jisọs onye Nazaret.” 8 Jisọs zara, “Agwara
m unu na Ọ bụ m. Ọ bụrụ na unu na-achọ m,
hapụnụ ndị a ka ha laa.” 9 Nke a bụ iji mezuo
okwu ahụ o kwuru na mbụ, “Etufughị m onye
ọbụla n’ime ndị ahụ i nyere m.” 10 Ya mere
Saimọn Pita, onye ji mma agha, mịpụtara ya,
gbuo ohu onyeisi nchụaja, gbupụ ntị aka nri ya.
Aha ohu ahụ bụ Malkus. 11 Ma Jisọs gwara Pita,
“Mịghachi mma agha gị n’ọbọ ya! Ọ bụ na mụ
agaghị aṅụ site n’iko ahụ Nna m nyere m ka m
ṅụọ?” 12 Ya mere ndị agha ahụ na ọchịagha ha,
na ndị na-ejere ndị Juu ozi, jidere Jisọs kee ya
agbụ. 13 Ha buru ụzọ duru ya jekwuru Anas,
onye bụ nna nwunye Kaịfas. Onye bụ onyeisi
nchụaja n’afọ ahụ. 14 Kaịfas bụkwa onye ahụ
dụrụ ndị ndu ndị Juu ọdụ, sị na ọ ka mma ka
otu onye nwụọ n’ihi mmadụ niile. 15 Saimọn
Pita na otu onye ọzọ na-eso ụzọ ya sooro Jisọs.
N’ihi na onye nke ahụ na-eso ụzọ ya bụ onye
onyeisi nchụaja maara nke ọma, o sooro Jisọs
banye n’obi onyeisi nchụaja. 16 Ma Pita na-
eguzo n’ezi n’ọnụ ụzọ. Onye ọzọ ahụ na-eso ụzọ
ya, nke onyeisi nchụaja maara nke ọma, pụrụ
n’ezi gwa nwaagbọghọ ahụ na-eche ọnụ ụzọ
okwu, ma kpọbata Pita. 17 Nwaagbọghọ ahụ
sịrị Pita, “Ọ bụ na ị bụghị otu n’ime ndị na-eso
ụzọ nwoke a?” Pita sịrị, “Mba! Abụghị m.” 18
Ndị ohu na ndị nche kwanyere ọkụ n’ihi na oyi
na-atụ. Ha guzoro n’ebe ahụ na-anya ọkụ. Pita
soro ha guzo na-anyakwa ọkụ. 19 N’oge ahụ
onyeisi nchụaja ahụ jụrụ Jisọs banyere ndị na-
eso ụzọ ya, na ozizi ya. 20 Jisọs zara ya, “N’ihu
ọha mmadụ ka m kwuru okwu niile m kwuru. A
kuziri m ihe n’ime ụlọ ekpere na n’ime ụlọnsọ
ukwu ebe ndị Juu na-ezukọ. Ekwukwaghị m ihe
ọbụla na nzuzo. 21 Gịnị mere i ji ajụ m? Jụọ
ndị niile gere m ntị! Ha makwaara ihe niile m
kwuru.” 22 Mgbe o kwuru nke a, otu onye n’ime
ndị na-eje ozi guzo n’akụkụ ya, mara Jisọs ụra
n’ihu, sị, “Ọ bụ otu a ka ị si aza onyeisi nchụaja
ajụjụ?” 23 Jisọs zara ya, “Ọ bụrụ na ọ dị ihe ọjọọ
m kwuru, gbaa ama megide okwu ọjọọ dị otu a,

ma ọ bụrụ na m kwuru eziokwu, gịnị mere i
ji ama m ụra.” 24 Ya mere, Anas kere ya agbụ
zigara ya Kaịfas onyeisi nchụaja. 25 Ma dịka
Saimọn Pita ka guzo n’ebe ahụ na-anya ọkụ, ha
sịrị ya, “Ọ bụ na ị bụghị otu onye n’ime ndị na-
eso ụzọ ya?” Ma ọ gọrọ agọ sị, “Abụghị m ya.”
26 Otu n’ime ndị ohu onyeisi nchụaja, bụ onye
ikwu nwoke ahụ Pita bipụrụ ntị, sịrị, “Ọ bụ na
m ahụghị gị na ya n’ime ogige ahụ?” 27 Ma Pita
gọkwara agọ ọzọ. N’otu mgbe ahụ oke ọkụkọ
kwara akwa. 28 Mgbe ahụ, ha sitere n’ụlọ Kaịfas
duru Jisọs gaa n’ụlọeze Pailet. Ọ bụkwa n’isi
ụtụtụ, ma ha onwe ha abanyeghị n’ime ụlọeze
ahụ n’ihi na ha achọghị imerụ onwe ha, ka ha
nwee ike isoro rie nri na Mmemme Ngabiga. 29
Pailet gakwuru ha n’ezi sị, “Gịnị bụ ebubo unu
na-ebo nwoke a?” 30 Ha zara ma sị ya, “Ọ bụrụ
na onye a abụghị onye arụrụala, anyị agaraghị
akpọtara gị ya.” 31 Pailet sịrị, “Durunụ ya pụọ
kpee ya ikpe n’onwe unu dị ka iwu unu si dị.”
Ndị Juu sịrị ya, “Ma anyị enweghị ikike igbu
onye o bụla.” 32 Nke a mere iji mezuo okwu
ahụ Jisọs kwuru banyere ụdị ọnwụ ọ gaje ịnwụ.
33 Mgbe ahụ Pailet baghachiri n’ime ụlọeze ahụ,
zie ozi ka a kpọọrọ ya Jisọs. Ọ jụrụ ya, “Ị bụ eze
ndị Juu?” 34 Jisọs zara, “Ị na-ajụ nke a n’onwe
gị ka ọ bụ ihe ndị ọzọ gwara gị banyere m?” 35
Pailet zara, “Abụ m onye Juu? Ọ bụ ndị ala gị
na ndịisi nchụaja unu kpọtaara m gị. Gịnị ka i
mere?” 36 Jisọs zara, “Alaeze m abụghị nke ụwa
a. A sị na alaeze m bụ nke ụwa a, ndị na-ejere m
ozi gaara ịlụrụ m ọgụ iji gbochie m ịdaba n’aka
ndị Juu. Ma ugbu a, alaeze m abụghị nke ụwa
a.” 37 Pailet sịrị ya, “Ya bụ na ị bụ eze?” Jisọs
zara, “Gị onwe gị kwuru na m bụ eze. Amụrụ
m n’ihi nke a, ọ bụkwa n’ihi nke a ka m ji bi a
n’ụwa ịgba ama banyere eziokwu. Onye ọbụla
hụrụ eziokwu n’anya na-ege m ntị.” 38 Pailet
sịrị ya, “Gịnị bụ eziokwu?” Mgbe o kwuchara
nke a, ọ pụrụ jekwuuru ndị Juu ọzọ sị ha, “Ọ
dịghị ihe ọbụla m chọpụtara megidere ya. 39 Ma
ọ bụ omenaala unu, na m ga-ahapụrụ unu otu
onye mkpọrọ n’oge Mmemme Ngabiga. Unu
chọrọ ka m hapụrụ unu ‘eze ndị Juu’?” 40 Ha
tiri mkpu ọzọ sị, “Ọ bụghị nwoke a, ma hapụrụ
anyị Barabas.” Barabas bụ onye abalị dị egwu.

19 Mgbe ahụ, Pailet kpụụrụ Jisọs, a pịa ya
ihe. 2 Ndị agha kpara okpueze nke e ji
ogwu mee, kpukwasị ya n’isi, yinyekwa ya uwe
mwụda na-acha odo odo. 3 Ha bịakwutere ya
ọtụtụ mgbe na-asị, “Ekele, gị Eze ndị Juu!” Ha
na-amakwa ya ụra n’ihu. 4 Pailet pụkwara n’ezi
ọzọ sị ha, “Lee, ana m akpọpụtara unu ya, ka
unu mara na achọpụtaghị m ihe ọjọọ ọbụla o
mere.” 5 Mgbe Jisọs yi okpu ogwu na uwe odo
odo pụta, Pailet sịrị ha, “Lekwanụ nwoke ahụ!”
6 Ngwangwa, ndịisi nchụaja na ndị nche hụrụ
ya, ha tiri mkpu sị, “Kpọgide ya n’obe! Kpọgide
ya n’obe!” Pailet sịrị ha, “Kpọrọnụ ya kpọgbuo
ya n’onwe unu. Achọpụtaghị m ihe ọjọọ ọbụla o
mere.” 7 Ndị Juu zara ya, “Anyị nwere iwu, dị
ka iwu ahụ siri dị, ihe kwesiri ya bụ ọnwụ, n’ihi
na ọ kpọrọ onwe ya Ọkpara Chineke.” 8 Mgbe
Pailet nụrụ nke a, oke egwu tụrụ ya karịa. 9
Ọ laghachiri azụ n’ime ụlọeze ahụ, jụọ Jisọs,
“Olee ebe i siri bịa?” Ma Jisọs azaghị ya ihe
ọbụla. 10 Pailet sịrị ya, “Ị na-agba m nkịtị? Ọ bụ
na ị maghị na m nwere ike ịkpọgide gị n’obe,
nweekwa ike ịhapụ gị ka ị laa?” 11 Jisọs zara
ya, “Ị garaghị enwe ike ọbụla n’ebe m nọ, ma ọ
bụrụ na o siteghị n’elu rute gị aka. Nke a mere
mmehie onye duru m nye n’aka gị ji karịa.” 12
Site na mgbe ahụ Pailet chọsịrị ike ịhapụ ya.
Ma ndị Juu tisiri mkpu ike sị, “Ị hapụ nwoke a
ka ọ laa, ị bụkwaghị enyi Siza. N’ihi na onye
ọbụla na-eme onwe ya eze na-elelị Siza.” 13
Mgbe Pailet nụrụ okwu ndị a, ọ kpọpụtara Jisọs
n’ezi, nọdụkwa ala n’oche ikpe ya dị n’ebe a na-
akpọ Pevumentị (maọbụ Gabata n’asụsụ Hibru).
14 Ọ bụ n’ihe dịka n’oge ehihie nke ụbọchị
nkwadebe maka oriri Ngabiga. Ọ sịrị ndị Juu,
“Leenụ eze unu!” 15 Ma ha tiri mkpu, “Kpọpụ
ya, Kpọpụ ya! Kpọgide ya n’obe.” Pailet jụrụ
ha, “Unu chọrọ ka m kpọgide eze unu n’obe?”
Ma ndịisi nchụaja zara, “Anyị enweghị eze ọzọ
karịa Siza.” 16 Mgbe ahụ, o nyefere ya n’aka ha,
ka ha kpọgide ya n’obe. Ha kpọọrọ Jisọs pụọ. 17
O buuru obe ya gaa n’ebe a na-akpọ Okpokoro
Isi (nke pụtara Gọlgọta n’asụsụ Hibru). 18 N’ebe
ahụ ka ha kpọgidere ya n’obe, ya na mmadụ
abụọ ndị ọzọ. Otu onye n’aka nri ya, onye nke
ọzọ n’aka ekpe ya. 19 O nwere ihe Pailet dere

kụpanye n’elu obe ahụ. Ihe o dere bụ nke a:
Jisọs onye Nazaret, Eze ndị Juu. 20 Ọtụtụ ndị
Juu gụrụ ihe a o dere, n’ihi na ebe a kpọgburu
Jisọs dị nso n’obodo ahụ. E dekwara ya n’asụsụ
Hibru, Griik na Latin. 21 Ndịisi nchụaja nke
ndị Juu gwara Pailet sị, “Edela na ọ bụ Eze ndị
Juu, kama dee na nwoke a sịrị, abụ m eze ndị
Juu.” 22 Ma Pailet zara, “Ihe m dere, edeela m
ya.” 23 Mgbe ndị agha kpọgidechara Jisọs n’obe,
ha kere uwe ya ụzọ anọ. Onye ọbụla n’ime ha
nwetara otu ụzọ. Ha chịrị uwe mwụda ya nke a
na-adụghị adụ, kama a kpara ya akpa site n’elu
ya ruo n’ala ya. 24 Ha gwarịtara onwe ha, “Ka
anyị hapụnụ ịdọka ya, kama ka anyị fee nza
lee onye ọ ga-adanyere i were ya.” Nke a bụ
iji mezuo ihe e dere n’akwụkwọ nsọ, “Ha kere
uwe m n’etiti onwe ha, feekwa nza banyere uwe
mwụda m.” Nke a bụ ihe ndị agha ahụ mere. 25
Nne ya, nwanne ya nwanyị, bụ Meri nwunye
Klopas, na Meri Magdalin guzo nso n’akụkụ obe
Jisọs. 26 Mgbe Jisọs hụrụ nne ya na onye na-eso
ụzọ ya ọ hụrụ n’anya ka o guzo n’akụkụ ya, ọ
sịrị nne ya, “Nwanyị lee nwa gị nwoke.” 27 Ọ
sịrị onye ahụ nke na-eso ụzọ ya, “Lee nne gị.”
Site n’oge ahụ, onye ahụ na-eso ụzọ ya kpọọrọ
ya laa n’ụlọ nke ya. 28 N’ikpeazụ, mgbe Jisọs
matara na ihe niile emezuola. Ma iji mezuo ihe
e dere n’akwụkwọ nsọ, ọ sịrị, “Akpịrị na-akpọ
m nkụ.” 29 Otu ite mmanya ọra dọrọ nso n’ebe
ahụ. Ha were ogbo denye n’ime mmanya ahụ,
kenye ogbo ahụ n’osisi hisọp welie ya elu chee
ya n’ọnụ. 30 Mgbe Jisọs detụrụ mmanya ahụ
ọnụ, ọ sịrị, “Ọ gwụchaala.” O hulatara isi ya,
kubie ume. 31 Ma ndị Juu achọghị ka ahụ ndị
ahụ a kpọgidere n’obe nọgide n’ebe ahụ ka chi
bọọ, n’ihi na ọ bụ Ụbọchị Nkwadebe. Echi ya
bụ ga-abụ ụbọchị izuike pụrụ iche. Ha rịọọrọ
Pailet ka a gbajisie ha ụkwụ ma bupụkwa ahụ
ha. 32 Ndị agha ahụ bịara gbajie ụkwụ onye nke
mbụ na onye nke ọzọ a kpọgburu ha na ya. 33
Ma mgbe ha bịaruru n’ebe Jisọs nọ, ha hụrụ na
ọ nwụọlarị. N’ihi nke a, ha agbajighị ụkwụ ya.
34 Kama otu onye n’ime ndị agha ahụ weere ùbe
mapuo ya akụkụ ya. Ngwangwa ọbara na mmiri
gbapụtara. 35 Onye hụrụ ihe ndị a gbara ama ka
unu kwere, ama ya bụ eziokwu, ọ matakwara
na ihe ọ na-ekwu bụ eziokwu. 36 Ihe ndị a niile
mere ka e mezuo ihe e dere n’akwụkwọ nsọ,
“Ọ dịghị ọkpụkpụ ya ọbụla nke a ga-agbaji.”
37 E dekwara n’ebe ọzọ n’akwụkwọ sị, “Ha ga-
elegide onye ahụ ha mapuru ahụ anya.” 38
Mgbe ihe ndị a gasịrị, otu nwoke aha ya bụ
Josef, onye sitere Arimatia, onye na-eso ụzọ
Jisọs na nzuzo, n’ihi egwu ndị Juu, jekwuuru
Pailet rịọ ka o nye ya ikike iburu ahụ Jisọs,
Pailet kwere, ya mere ọ bịara buru ahụ ya. 39
Nikọdimọs, onye ahụ bịakwutere Jisọs n’abalị
na mbụ, bịakwara. O wetara máá na aloos a
gwakọtara agwakọta, nke ọtụtụ ya ruru ihe dịka
kilogram iri atọ na anọ. 40 Ha buuru ahụ Jisọs,
tee ya ụda ndị ahụ, fụchikwaa ya n’akwa ọcha
linin dịka omenaala olili ozu nke ndị Juu si dị.
41 Ebe ahụ a kpọgidere ya n’obe dị n’otu ubi a
gbara ogige. N’ime ogige a, otu ili ọhụrụ dị na
ya nke e jibeghị lie onye ọbụla. 42 N’ihi na ọ bụ
ụbọchị Nkwadebe nke ndị Juu, nakwa n’ihi na
ili ahụ dị nso, ha dọnyere ahụ Jisọs n’ime ya.

20 N’isi ụtụtụ ụbọchị mbụ nke izu ụka, mgbe
chi na-abọzibeghị nke ọma, Meri Magdalin
bịara n’ili ahụ, ma hụ na e wepụla nkume ahụ
e jiri mechie ọnụ ili ahụ. 2 O ji ọsọ bịakwute
Saimọn Pita na onye ọzọ ahụ nke na-eso ụzọ
ya, bụ onye Jisọs hụrụ n’anya sị, “Ha esitela
n’ili ahụ bupụ Onyenwe anyị. Anyị amaghị ebe
ha dobere ya!” 3 Ya mere Pita na onye nke ọzọ
ahụ na-eso ụzọ ya pụrụ gawa n’ili ahụ. 4 Ha
abụọ jiri ọsọ na-aga, ma onye ọzọ ahụ na-eso
ụzọ ya gbakarịrị Pita n’ọsọ buru ya ụzọ ruo
n’ili ahụ. 5 O hulatara ala, nyoo anya n’ime ili,
hụ akwa ọcha ahụ ebe ha wụsara n’ala, ma ọ
baghị n’ime. 6 Ya mere Saimọn Pita, onye na-
eso ya n’azụ bịarutere banye n’ime ili ahụ. Ọ
hụrụ akwa ozu ahụ ka ọ wụsara n’ala, 7 ya na
akwa nke e ji kechie ya isi. Ịchafọ a na akwa
ọcha ahụ adịkọtaghị n’otu ebe, kama a pịara ya
apịa dobe ya iche n’ebe ọzọ. 8 Onye ọzọ ahụ nke
na-eso ụzọ ya, onye nke buru ụzọ bịaruo n’ili
banyekwara n’ime ili ahụ. Ọ hụrụ ma kwerekwa.
9 (Ruo n’oge a, ha aghọtabeghị site n’akwụkwọ
nsọ na ọ ghaghị i si n’ọnwụ bilie.) 10 Emesịa ndị
na-eso ụzọ ya laghachiri n’ụlọ ha. 11 Ma Meri
guzo n’akụkụ ili ahụ na-ebe akwa. Mgbe ọ nọ

na-ebe akwa, o hulatara ala nyoo anya n'ime ili
ahụ 12 hụ ndị mmụọ ozi abụọ yi uwe ọcha, ka
ha nọdụrụ ala otu n'isi, nke ọzọ n'ụkwụ, n'ebe
ahụ atọgbọrọ ahụ Jisọs. 13 Ha sịrị ya, "Nwanyị,
gịnị mere i ji ebe akwa?" Ọ sịrị ha, "Ha ebupụla
Onyenwe m, amaghị m ebe ha bujere ya." 14
N'oge a, ọ tụgharịrị hụ ka Jisọs guzo n'ebe ahụ.
Ma ọ mataghị na ọ bụ Jisọs. 15 Jisọs sịrị ya,
"Nwanyị, gịnị mere iji ebe akwa? Onye ka ị na-
achọ?" Ebe o chere na ọ bụ onye na-elekọta
ogige ahụ, ọ sịrị ya, "Nna anyị ukwu, ọ bụrụ
na ọ bụ gị bupụrụ ya, gwa m ebe i debere ya
ka m gaa buru ya." 16 Jisọs sịrị ya, "Meri." Ọ
tụgharịrị tie mkpu n'olu Hibru sị ya, "Raboni!"
(nke pụtara "Onye nkuzi.)" 17 Jisọs sịrị ya,
"Emetụkwala m aka n'ihi na alakwurubeghị m
Nna m. Kama gakwuru ụmụnna m gwa ha, 'Ana
m alakwuru Nna m na Nna unu. Chineke m
na Chineke unu.'" 18 Meri Magdalin gara gwa
ndị na-eso ụzọ ya, "Ahụla m Onyenwe anyị." Ọ
kọọrọ ha na ọ bụ ya gwara ya ihe ndị a niile. 19
N'uhuruchi nke ụbọchị ahụ, bụ ụbọchị mbụ nke
izu ụka, mgbe ndị na-eso ụzọ ya zukọtara n'ime
otu ụlọ. Ha mechiri ụzọ niile n'ihi egwu ndị Juu.
Jisọs batara guzo n'etiti ha sị ha, "Udo dịrị unu!"
20 Mgbe o kwusiri nke a, o gosiri ha aka ya na
akụkụ ya. Ọṅụ juru ndị na-eso ụzọ ya obi n'ihi
na ha ahụla Onyenwe anyị. 21 Ọzọkwa, Jisọs
sịrị ha, "Udo dịrị unu! Dị ka Nna m si zite m,
otu a ka m na-eziga unu." 22 Mgbe o kwuchara
nke a, o kusara ha ume sị ha, "Naranụ Mmụọ
Nsọ. 23 Ọ bụrụ na unu agbaghara onye ọbụla
mmehie ya, a ga-agbaghara ya, ọ bụrụkwa na
unu ajụ ịgbaghara ha, agaghị agbaghara ha."
24 Ma Tọmọs (onye a na-akpọ Didimọs), otu
n'ime ndị ozi iri na abụọ ahụ, anọghị ya mgbe
Jisọs bịara. 25 Ya mere, ndị ọzọ na-eso ụzọ ya
gwara ya, "Anyị ahụla Onyenwe anyị!" Ma ọ
sịrị ha, "Ọ bụ naanị mgbe m jiri anya m hụ ebe
ahụ ntu kpọpuru ya aka, tinye mkpịsịaka m
n'apa ntu ndị ahụ, ma tinyekwa aka m n'akụkụ
ya ebe ahụ a mara ya ùbe, ka m ga-ekwere."
26 Mgbe abalị asatọ gasịrị, ndị na-eso ụzọ ya
zukọtara ọzọ. Ugbu a Tọmọs nọkwa n'etiti ha.
N'agbanyeghị na e mechisịrị ụzọ niile, Jisọs
batara guzo n'etiti ha sị ha, "Udo dịrị unu."
27 Mgbe ahụ ọ sịrị Tọmọs, "Rụnye mkpịsịaka
gị n'ebe a, leekwa aka m abụọ. Wepụta aka gị
tinyekwa n'akụkụ m. Abụla onye na-enweghị
okwukwe, kama kwere." 28 Tọmọs zara sị ya,
"Onyenwe m na Chineke m!" 29 Ma Jisọs sịrị ya,
"I kweere n'ihi na ị hụla m? Ma ngọzị dịrị ndị
na-ahụghị ma kwere." 30 Ọ dị ọtụtụ ihe ịrịbama
ndị ọzọ Jisọs rụrụ n'ihu ndị na-eso ụzọ ya. Ma
edeghị ha n'ime akwụkwọ a. 31 Ma e dere ihe
ndị a niile ka unu kwere na Jisọs bụ Kraịst,
Ọkpara Chineke. N'ihi na ọ bụ site n'ikwere ka
unu ga-eji nweta ndụ ọhụrụ site n'aha ya.

21 Mgbe ihe ndị a gasịrị, Jisọs gosiri ndị na-
eso ụzọ ya onwe ya ọzọ. O mere nke a
n'akụkụ osimiri nke Tiberịas, lee otu o si mee.
2 Ụfọdụ n'ime ndị na-eso ụzọ ya nọkọrọ otu
ebe. Ndị a bụ Saimọn Pita na Tọmọs (onye a
na-akpọ Didimọs), na Nataniel, onye Kena nke
Galili na ụmụ Zebedi, na mmadụ abụọ ndị ọzọ
bụkwa ndị ozi ya. 3 Saimọn Pita sịrị ha, "Ana m
aga igbu azụ." Ha sịrị, "Anyị ga-eso gị." Ha biliri
gaa, banye n'ime ụgbọ mmiri. Ma n'abalị ahụ
niile ha egbuteghị ihe ọbụla. 4 Mgbe chi na-
abọ Jisọs guzoro n'akụkụ mmiri. Ma ndị na-eso
ụzọ ya amataghị na ọ bụ Jisọs. 5 Jisọs sịrị ha,
"Ụmụntakịrị, unu gbutere azụ ọbụla?" Ha zara
ya, "Mba." 6 Ọ gwara ha, "Wụnyenụ ụgbụ unu
n'akụkụ aka nri nke ụgbọ. Unu ga-egbutekwa
azụ." Mgbe ha mere nke a, ha enwekwaghị ike
ịdọpụta ụgbụ ha, n'ihi ọtụtụ azụ nke dị n'ime
ya. 7 Mgbe ahụ onye ahụ na-eso ụzọ ya Jisọs
hụrụ n'anya gwara Pita, "Ọ bụ Onyenwe anyị!"
Ngwangwa Saimọn Pita nụrụ na "ọ bụ Onyenwe
anyị," ọ yiiri uwe ya (n'ihi na ọ gba ọtọ), wụba
n'ime mmiri ahụ. 8 Ndị ọzọ ndị na-eso ụzọ ya
bịara n'ụgbọ mmiri nta ahụ, na-adọpụta ụgbụ
ha nke azụ juru n'ime ya, n'ihi na ha nọ nso
n'ala ihe dị ka narị nzọ ụkwụ na ise. 9 Mgbe ha
pụtara n'elu ala, ha hụrụ ọkụ a kwanyere, nke a
hụkwasịrị azụ n'elu ya na ogbe achịcha. 10 Jisọs
gwara ha, "Wetanụ ụfọdụ n'ime azụ ndị ahụ
unu gbutere ugbu a." 11 Saimọn Pita pụrụ gaa
dọgota ụgbụ azụ ahụ n'elu ala. Ihe juru ya bụ
azụ ndị ukwuu nke ọnụọgụgụ ya dị narị na iri
ise na atọ. Ma ụgbụ ahụ adọwaghị n'agbanyeghị
na azụ juru n'ime ya. 12 Jisọs sịrị ha, "Bịanụ

rie nri ụtụtụ.” Ọ dịghị onye ọbụla n’ime ndị
ahụ na-eso ụzọ ya jụrụ ya, “Ị bụ onye?” N’ihi
na ha maara na ọ bụ Onyenwe anyị. 13 Jisọs
bịara were achịcha ahụ nye ha. Otu ahụ ka
o mekwara azụ ahụ. 14 Nke a bụ ugboro atọ
Jisọs gosiri ndị na-eso ụzọ ya onwe ya mgbe e
mere ka o si n’ọnwụ bilie. 15 Mgbe ha risiri nri
ụtụtụ, Jisọs sịrị Saimọn Pita, “Saimọn nwa Jọn, ị
hụrụ m n’anya karịa ndị a niile?” Ọ sịrị ya, “E,
Onyenwe anyị, ị maara na m hụrụ gị n’anya.”
Jisọs sịrị ya, “Na-azụ ụmụ atụrụ m.” 16 Jisọs sịrị
ya nke ugboro abụọ, “Saimọn nwa Jọn, ị hụrụ
m n’anya?” Ọ sịrị, “E, Onyenwe anyị, ị maara
na m hụrụ gị n’anya.” Ọ sịrị ya, “Na-elekọta
atụrụ m.” 17 Ọ sịrị ya nke ugboro atọ, “Saimọn
nwa Jọn, ị hụrụ m n’anya?” O wutere Pita na
ọ sịrị ya nke ugboro atọ, “ị hụrụ m n’anya?”
Ọ sịrị ya, “Onyenwe anyị, ị mazuru ihe niile,
ị makwaara na m hụrụ gị n’anya.” Jisọs sịrị
ya, “Na-azụ atụrụ m. 18 N’ezie, n’ezie asị m gị,
mgbe ị bụ okorobịa ị na-eke ajị n’ukwu, gaa
ebe ị chọrọ ịga. Ma mgbe ị ghọrọ agadi, ị ga-
esetipụ aka gị, onye ọzọ ga-ekee gị ihe okike
n’ukwu ma duru gị gaa ebe ị na-achọghị ịga.”
19 O kwuru nke a iji gosi ụdị ọnwụ ọ ga-anwụ iji
nye Chineke otuto. Mgbe nke a mesịrị, ọ sịrị ya,
“Soro m.” 20 Pita chigharịrị hụ onye ahụ na-eso
ụzọ ya nke Jisọs hụrụ n’anya ka ọ na-esokwa
ha n’azụ. (Ọ bụ onyeozi ahụ dabeere ya n’obi
na nri anyasị, nke sịrị, “Onyenwe anyị, onye
ga-arara gị nye?”) 21 Mgbe Pita hụrụ ya, ọ sịrị
Jisọs, “Onyenwe anyị kedụ maka onye a?” 22
Jisọs sịrị ya, “Ọ bụrụ na m achọọ ka ọ nọgide
ruo mgbe m ga-alọghachi gịnị ka nke a bụ nye
gị? Soro m.” 23 Ya mere, akụkọ a gbasara n’etiti
ụmụnna na onye a na-eso ụzọ ya agaghị anwụ.
Ma Jisọs asịghị ya na ọ gaghị anwụ anwụ, kama,
“Ọ bụrụ na m chọrọ ka ọ nọgide ruo mgbe m
ga-abịa, ọ gbasara gị?” 24 Nke a bụ onye ahụ
na-eso ụzọ ya onye na-agba ama ihe ndị a niile,
ma deekwa ha n’akwụkwọ. Anyị makwaara na
ama ya bụ eziokwu. 25 Ma ọ dị ọtụtụ ihe ndị ọzọ
Jisọs mere. Ọ bụrụ na e dee ha niile n’akwụkwọ,
ọ dịghị m ka ụwa niile ọ ga-aba akwụkwọ a ga-
ede banyere ha.

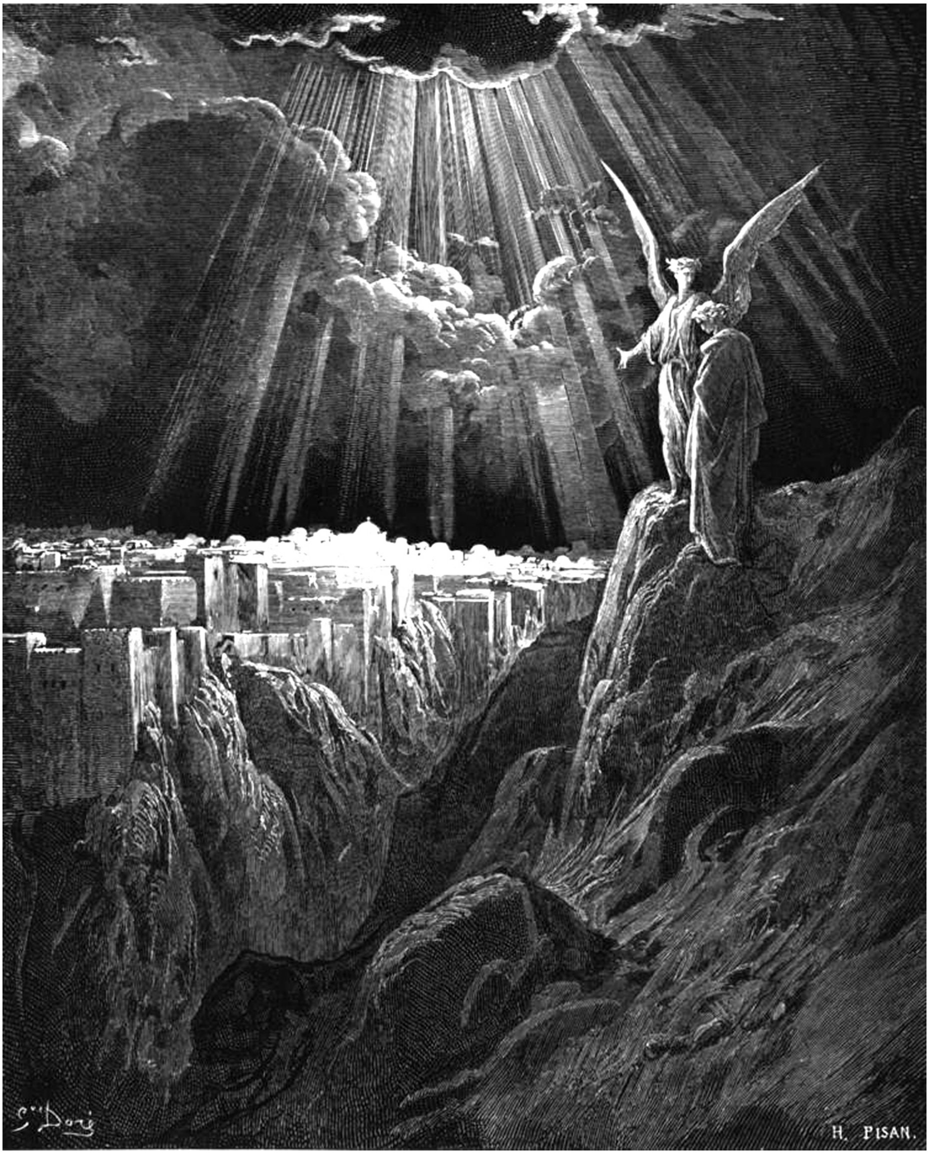

Ahụkwara obodo nsọ ahụ bụ Jerusalem ọhụrụ ka o si n'eluigwe ebe Chineke nọ na-arịdata. Ọ mara mma dịka nwaagbọghọ ejikwara nke ọma maka ịgakwuru di ya. Anụkwara m oke olu si n'ocheeze ahụ kwuo okwu sị, "Leenụ! Ebe obibi Chineke adịla ugbu a n'etiti ụmụ mmadụ. Ọ ga-ebinyere ha. Ha ga-abụkwa ndị ya, n'ezie, Chineke n'onwe ya ga-anọkwa n'etiti ha bụrụkwa Chineke ha.

Mkpughe 21:2-3

Mkpughe

19 Mgbe ihe ndị a gasịrị, anụrụ m ụzụ nke
ọtụtụ igwe mmadụ n’eluigwe. Ha niile na-
eti mkpu na-asị, “Haleluya! Nzọpụta, na ebube
na ike niile dịrị Chineke anyị. 2 N’ihi na ikpe
ikpe ya niile ziri ezi, bụrụkwa eziokwu. Ọ kpeela
nwanyị ahụ na-akwa iko ikpe, onye ji ịkwa iko
ya merụọ ụwa. Ọ bọọlara ọbọ ọbara ndị ohu ya
n’isi ya.” 3 Ọzọkwa, ha tiri mkpu, “Haleluya!
Anwụrụ ọkụ si n’ime ya na-arịgo elu ruo mgbe
ebighị ebi.” (aiōn g165) 4 Mgbe ahụ, iri ndị okenye
abụọ na anọ ahụ, ha na anụ anọ ahụ dị ndụ
dara n’ala n’ihu Chineke onye nọkwasịrị n’elu
ocheeze ukwu ahụ, fee ya ofufe na-asị, “Amen,
Haleluya!” 5 Otu olu sitekwara n’ocheeze ahụ
na-asị, “Toonu Chineke anyị, unu ndị ohu ya
niile, ndị ukwu na ndị nta, unu ndị na-atụ
egwu ya.” 6 Mgbe ahụ, anụkwara m olu dara ka
olu igwe mmadụ dịkwa ka ụzụ mmiri na-ekwo
ekwo, dịkwa ka ụda egbe eluigwe dasiri ike na-
asị, “Haleluya! N’ihi na Onyenwe anyị Chineke,
Onye pụrụ ime ihe niile na-achị. 7 Ka anyị
ṅụrịanụ ọṅụ, ka obi tọkwaa anyị ụtọ. Ka anyị
nye ya otuto. N’ihi na ọlụlụ di na nwunye nke
Nwa Atụrụ ahụ eruola, nwunye ya edoziekwala
onwe ya. 8 E nyela ya ezi akwa ọcha nke na-
enweghị ntụpọ ọbụla, na nke dị nnọọ ezi ọcha
ka o yikwasị onwe ya.” (Ezi akwa ọcha ahụ
nọchiri anya ọrụ ezi omume nke ndị nsọ rụrụ.)
9 Mmụọ ozi ahụ gwara m sị, “Dee nke a: Ngọzị
dịrị ndị ahụ a kpọrọ ka ha bịa soro n’oriri ọlụlụ
nwunye Nwa Atụrụ ahụ.” Ọ gwakwara m sị,
“N’eziokwu, ndị a bụ okwu nke Chineke.” 10
Adara m n’ala n’ụkwụ ya ịkpọ isiala nye ya,
ma ọ gwara m sị, “O kwesighị ka ị kpọọ isiala
nye m n’ihi na abụ m naanị onyeozi ibe gị, na
dịka ọtụtụ ụmụnna gị ndị na-agba ama banyere
Jisọs. Ọ bụ naanị Chineke ka i kwesiri ịkpọ isiala
nye. N’ihi na ọ bụ Mmụọ nke amụma na-agba
ama ihe banyere Jisọs.” 11 Mgbe ahụ kwa, elere
m anya hụ ka eluigwe meghere. Ahụkwara m
otu ịnyịnya dị ọcha. Onye nọkwasịrị n’elu ya bụ
onye a na-akpọ Onye kwesiri ntụkwasị obi na
Onye eziokwu. Ọ bụ onye na-ekpe ikpe n’ụzọ ziri
ezi na-ebukwa agha. 12 Anya ya na-acha dịka
ire ọkụ. Ọtụtụ okpueze dịkwa ya n’isi. Otu aha
nke naanị ya maara omimi ya ka e dekwasịrị ya
n’egedege ihu. 13 E gbokwasịrị ya uwe mwụda e
denyere n’ọbara. Aha a na-akpọ ya bụ Okwu
Chineke. 14 Usuu ndị agha nke eluigwe, ndị yi
uwe ezi akwa ọcha, na-enweghị ntụpọ, nọ n’elu
ịnyịnya ọcha na-eso ya. 15 Ọ kpụ mma agha
dị nkọ n’ọnụ ya, nke o ji egbutu mba niile. “Ọ
ga-eji mkpara igwe achị ha.” Ọ na-azọchakwa
mkpụrụ vaịnị n’ebe ịnara mmanya nke iwe ọkụ
nke Chineke Onye pụrụ ime ihe niile. 16 Otu aha
ka e dere n’elu uwe ya na n’elu apata ya: Eze
kachasị ndị eze niile, na Onyenwe kachasị ndị
nwenụ niile. 17 Mgbe ahụ, ahụrụ m otu mmụọ
ozi ka o guzo n’ime anyanwụ na-eti mkpu n’oke
olu, na-akpọku ụmụ nnụnụ niile na-efe n’etiti
mbara eluigwe, “Bịanụ! Zukọọnụ maka oke oriri
nke Chineke. 18 Bịanụ soro rie anụ ahụ ndị eze,
na ndị ọchịagha, na ndịisi agha. Sorokwanụ rie
anụ ahụ ịnyịnya na anụ ahụ ndị nọkwasịrị n’elu
ha. Riekwanụ anụ ahụ ndị mmadụ, ndị ukwu na
ndị nta, ndị ohu na ndị nweere onwe ha.” 19
Mgbe ahụ, ahụrụ m anụ ọhịa ọjọọ ahụ ya na
ndị eze niile dị n’ụwa, na ndị agha ha, ka ha
zukọtara ibu agha megide onye ahụ nọkwasịrị
n’elu ịnyịnya ahụ na ndị agha ya. 20 Ma e jidere
anụ ọhịa ahụ, ya na onye amụma ụgha ahụ onye
nke nọọrọ n’ihu ya gosi ihe ịrịbama nke o jiri
duhie ndị niile natara akara nke anụ ọhịa ahụ,
ya na ndị kpọọrọ ihe oyiyi ya isiala. A tụnyere
anụ ọhịa ahụ na onye amụma ụgha ya na ndụ
n’ime ọdọ ọkụ e ji nkume na-enwu ọkụ kwanye.
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Ndị agha ha fọdụrụnụ ka
e jikwa mma agha dị nkọ, nke dị n’ọnụ onye
ahụ nọ n’elu ịnyịnya ọcha ahụ gbuo. Ụmụ anụ
ufe niile nke eluigwe rikwara ozu ha.

20 Mgbe ahụ kwa, ahụrụ m otu mmụọ ozi
ka o si n’eluigwe na-arịdata, o ji mkpisi
igodo e ji atụghe olulu Abis ahụ. O jikwa eriri
igwe dị ukwuu n’aka ya. (Abyssos g12) 2 O jidere
agwọ ochie ahụ, bụ agwọ ochie ahụ, onye bụ
Ekwensu na Setan, kee ya agbụ otu puku afọ.
3 Emesịa, a tụnyere ya n’ime olulu Abis ahụ,
tụchie ụzọ ya. Ọ kakwara akara n’elu ya ka agwọ
ochie ahụ hapụ inwekwa ike iduhie mba niile
dị n’ụwa ọzọ tutu ruo mgbe puku afọ gasịrị.

Mgbe afọ ndị a zuru, a ga-atọghepụ ya ka ọ
gagharịa nwantịntị oge. (Abyssos g12) 4 Mgbe ahụ,
ahụkwara m ocheeze, hụkwa ndị nọ n’elu ya.
Ha bụ ndị e nyere ike ikpe ikpe. Ahụkwara m
mkpụrụobi ndị ahụ e bepụrụ isi n’ihi na ha
gbaara Jisọs akaebe, kwusakwa okwu Chineke.
Ha akpọbeghị isiala nye anụ ọhịa ahụ maọbụ
ihe oyiyi ya. Ha enweghị akara anụ ọhịa ahụ
n’egedege ihu ha, maọbụ n’aka ha. Ha dịkwa
ndụ ọzọ, sorokwa Kraịst chịa otu puku afọ. 5 Nke
a bụ mbilite n’ọnwụ nke mbụ. Ndị fọdụrụ n’etiti
ndị nwụrụ anwụ esoghị bilite n’ọnwụ tutu ruo
mgbe puku afọ gafesịrị. 6 Ndị a gọziri agọzi
na ndị dị nsọ bụ ndị ahụ ketara oke na mbilite
n’ọnwụ nke mbụ ahụ. Ọnwụ nke abụọ enweghị
ike n’ebe ha nọ, n’ihi na ha ga-abụ ndị nchụaja
Chineke na nke Kraịst, sorokwa ya chịa ọchịchị
puku afọ. 7 Mgbe puku afọ ahụ gafesịrị, a ga-
emekwa ka ekwensu si n’ụlọ mkpọrọ ya pụta.
8 Ọ ga-apụkwa jegharịa iduhie mba niile nọ
n’akụkụ anọ nke ụwa, ya bụ Gog na Magog, ọ ga-
akpọkọta ha maka agha. Ọnụọgụgụ ha dịka aja
dị n’ikpere osimiri. 9 Ha biliri agha guzo n’ụwa
niile, gbaa ụlọ ikwu nke ndị nsọ Chineke hụrụ
n’anya gburugburu. Ma ọkụ sitere n’eluigwe
gbadata repịa ha. 10 Mgbe ahụ, ekwensu ahụ
dufuru ha ka a ga-atụnye n’ọdọ ọkụ e ji nkume
na-enwu ọkụ kwanye. Ebe ahụ ka ọ ga-anọ, ya
na anụ ọhịa ọjọọ ahụ, na onye amụma ụgha
ya. Ha ga-anọkwa n’ọnọdụ ahụ mgbu ehihie
na abalị ruo mgbe ebighị ebi. (aiōn g165, Limnē Pyr
g3041 g4442) 11 Ahụkwara m otu ocheeze ọcha
buru ibu, na onye nọkwasịrị n’elu ya. Ụwa na
mbara eluigwe si n’ihu ya gbapụ, ahụkwaghị
ebe ọbụla nye ha. 12 Ahụrụ m ndị niile nwụrụ
anwụ, ndị ukwu na ndị nta, ka ha guzo n’ihu
ocheeze ahụ. E meghere akwụkwọ dị iche iche,
meghekwa akwụkwọ ọzọ, nke bụ akwụkwọ nke
ndụ. E sitekwara n’ihe niile e dere n’akwụkwọ
ahụ kpee ndị a niile nwụrụ anwụ ikpe dịka ọrụ
ha rụrụ si dị. 13 Oke osimiri niile nyeghachiri
ndị niile nwụrụ nọ n’ime ha. Otu a kwa, ọnwụ
na ala mmụọ nyeghachikwara ndị nwụrụ anwụ
dị n’ime ha. E kpekwara onye ọbụla ikpe dịka
ọrụ ya si dị. (Hadēs g86) 14 Emesịa, a tụnyere
ọnwụ na ọkụ ala mmụọ n’ime ọdọ ọkụ ahụ. Nke
a bụ ọnwụ nke ugboro abụọ nke bụ ọdọ ọkụ.
(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Onye ọbụla a na-
achọtaghị ebe e dere aha ya n’akwụkwọ nke
ndụ ahụ, ka a tụnyere n’ime ọdọ ọkụ ahụ. (Limnē
Pyr g3041 g4442)

21 Mgbe ahụ, ahụrụ m eluigwe ọhụrụ na ụwa
ọhụrụ. Eluigwe nke mbụ na ụwa nke mbụ
agabigala, osimiri adịghịkwa. 2 Ahụkwara obodo
nsọ ahụ bụ Jerusalem ọhụrụ ka o si n’eluigwe
ebe Chineke nọ na-arịdata. Ọ mara mma dịka
nwaagbọghọ ejikwara nke ọma maka ịgakwuru
di ya. 3 Anụkwara m oke olu si n’ocheeze ahụ
kwuo okwu sị, “Leenụ! Ebe obibi Chineke adịla
ugbu a n’etiti ụmụ mmadụ. Ọ ga-ebinyere ha.
Ha ga-abụkwa ndị ya, n’ezie, Chineke n’onwe ya
ga-anọkwa n’etiti ha bụrụkwa Chineke ha. 4
Ọ ga-ehichapụ anya mmiri niile dị n’anya ha.
Ọnwụ agaghị adịkwa ọzọ. Ọ bụladị iru ụjụ na
ịkwa akwa na ahụhụ agaghị adịkwa. Ihe ndị
ochie niile agabigala.” 5 Onye ahụ nọ n’ocheeze
ahụ kwuru sị, “Lee, ana m eme ka ihe niile dị
ọhụrụ.” Mgbe ahụ, ọ sịkwara, “Detuo ihe ndị a,
n’ihi na okwu ndị a bụ ihe e kwesiri ịtụkwasị
obi, bụrụkwa eziokwu.” 6 Ọ sịrị m, “E mezuola
ihe niile. Abụ m Alfa na Omega, Mmalite na
Ọgwụgwụ. Aga m enye onye akpịrị na-akpọ
nkụ mmiri nke si n’isi iyi mmiri nke ndụ dịka
ihe onyinye. 7 Ndị ọbụla na-emeri emeri ga-
enweta ihe nketa ndị a. Aga m abụkwa Chineke
ha, ha onwe ha ga-abụ ụmụ m. 8 Ma ndị na-
atụ ụjọ, ndị na-ekweghị ekwe, na ndị na-emetọ
onwe ha, na ndị ogbu mmadụ, na ndị na-akwa
iko, na ndị ha na mmụọ ọjọọ na-akparịta ụka,
na ndị na-ekpere arụsị, na ndị ụgha niile, ihe
ha ga-eketa bụ ikpe ọmụma nke ịbanye n’ime
olulu ahụ e ji nkume na-enwu ọkụ kwanye
ọkụ. Nke bụ ọnwụ nke ugboro abụọ.” (Limnē Pyr
g3041 g4442) 9 Otu n’ime ndị mmụọ ozi asaa ahụ,
nke ji efere asaa ahụ nke ihe ntaramahụhụ
dị n’ime ya bịakwutere m sị m, “Soro m, ka
m gosi gị nwaagbọghọ ahụ bụ nwunye Nwa
Atụrụ ahụ.” 10 O buuru m n’ime Mmụọ buga
m n’otu ugwu buru ibu nke ịdị elu ya dịka
ukwuu. O gosiri m obodo nsọ ahụ bụ Jerusalem
ka o si na mbara eluigwe ebe Chineke nọ na-
arịdata. 11 O jupụtara n’ebube Chineke, na-

enwu ma na-achakwa dịka nkume dịkarịsịrị
oke ọnụahịa, dịka nkume jaspa, na-enwu dịka
kristal. 12 Mgbidi ya niile dị obosara dịkwa elu.
O nwekwara ọnụ ụzọ iri na abụọ. Ọ bụkwa ndị
mmụọ ozi iri na abụọ na-eche ọnụ ụzọ ndị a
nche. E dekwara aha ebo iri na abụọ nke ụmụ
Izrel n'ọnụ ụzọ ama ndị a n'otu n'otu. 13 Ọnụ
ụzọ ama atọ dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, atọ
dị n'akụkụ ugwu, atọ dị n'akụkụ ndịda, ebe
atọ dị n'akụkụ ọdịda anyanwụ. 14 Mgbidi ahụ
nwere nkume iri na abụọ e ji tọọ ntọala ya.
N'elu nkume ndị a n'otu n'otu ka e dere aha
ndị ozi iri na abụọ nke Nwa Atụrụ ahụ. 15 Onye
ahụ na-agwa m okwu ji osisi e ji atụ ihe, nke e
ji ọlaedo mee, n'aka ya. O ji ya tụọ obodo ahụ
na ọnụ ụzọ ama ya, na mgbidi ya. 16 N'obodo
ahụ, enweghị otu akụkụ n'ime akụkụ anọ nke
mgbidi ya karịrị ibe ya. Ogologo ya na obodobo
ya ha otu. O ji ihe ọtụtụ tụọ ya, ogologo ya
na obodobo nakwa ịdị elu ya ha, ọtụtụ ya dị
puku kilomita abụọ na narị kilomita abụọ. 17
Ọ tụkwara ịdị igbidi nke mgbidi ahụ chọpụta
na ọ dị narị nzọ ụkwụ atọ, dịka ihe ọtụtụ nke
mmụọ ozi ahụ si gụpụta. 18 Ihe e ji rụọ mgbidi
ya bụ nkume dị oke ọnụahịa a na-akpọ jaspa,
jiri ezi ọlaedo a nụchara anụcha, nke na-enwu
dịka enyo dị ọcha rụọ obodo ahụ. 19 E ji nkume
niile dị oke ọnụahịa chọọ ntọala mgbidi obodo
ahụ mma. Ntọala nke mbụ, bụ nkume a na-
akpọ jaspa, ntọala nke abụọ, nkume a na-akpọ
safaia, ntọala nke atọ, nkume a na-akpọ kaldoni,
nke anọ, nkume a na-akpọ emeralụdụ, 20 nke
ise, nkume a na-akpọ ọniks, nke isii, nkume a
na-akpọ kanelian, nke asaa, nkume a na-akpọ
krisolaịt, nke asatọ, nkume a na-akpọ beril, nke
itoolu, nkume a na-akpọ topaazi, nke iri, nkume
a na-akpọ krisoprez, nke iri na otu, nkume a
na-akpọ jasint, nke iri na abụọ, nkume a na-
akpọ ametisiti. 21 Ọnụ ụzọ ama iri na abụọ
ahụ bụ pieal iri na abụọ, ọnụ ụzọ ama ọbụla
ka e ji otu nkume pieal rụọ n'otu n'otu. Ihe
e ji rụọ okporoụzọ dị n'obodo ahụ bụ naanị
ọlaedo a nụchara anụcha ọbụla, nke dị ọcha
dịka enyo e hichaziri nke ọma. 22 O nweghị
ụlọnsọ ukwu ọbụla m hụrụ n'ime obodo ahụ
n'ihi na Onyenwe anyị Chineke, Onye pụrụ ime
ihe niile na Nwa Atụrụ ahụ bụ ụlọnsọ ukwu
obodo ahụ nwere. 23 Ọ dịkwaghị mkpa ọ dịrị
obodo ahụ ka anwụ maọbụ ọnwa mụkwasị ya,
n'ihi na ebube nke Chineke bụ ìhè ya, oriọna
ya bụkwa Nwa atụrụ ahụ. 24 Mba niile ga-eji
ìhè ya jegharịa. Ndị eze ụwa niile ga-abịakwa
webata ebube ha n'ime ya. 25 A naghị emechi
ọnụ ụzọ ama obodo ahụ emechi. Ha na-eghe
oghe ụbọchị niile n'ihi abalị ọbụla adịghịkwa
n'ebe ahụ. 26 Ebube na nsọpụrụ nke mba niile
ka a ga-ewebata n'ime ya. 27 Ọ dịkwaghị ihe
ọbụla rụrụ arụ ga-abata n'ime ya. Otu a kwa,
ọ dịkwaghị onye na-eme ihe arụ, maọbụ onye
ụgha ga-abata n'ime ya, kama ọ bụ naanị ndị
ahụ e dere aha ha n'akwụkwọ nke ndụ Nwa
Atụrụ ahụ.

22 Mmụọ ozi ahụ gosiri m iyi ahụ e si ekute
mmiri nke na-enye ndụ nke na-enwu dịka
kristal. O sikwa n'okpuru ocheeze Chineke na
Nwa atụrụ ahụ na-asọpụta, 2 n'etiti okporoụzọ
ahụ dị n'obodo ahụ. N'akụkụ aka nri na aka
ekpe iyi ahụ, a ga-ahụ osisi ahụ na-enye ndụ.
Osisi ndị a na-amị ụzọ mkpụrụ iri na abụọ dị
iche iche. Ha na-amịpụta mkpụrụ ọhụrụ kwa
ọnwa ọbụla. Akwụkwọ osisi ahụ wapụtara bụ
ọgwụ e ji agwọ mba niile. 3 A gaghị ahụ ihe
ọbụla a bụrụ ọnụ n'ime obodo ahụ. Ocheeze
Chineke na nke Nwa atụrụ ahụ ga-adị n'obodo
ahụ. Ndị ohu ya ga-efekwa ya ofufe. 4 Ha ga-
ahụkwa ihu ya, a ga-edekwa aha ya n'egedege
ihu ha. 5 Abalị agaghị adịkwa ọzọ, ịmụnye
oriọna agaghị adịkwa mkpa. Mkpa ìhè anwụ
na-enye agaghị adịkwa n'ihi na Onyenwe anyị
Chineke ga-abụ ìhè ha, ha ga-achịkwa achị dịka
eze ruo mgbe ebighị ebi. (aiōn g165) 6 Mmụọ ozi
ahụ gwara m, "Okwu ndị a bụ ihe e kwesiri
ịtụkwasị obi, bụrụkwa eziokwu. Onyenwe anyị,
bụ Chineke, onye na-enye ndị amụma Mmụọ ya
ezitela mmụọ ozi ya igosi ụmụodibo ya ihe ndị
ahụ ga-emezu n'oge na-adịghị anya. 7 "Lee, ana
m abịa ọsịịsọ. Ngọzị na-adịrị onye ahụ na-edebe
okwu amụma ndị a dị n'akwụkwọ a." 8 Mụ
onwe m bụ Jọn, hụrụ ihe ndị a niile, nụkwa ha.
Mgbe m hụrụ ma nụchaa ihe ndị a niile, adara
m n'ụkwụ mmụọ ozi a gosiri m ha ịkpọ isiala
nye ya. 9 Ma ọ sịrị m, "Emela ihe dị otu ahụ!

Mụ onwe m bụkwa odibo Jisọs dịka gị onwe gị,
na dịka ụmụnna gị ndị amụma, na dịka ndị ahụ
niile na-edebe okwu niile e dere n'akwụkwọ a.
Kpọọrọ Chineke isiala." **10** Ma ọ sịrị, "Akachila
okwu amụma ndị a dị n'akwụkwọ akara, n'ihi
na oge adịla nso. **11** Ka ndị niile na-eme ajọ
omume gaa n'ihu na-eme ajọ omume, ka ndị
na-adịghị ọcha gaa n'ihu bụrụ ndị na-adịghị
ọcha, ka ndị na-eme ezi ihe gaa n'ihu na-eme
ezi ihe, ka ndị dị nsọ gaa n'ihu bụrụ ndị dị nsọ."
12 "Lee, ana m abịa ọsịịsọ! Ụgwọ ọrụ m ga-enye
onye ọbụla dịka ọrụ ọ rụrụ si dị dịkwa m n'aka.
13 Abụ m Alfa na Omega. Onye mbụ na Onye
ikpeazụ, Mmalite na Ọgwụgwụ. **14** "Ngọzị na-
adịrị ndị ahụ sara uwe ha mmiri, ka ha si otu a
bụrụ ndị na-enweta oke na mkpụrụ si n'osisi
ahụ na-enye ndụ, ndị ga-enwe ike isite n'ọnụ
ụzọ ama ahụ baa n'ime obodo ahụ. **15** N'azụ
obodo ka ndị ahụ bụ nkịta nọ, ha na ndị niile
na-agba afa, na ndị niile na-akwa iko, na ndị
niile na-egbu mmadụ, na ndị niile na-ekpere
arụsị, na ndị niile hụrụ ụgha n'anya ma na-
emekwa ya. **16** "Mụ onwe m, bụ Jisọs ezitela
mmụọ ozi m ka ọ gbara unu ama a nye nzukọ
m niile. Ọ bụ m bụ Mgbọrọgwụ na Mkpụrụ
Devid. Abụkwa m Kpakpando ụtụtụ ahụ na-
enwu enwu." **17** Mmụọ Nsọ na nwanyị ahụ
a na-alụ ọhụrụ na-asị, "Bịa!" Ka onye ọbụla
nụrụ okwu a kwuo sị, "Bịa!" Onye akpịrị na-
akpọ nkụ ya bịa, onye ọbụla chọrọ ya bịa ṅụrụ
mmiri na-enye ndụ na-akwụghị ụgwọ ọbụla.
18 Ana m adọ onye ọbụla nụrụ okwu amụma
dị n'akwụkwọ a aka na ntị, sị, ọ bụrụ na onye
ọbụla atụkwasị ihe ọbụla n'elu ha, Chineke ga-
atụkwasịrị onye ahụ ihe ntaramahụhụ ahụ niile
e kwuru maka ha n'akwụkwọ a. **19** Ọ bụrụkwa
na onye ọbụla ewepụ okwu ọbụla n'akwụkwọ
amụma a, Chineke ga-ewepụ oke o nwere n'osisi
ahụ na-enye ndụ, na oke o nwere n'obodo nsọ
ahụ, nke e kwuru okwu ha n'akwụkwọ a. **20**
Onye ahụ gbara ama ihe ndị a niile na-asị,
"N'ezie, ana m abịa ọsịịsọ." Amen. Bịa, Onyenwe
anyị Jisọs. **21** Ka amara Onyenwe anyị Jisọs
dịnyere ndị nsọ niile. Amen.

66 Verses

Igbo at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

Jenesis **9:8** Chineke gwara Noa na ụmụ ya sị, **9:9** "Ugbu a, ana m ehiwe ọgbụgba ndụ n'etiti mụ na unu, na n'etiti agbụrụ unu ndị ga-anọchi unu, **9:10** na n'etiti ihe niile nwere ndụ nke unu na ha so, ụmụ anụ ufe, na ụmụ anụ ụlọ, na ụmụ anụ ọhịa niile, ndị ahụ niile so unu si n'ụgbọ mmiri pụta, bụ ihe niile nwere ndụ n'ụwa. **9:11** Ebe ọ bụ na m ehiwela ọgbụgba ndụ m n'etiti mụ na unu, ọ gaghị emekwa ọzọ na a ga-eji uju mmiri kpochapụ ihe niile e kere eke, ọ gaghị emekwa ọzọ na a ga-eji uju mmiri bibie ụwa." **9:12** Chineke kwuru sị, "Nke a bụ ihe ama nke ọgbụgba ndụ nke m na-etinye n'etiti mụ na unu, na n'etiti ihe niile nwere ndụ so unu, ọgbụgba ndụ nke ga-adị nye ọgbọ niile na-abịa n'ihu. **9:13** Etinyela m eke na egwurugwu m na mbara eluigwe, ka ọ bụrụ ihe ama nke ọgbụgba ndụ dị n'etiti mụ na ụwa.

Ọpụpụ **14:13** Mosis zaghachiri ha sị, "Unu atụla egwu. Guzosienụ ike. Unu ga-ahụ ụzọ dị ebube Onyenwe anyị ga-esi zọpụta unu taa. Ndị Ijipt a unu na-ahụ taa, unu agaghị ahụkwa ha ọzọ. **14:14** Nọrọnụ jii. Onyenwe anyị ga-alụrụ unu ọgụ."

Levitikọs **20:26** Unu ga-adị nsọ nye m, n'ihi na mụ, bụ Onyenwe anyị, dị nsọ. Ekewapụtala m unu, doo unu iche, site n'etiti ndị mba ọzọ niile, ka unu bụrụ nke m.

Ọnụọgụgụ **6:24** """Onyenwe anyị gọzie unu ma chebe unu, **6:25** Onyenwe anyị mee ka ihu ya mụkwasị unu, ma meere unu amara, **6:26** Onyenwe anyị chee ihu ya n'ebe unu nọ, nyekwa unu udo."'

Diuteronomi **18:18** Aga m eme ka onye amụma bilie n'etiti ha, onye Izrel dịka gị. Aga m agwa ya ihe ọ ga-ekwu, okwu niile m tinyere n'ọnụ ya ka ọ ga-agwa ha. **18:19** Onye ọbụla jụrụ ige ntị n'okwu m niile nke onye amụma ga-agwa ha n'aha m ka mụ onwe m ga-emesi ike.

Joshua **1:7** "Naanị dịrị ike, nweekwa ume. Lezie anya ime ihe niile Mosis bụ odibo m nyere gị n'iwu. Ewezugala onwe gị na ya gaa aka nri maọbụ aka ekpe, ka ihe si otu a gaara gị nke ọma n'ebe ọbụla ị na-aga. **1:8** Esitela n'ọnụ gị wezuga ihe dị n'Akwụkwọ Iwu a. Kama na-atụgharị uche gị na ya ehihie na abalị, ka i si otu a lezie anya imezu ihe niile e dere n'ime ya. Mgbe ahụ ị ga-aba ụba, ihe ga-agakwara gị nke ọma. **1:9** Ọ bụ na m enyebeghị gị iwu sị gị, Nwee obi ike, dịrịkwa ike! Wezuga ụjọ niile na ịda mba nke obi. Cheta na mụ, bụ Onyenwe anyị Chineke gị, nọnyeere gị ebe ọbụla ị na-aga."

Ndị Ikpe **2:7** Ndị Izrel fereOnyenwe anyị ofufe ụbọchị niile nke ndụ Joshua, na nke ndụ ndị okenye ahụ, bụ ndị gara n'ihu bie ndụ mgbe ọ nwụsịrị, bụkwa ndị hụrụ ọrụ ukwuu niile nke Onyenwe anyị rụụrụ ndị Izrel.

Rut **1:16** Ma Rut zara, "Akwagidela m ka m hapụ gị, maọbụ ime ka m site n'iso gị chigharịa. Aga m esoro gị gaa ebe ọbụla ị na-aga. Aga m esokwa gị biri n'ebe ọbụla ị ga-ebi; ndị gị ga-abụ ndị m, Chineke gị ga-abụkwa Chineke m, **1:17** ebe ị nwụrụ ka m ga-anwụ, ebe ahụ kwa ka a ga-eli m. Ka Onyenwe anyị mesoo m mmeso, otu ọbụla mmeso ahụ si dị njọ, ma ọ bụrụ na m ekwere ka ihe ọzọ, ma ọ bụghị ọnwụ, kewaa mụ na gị."

1 Samuel **16:7** Ma Onyenwe anyị zara Samuel sị ya, "Ejila ihu mmadụ maọbụ ito ogologo ya ekpebi, n'ihi na onye a abụghị ya. Onyenwe anyị adịghị ahụ ihe dịka mmadụ si ahụ. Mmadụ na-ele anya n'elu ahụ, ma Onyenwe anyị na-ele anya n'obi."

2 Samuel **7:22** "Onye kachasị ihe niile elu, bụ Onyenwe anyị, lee ka i si dị ukwuu! Ọ dịghị onye dịka gị. Ọ dịkwaghị Chineke ọzọ dị ma ọ bụghị gị, dịka anyị nụrụ ya na ntị anyị.

1 Ndị Eze **2:3** Debe iwu niile Onyenwe anyị bụ Chineke gị nyere, bie ndụ n'ụzọ ya niile. Debekwa ụkpụrụ na ihe niile o nyere n'iwu, na ntụziaka ya niile dịka e dere ya n'akwụkwọ iwu Mosis. Mee nke a ka ihe niile ị ga-eme gaara gị nke ọma, n'ihe niile ị na-eme, n'ebe ọbụla ị na-eche ihu gị.

2 Ndị Eze **22:19** N'ihi na o wutere gị n'obi, na i wedakwara onwe gị n'ala n'ihu Chineke, mgbe ị nụrụ ihe m kwuru megide ebe a na ndị bi n'ime ya, na ha ga-abụ ihe a bụrụ ọnụ, na ihe tọgbọrọ n'efu, n'ihi na i dọwara uwe gị, bekwaa akwa n'ihu m, mụ onwe m anụkwala, otu a ka Onyenwe anyị kwupụtara.

1 Ihe E Mere **29:17** Amaara m, Chineke m, na ị na-anwale obi, na i na-enwekwa mmasị n'ihe ziri ezi. Ihe ndị niile ka m onwe m nyere site n'afọ ofufu nakwa obi ziri ezi. Ma ugbu a, ahụla m ọṅụ ndị gị, bụ ndị nọ n'ebe a, ji were afọ ofufu nye gị onyinye ha.

2 Ihe E Mere **7:14** ọ bụrụ na ndị m ndị a kpọkwasịrị aha m, ewedata onwe ha n'ala, kpee ekpere, chọsie ihu m ike, sitekwa na mmehie ha chigharịa, aga m esite n'eluigwe za ekpere ha, gbaghara ha mmehie ha, mee ka ala ha dịrị ndu.

Ezra **7:10** Nke a mere n'ihi na Ezra kpebiri n'obi ya ịmụ, na idebe iwu Onyenwe anyị, na ịbụ onye ozizi nke okwu Chineke nye ụmụ Izrel.

Nehemaya **6:3** Ya mere, azara m ha site n'aka ndị ozi sị, "Ana m arụ ọrụ dị oke mkpa, agaghị enwe ike ịrịdata. N'ihi gịnị ka ọrụ a ga-eji kwụsị mgbe m ga-ahapụ ya ịbịa n'ebe ị nọ?"

Esta **4:14** Ọ bụrụ na ị gba nkịtị n'oge a, oghere na napụta ndị Juu ga-esite n'ụzọ ọzọ bịa, ma gị onwe gị na ụlọ nna gị ga-ala n'iyi. Onye makwanụ ihe mere i ji nọrọ n'ụlọeze n'oge dị otu a?"

Job **19:25** Amara m na onye mgbapụta m na-adị ndụ, amakwaara m na ọ ga-eguzo n'elu ụwa n'oge ikpeazụ.

Abụ Ọma **23:1** Abụ Ọma Devid. Onyenwe anyị na-azụ m dịka atụrụ, ọ dịghị ihe akọrọ m. **23:2** Ọ na-eme ka m dinaa ala n'ebe ahịhịa ndụ na-eto, ọ na-edugharị m n'akụkụ mmiri dị jụụ, **23:3** ọ na-atụte mkpụrụobi m. Ọ na-edu m n'ụzọ niile nke ezi omume n'ihi aha ya. **23:4** A sịkwarị na m na-aga ije, na ndagwurugwu nke ọchịchịrị ọnwụ, agaghị m atụ egwu ihe ọjọọ ọbụla; n'ihi na ị nọnyeere m, mkpọrọ gị na mkpanaka gị na-akasị m obi. **23:5** Ị na-akwado tebul n'ihu m, n'anya ndị iro m. I tere isi m mmanụ iko m na-ejubiga oke. **23:6** N'ezie, ịdị mma na ebere ga-agbaso m ogologo ụbọchị niile nke ndụ m, m ga-ebikwa n'ụlọ Onyenwe anyị mgbe niile ebighị ebi.

Ilu **3:5** Tụkwasị Onyenwe anyị obi gị niile, adaberekwala na nghọta gị. **3:6** N'ihe ọbụla ị na-eme, ka Chineke bute ụzọ, ọ ga-eduzi gị, meekwa ka okporoụzọ gị niile gazie.

Ekiliziastis **3:10** Ahụla m ibu arọ nke Chineke bokwasịrị ndị mmadụ e kere eke. **3:11** O meela ka ihe niile maa mma n'oge nke ya. O tinyekwala ebighị ebi n'ime obi ndị mmadụ; ma o nweghị ka mmadụ ghọta ọrụ Chineke site na mmalite ruo n'ọgwụgwụ.

Abụ nke Abụ **2:4** Ka ọ kpọrọ m jee n'ụlọ oriri, ka ọkọlọtọ ya n'ekpuchi m bụrụ ịhụnanya.

Aịzaya **9:6** N'ihi na amụọrala anyị otu nwa, e nyekwala anyị otu nwa nwoke. Ọ ga-abụkwa onye ga-achị anyị. Ndị a ga-abụ aha ya, Onye Ndụmọdụ dị Ebube, Chineke bụ dike, Nna nke mgbe ebighị ebi, Eze Udo. **9:7** Alaeze ya ga-aba ụba, ọchịchị eze ya ga-abụ n'ọnọdụ udo nke na-enweghị ọgwụgwụ. Ọ bụ n'ocheeze Devid ka ọ ga-anọkwasị, chịakwa n'alaeze ya. Ọ ga-eme ka alaeze ahụ guzosie ike; ọ bụkwa ikpe ziri ezi na ezi omume ka ọ ga-eji chịa site n'oge ahụ ruo mgbe ebighị ebi. Ịnụ ọkụ nke Onyenwe anyị, Onye pụrụ ime ihe niile, ga-emezukwa nke a.

Jeremaya **1:4** Okwu Onyenwe anyị bịakwutere m, na-asị, **1:5** "Amaara m gị tupu a tụrụ ime gị, tupu a mụọ gị, edoro m gị nsọ, ahọpụtakwara m gị dịka onye amụma nye mba niile." **1:6** Asịrị m, "Ewoo, Onye kachasị ihe niile elu, bụ Onyenwe anyị. Lee, amaghị m ekwu okwu. Abụ m naanị nwantakịrị." **1:7** Ma Onyenwe anyị sịrị m, "Asịkwala 'Abụ m naanị nwantakịrị,' n'ihi na ị ga-agakwuru onye ọbụla m zigara gị, ị ga-ekwukwa ihe niile m nyere gị n'iwu. **1:8** Atụkwala egwu n'ihi ha, n'ihi na mụ onwe nọnyere gị ịnapụta gị," ọ bụ ihe Onyenwe anyị kwupụtara. **1:9** Mgbe ahụ, Onyenwe anyị setịpụrụ aka ya metụ m n'ọnụ, sị m, "Lee, ewerela m okwu m tinye gị n'ọnụ. **1:10** Lee, taa, ana m eme gị onye nlekọta mba dị iche iche na alaeze niile, ihopu na ikwada, ịla n'iyi na ịtịkpọkwa ha, i wulite ma kụọkwa."

Abụ Akwa **3:21** Ma ọ dị ihe m na-echeta n'obi m nke na-eme ka m nwee olileanya. **3:22** Ọ bụ n'ihi ịhụnanya dị ukwuu nke Onyenwe anyị na-emeghị ka anyị gwụsịa, n'ihi na obi ebere ya adịghị agwụ agwụ. **3:23** Ha na-adị ọhụrụ ụtụtụ niile; ikwesi ntụkwasị obi gị bụ ihe kwudosiri ike.

Izikiel **36:26** Aga m enye unu obi ọhụrụ, kenyekwa unu mmụọ ọhụrụ. Aga m ewepụ obi nkume nke mmehie dị n'ime unu, nye unu mkpụrụobi nke anụ ahụ. **36:27** Aga m etinyekwa mmụọ m n'ime unu, mee ka unu gbaso ụkpụrụ m niile ma lezie anya mekwaa ihe niile m nyere n'iwu.

Daniel **3:16** Shedrak, na Mishak, na Abednego, gwara eze, "O Nebukadneza, ọ dịghị mkpa na anyị ga-azara ọnụ anyị n'ihu gị banyere okwu a. **3:17** Ọ bụrụ Chineke anyị na-efe nwere ike ịzọpụta anyị site n'ọkụ na-enwusi ike n'aka gị, ya zọpụta anyị. **3:18** Ma ọ bụrụkwa na ọ zọpụtaghị anyị, mata nke ọma, o eze, na anyị agaghị efe chi gị ndị a maọbụ kpọọ isiala nye oyiyi a ị kpụrụ akpụ nke ị guzobere."

Hosiya **6:6** N'ihi na ana m achọ ebere, ọ bụghị aja, ịmata Chineke kama aja nsure ọkụ niile.

Juel **2:28** "Ma emesịa, aga m awụkwasị mmadụ niile Mmụọ m. Ụmụ unu ndị ikom, na ụmụ unu ndị inyom ga-ebu amụma. Ndị okenye nwoke unu ga-arọ nrọ. Ụmụ okorobịa unu ga-ahụkwa ọhụ. **2:29** N'ụbọchị ahụ, aga m awụsa mmụọ m ọbụladị n'ahụ ndị ohu m ndị nwoke na ndị nwanyị. **2:30** Aga m egosi ihe ebube dị iche iche na mbara eluigwe, na n'elu ụwa; a ga-ahụ ọbara, na ire ọkụ, na ogidi anwụrụ ọkụ. **2:31** Anyanwụ ga-agbanwe ghọọ ọchịchịrị, ọnwa ga-aghọkwa ọbara, tupu ụbọchị Onyenwe anyị abịa, bụ ụbọchị ahụ dị ukwu dịkwa oke egwu. **2:32** Ọ ga-erukwa na onye ọbụla nke na-akpọku aha Onyenwe anyị ka a ga-azọpụta. N'ihi na ọ bụ n'elu ugwu Zayọn, na n'ime Jerusalem ka mgbapụta ga-adị, dịka Onyenwe anyị kwuru ya. Mgbapụta a ga-adịkwara ndị fọdụrụ ndụ, bụ ndị ahụ Onyenwe anyị na-akpọ.

Emọs **5:24** Kama meenụ ka ikpe ziri ezi na-asọgharị dịka mmiri, ka ezi omume na-asọgharịbiga oke dịka iyi nke na-adịghị ata ata.

Ọbadaya **1:15** "Ụbọchị nke Onyenwe anyị dị nso nye mba niile. Dịka i si mee ndị ọzọ, otu ahụ ka a ga-eme gị; ihe i metara ga-adị gị n'isi.

Jona **2:6** Arịdaruola m n'ala ugwu ugwu nke osimiri, ala ahụ ihe ntụchi ya niile kpachitara m ruo mgbe ebighị ebi. Ma i meela ka m si n'olulu pụta na ndụ, Onyenwe anyị, bụ Chineke m. **2:7** "Mgbe mmụọ m na-ada mba n'ike n'ike, e chetara m gị Onyenwe anyị, ma ekpere m bịakwutere gị, n'ime ụlọnsọ ukwu gị dị nsọ. **2:8** "Ndị na-arapara n'arụsị dị iche iche na-enweghị uru ha bara, na-agbakụta ebere Chineke azụ. **2:9** Ma ọ bụ olu abụ ekele ka mụ onwe m ga-eji chụọrọ gị aja. Aga m akwụghachi nkwa niile m kwere. N'ihi na 'Nzọpụta bụ nke Onyenwe anyị.'"

Maika **6:8** N'ihi na o gosila gị, gị mmadụ, ihe dị mma. Gịnịkwa bụ ihe ahụ Onyenwe anyị na-achọ n'aka gị, Ọ bụ na ọ bụghị ikpe ziri ezi, na ịhụ ime ebere n'anya, na iji obi dị umeala soro Chineke gị na-eje ije?

Nehum **1:2** Onyenwe anyị bụ onye ekworo, bụrụkwa Chineke na-abọ ọbọ. Onyenwe anyị na-aga ịbọ ọbọ, ọnụma jukwara ya obi. Onyenwe anyị na-abọ ọbọ n'ahụ ndị iro ya, oke ọnụma ya na-adịgidekwa megide ndị iro ya. **1:3** Onyenwe anyị adịghị ewe iwe ọsịịsọ; ma ọ bụ onye ike ya dị ukwuu, Onyenwe anyị agaghị ahapụ onye ikpe mara ka ọ laa na-enweghị ntaramahụhụ. Ụzọ ya dị n'oke ikuku, na n'oke ifufe, igwe ojii bụ uzuzu nke ụkwụ ya.

Habakuk **3:17** A sịkwarị na osisi fiig amaghị ifuru, na ọ dịghị mkpụrụ dị n'osisi vaịnị, a sịkwa na mkpụrụ osisi oliv ebilata na ala ubi niile emepụtaghị ihe oriri, a sịkwa na ọ dịghị atụrụ dị n'ọgba anụ, na ọ dịkwaghị ehi nọ n'ụlọ anụmanụ, **3:18** mụ onwe m ga-anọgide na-aṅụrị ọṅụ n'ime Onyenwe anyị. Aga m etegharịkwa egwu ọṅụ n'ime Chineke Onye nzọpụta m. **3:19** Onye kachasị ihe niile elu, bụ Onyenwe anyị bụ ike m, ọ na-eme ụkwụ m abụọ ka ha dịka nke ele. Ọ na-emekwa ka m zọọ ije n'ebe niile dị elu. Nke a dịrị onyeisi abụ, n'ụbọ akwara m dị iche iche.

Zefanaya **3:17** Onyenwe anyị bụ Chineke gị nọ n'etiti gị, ọ bụ Dike n'agha nke na-enye mmeri. Ọ ga-eji ọṅụ nwee mmasị na ahụ gị; n'ihi ịhụnanya ya, ọ gaghị abakwara gị mba, kama ọ ga-eji oke iti mkpu abụ ṅụrịa ọṅụ n'ebe ị nọ."

Hegai **1:4** "Nke a ọ bụ oge unu onwe unu ji ebi n'ụlọ unu e ji osisi machie, mgbe ụlọnsọ ukwu a nọgidere na-adakpọsị?" **1:5** Ugbu a, ihe a ka Onyenwe anyị, Onye pụrụ ime ihe niile na-ekwu, "Lezienụ ụzọ unu anya. **1:6** Unu na-agha mkpụrụ, ma na-enweta naanị ihe ntakịrị. Unu na-eri nri, ma ihe unu na-eri adịghị ezuru unu. Unu na-aṅụ ihe ọṅụṅụ ma unu adịghị aṅụju afọ ka o si mmasị unu. Unu na-eyikwasị onwe unu uwe, ma ọ dịghị achụ unu oyi. Unu na-anata ụgwọ ọrụ, maọbụ n'akpa puru epu ka unu na-etinye ya." **1:7** Ihe a ka Onyenwe anyị, Onye pụrụ ime ihe niile na-ekwu, "Chezienụ echiche banyere ndụ unu.

Zekaraya **12:10** "Mgbe ahụ, aga m awụkwasị n'ụlọ Devid na ndị niile bi na Jerusalem, mmụọ nke amara na nke arịrịọ amara. Ha ga-elegidekwa m anya, bụ onye ahụ ha mapuru ahụ. Ha ga-eru ụjụ n'ihi ya, dịka mmadụ si eru ụjụ n'ihi ọnwụ nke nwa a mụrụ naanị ya. Ha ga-ebekwa akwa ilu nke ukwuu dịka mmadụ sị ebe akwa maka nwa mbụ ya.

Malakaị **4:2** Ma unu bụ ndị na-atụ egwu aha m ka anyanwụ nke ezi omume ga-achawapụta wetakwara unu ọgwụgwọ nke si n'ime nku ya. Unu ga-apụkwa, na-awụgharị dịka ụmụ ehi eji nri zujuo afọ. **4:3** Mgbe ahụ, unu ga-azọpịakwa ndị ajọ omume. Ha ga-aghọkwa ntụ n'okpuru ọbụ ụkwụ unu, n'ụbọchị ahụ m ga-eme ihe ndị a," otu a ka Onyenwe anyị, Onye pụrụ ime ihe niile kwuru.

Matiu **28:18** Jisọs bịara ha nso, gwa ha sị, “E werela ikike niile dị n’eluigwe na nke dị n’elu ụwa nye m. **28:19** Ya mere, gaanụ mee ka mba niile bụrụ ndị na-eso ụzọ m, na-emenụ ha baptizim n’aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mmụọ Nsọ. **28:20** Ziekwanụ ha ka ha na-eme ihe niile m nyere unu n’iwu. Ma chetanụ na m na-anọnyere unu mgbe niile, ruo ọgwụgwụ oge.” **(aiōn g165)**

Mak **1:14** Mgbe e tinyesịrị Jọn n’ụlọ mkpọrọ, Jisọs gara na Galili, na-ekwusa oziọma Chineke. **1:15** Ọ sịrị, “Oge ahụ eruola, alaeze Chineke dị nso. Chegharịanụ ma kwerekwanụ n’oziọma.” **1:16** Mgbe Jisọs na-aga n’akụkụ osimiri Galili, ọ hụrụ Saimọn na Andru nwanne ya, ka ha na-awụnye ụgbụ ha n’ime mmiri n’ihi na ha bụ ndị ọkụ azụ. **1:17** Jisọs siri ha, “Bịanụ soro m, m ga-emekwa unu ndị ọkụ na-akụta mmadụ.” **1:18** Ngwangwa ha hapụrụ ụgbụ azụ ha ma soro ya.

Luk **4:18** “Mmụọ nke Onyenwe anyị dị n’ahụ m, n’ihi na o teela m mmanụ ka m kwusaa oziọma nye ndị ogbenye. O zitela m ikwupụta inwere onwe nye ndị mkpọrọ, ya na ịhụ ụzọ nye ndị kpuru ìsì, ime ka ndị a na-emegbu emegbu nwere onwe ha.

Jọn **3:16** N’ihi na Chineke hụrụ ụwa n’anya, nke a mere o jiri nye Ọkpara ọ mụrụ naanị ya, ka onye ọbụla kweere na ya ghara ịla n’iyi, kama ka o nwee ndụ ebighị ebi. **(aiōnios g166)** **3:17** N’ihi na Chineke eziteghị Ọkpara ya n’ụwa ka o maa ụwa ikpe, kama ka e site n’aka ya zọpụta ụwa.

Ọrụ Ndị Ozi **1:7** Ma ọ sịrị ha, “Ọ bụghị ọrụ unu ịmata oge na mgbe Nna m na-akwado ihe o zubere ime n’ikike nke onwe ya. **1:8** Ma mgbe Mmụọ Nsọ bịakwasịrị unu, unu ga-anata ike. Mgbe ahụ, unu ga-agbara m ama na Jerusalem, na Judịa niile ya na Sameria ruokwa ebe niile ụwa sọtụrụ.”

Ndị Rom **11:32** N’ihi na Chineke enyefeela onye ọbụla n’aka nnupu isi, ka o si otu a gosi mmadụ niile obi ebere ya. **(eleēsē g1653)** **11:33** Leenụ ka o si dị omimi bụ akụ ahụ Chineke nwere! Lee ka ịba ụba nke amamihe ya na ihe ọmụma ya siri dị ukwuu! Apụghị ịchọpụta ikpe ya niile, ụzọ ya niile bụkwa ihe apụghị ịchọpụta. **11:34** “Onye maara uche Onyenwe anyị? Ma ọ bụ onye bụ onye ahụ na-enye ya ndụmọdụ?” **11:35** “Onye burula ụzọ nye Chineke ihe, nke ga-eme ka Chineke kwụghachi ya?” **11:36** N’ihi na ihe niile sitere n’ime ya, sitekwa n’aka ya, dịkwara ya. Ọ bụ ya ka otuto dịrị ruo mgbe niile ebighị ebi! Amen. **(aiōn g165)**

1 Ndị Kọrint **6:9** Ọ bụ na unu amaghị na ndị na-eme ajọ omume dị otu a enweghị oke ọbụla n’alaeze Chineke? Unu ekwela ka eduhie unu. N’ihi na ọ dịghị onye ọbụla na-akwa iko, na ndị na-efe arụsị, ndị ikom nwere nwunye na-akwa iko, na ndị ikom na-eji ndị ikom ibe ha akwa iko, **6:10** ndị niile na-ezu ohi, ndị anya ukwu, ndị na-aṅụbiga mmanya oke, ndị nkwutọ, maọbụ ndị na-apụnara mmadụ ihe ha nwere, agaghị eketa oke n’alaeze Chineke. **6:11** Na mbụ, ụfọdụ n’ime unu na-ebi ndụ dị otu a. Ma ugbu a, a sachapụla mmehie unu, doo unu nsọ nye Chineke. Ọ bụkwa site n’aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst na n’ime Mmụọ nke Chineke anyị ka a gụrụ unu ka ndị ezi omume.

2 Ndị Kọrint **5:17** Ya mere, ọ bụrụ na onye ọbụla amalite ịdị ndụ n’ime Kraịst, ọ ghọọla onye e kere ọhụrụ, ihe ochie agaala, nke ọhụrụ anọchie. **5:18** Ma ọ bụ Chineke bụ onye na-eme ihe ndị a. Ọ bụ ya onwe ya sitere n’aka Kraịst mee ka anyị na ya dịrị n’udo. Ma ugbu a, o nyela anyị ọrụ ije ozi, ịkpọ ndị ọzọ ka ha bịa ka ya na ha dịrịkwa n’udo. **5:19** Ihe nke a pụtara bụ na Chineke sitere na Kraịst na-eme ka ya na ụwa dị na mma. Ọ dịghị agụkọrọ ụmụ mmadụ mmehie niile, kama o tinyela n’aka anyị ozi banyere ụzọ o si eme ka ya na ụmụ mmadụ dịkwa na mma ọzọ. **5:20** Ya mere, anyị bụ ndị na-anọchi anya Kraịst ijere ya ozi n’ụwa. Chineke ji anyị na-agwa unu okwu. Anyị na-arịọ unu dịka ọ bụ Kraịst n’onwe ya na-arịọ unu. Biko, bịanụ ka unu na Chineke dịrị n’udo. **5:21** N’ihi na o mere ka onye ahụ na-amaghị mmehie bụrụ mmehie n’ọnọdụ anyị, ka esi otu a mee ka anyị nwee oke n’ime ezi omume Chineke site na ya.

Ndị Galeshịa 1:6 O juru m anya, na unu esitela n’ebe onye ahụ kpọrọ unu site n’amara Kraịst wezuga onwe unu, na-agbaso oziọma ọzọ, 1:7 nke na-abụghị oziọma. O doro anya na ụfọdụ mmadụ na-etinye unu n’ọnọdụ mgbagwoju anya, mgbe ha na-agbalị ịgbanwe oziọma nke Kraịst.

Ndị Efesọs 2:1 Ma unu onwe unu, unu nwụrụ anwụ site na njehie ụzọ na mmehie unu. 2:2 Nke unu biri ndụ n’ime ha mgbe unu na-agbaso ụzọ niile nke ụwa a, na ụzọ onye ọchịchị nke alaeze ikuku, bụ mmụọ ahụ na-arụ ọrụ ugbu a na ndụ ndị ahụ na-enupu isi. (aiōn g165) 2:3 Anyị niile bikwara ndụ anyị n’etiti ha, n’oge gara aga, na-emejupụta agụụ nke anụ ahụ mmehie, ma na-agbaso ọchịchọ ya na ebumnuche ya. N’ihi na site n’ọdịdị anyị, anyị na ndị ọzọ nọ n’ọmụma ikpe ya. 2:4 Chineke onye jupụtara n’obi ebere, maka oke ịhụnanya o nwere n’ebe anyị nọ, 2:5 mere ka anyị soro Kraịst dịrị ndụ ọzọ; ọ bụladị mgbe anyị bụ ndị nwụrụ anwụ n’ime ajọ omume. Ọ bụ site n’amara ya ka e ji zọpụta unu. 2:6 Ọ kpọlitere anyị na ya, mee ka anyị nọdụ ọdụ n’ebe niile nke eluigwe n’ime Kraịst Jisọs. 2:7 O mere nke a igosi ọgbọ nke na-abịa, ịdị ukwuu nke akụ amara ya, nke o sitere n’obiọma ya gosi anyị n’ime Kraịst Jisọs. (aiōn g165) 2:8 N’ihi na ọ bụ site n’amara ka e ji zọpụta unu site n’okwukwe. Nke a abụghị ihe unu rụpụtara n’onwe unu, ọ bụ onyinye nke Chineke. 2:9 O siteghị n’ọrụ, ka onye ọbụla ghara ịnya isi. 2:10 N’ihi na anyị bụ akaọrụ ya, nke o kere n’ime Kraịst Jisọs n’ihi ịrụ ezi ọrụ. Ọ bụ otu a ka Chineke siri kwadoo na anyị kwesiri ibi ndụ ụbọchị niile.

Ndị Filipai 3:7 Ma ihe ndị a niile m gụrụ dịka ihe bara uru n’oge gara aga, bụụrụ m ugbu a, ihe na-abaghị uru n’ihi Kraịst. 3:8 E, karịa nke a, akpọọla m ihe ndị a niile ihe efu, n’ihi na a pụghị iji ha tụnyere ịdị oke ọnụahịa nke ịmata Kraịst Jisọs, Onyenwe m. N’ihi ya, etufuola m ihe ndị a niile, gụọ ha dị ka ihe na-abaghị uru, ka m nwee ike rite Kraịst n’uru. 3:9 Ka e nwee ike hụ m n’ime ya. Enweghị m ezi omume nke aka m, nke dabere n’iwu, kama ọ bụ nke sitere n’okwukwe na Kraịst, ezi omume si na Chineke nke dabeere n’okwukwe.

Ndị Kọlọsị 1:15 Ọ bụ nnọọ onyinyo Chineke onye anyị na-apụghị ịhụ anya, bụrụkwa onye mbụ a mụrụ n’ihe niile e kere eke. 1:16 N’ihi na n’ime ya ka e ji kee ihe niile dị n’ụwa na nke dị n’eluigwe, na ndị anyị pụrụ ịhụ anya na ndị anyị na-apụghị ịhụ anya, ma ocheeze niile, ike niile, ịchị isi niile na ike ọchịchị niile. E kere ihe niile site n’aka ya nakwa n’ihi ya. 1:17 Ya onwe ya nọ tupu ekee ihe niile, ọ bụkwa n’ime ya ka ejikọtara ihe niile n’otu. 1:18 Ọ bụ ya bụ isi nke anụ ahụ ahụ bụ chọọchị. Ọ bụ ya bụ mmalite, onye mbụ a mụrụ n’etiti ndị niile ga-esi n’ọnwụ bilie. Nke a mere ka ọ bụrụ onyeisi mbụ n’ime ihe niile. 1:19 N’ihi na ọ bụ n’ime ya ka ọ masịrị ozuzu oke ya ibi. 1:20 Ọ bụ site na ya ka o ji mee ka ihe niile bịaghachikwute ya. E mere ka udo dịrị n’etiti ya na ihe niile, maọbụ ihe dị n’ụwa, maọbụ nke dị na n’eluigwe site na ọbara ọ wụsiri n’elu obe.

1 Ndị Tesalonaịka 4:1 N’ikpeazụ, ụmụnna anyị, anyị na-arịọ ma na-akwagidekwa unu n’ime Onyenwe anyị Jisọs, dị ka unu mụtara site n’aka anyị otu unu kwesiri isi bie ndụ, nakwa ime ihe ga-atọ Chineke ụtọ. Unu na-eme nke a karịa. 4:2 N’ihi na unu maara ụdị ndụmọdụ ahụ sị n’aka Onyenwe anyị Jisọs nke anyị nyere unu. 4:3 N’ihi na nke a bụ ọchịchọ Chineke, bụ ị dị nsọ unu. Ka unu wezuga onwe unu site na ịkwa iko, 4:4 ka onye ọbụla n’ime unu mata ido ahụ nke onwe ya n’ugwu na n’ịdị nsọ. 4:5 Ọ bụghị n’ụzọ imejupụta ọchịchọ ọjọọ nke anụ ahụ dị ka ndị mba ọzọ na-amaghị Chineke.

2 Ndị Tesalonaịka 3:6 Ụmụnna, nke a bụ iwu anyị na-enye unu site n’aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst. Ka unu zere onye ọbụla kpọrọ onwe ya onye kwere ekwe n’ime unu na-ebi ndụ umengwụ na onye na-adịghị eso ozizi nke unu natara n’aka anyị. 3:7 N’ihi na unu maara nke ọma n’ime onwe unu na unu kwesiri ịgbaso omume anyị. O nweghị mgbe ọbụla unu hụrụ anyị ka anyị na-agagharị hapụ ọrụ anyị kwesiri ịrụ. 3:8 O nweghị onye ọbụla anyị riri nri ya nke anyị na-ebughị ụzọ kwụọ ya ụgwọ. Kama anyị rụsịrị ọrụ ike, dọgbukwaa onwe anyị n’ọrụ ehihie na abalị, ka anyị

ghara ịbụ ibu arọ nye onye ọbụla. **3:9** Ọ bụghị na anyị enweghị ikike ịnara unu ihe oriri, kama ọ
bụ ka anyị kuziere unu site n'omume anyị ihe unu ga na-eṅomi. **3:10** Ọ bụladị mgbe anyị na unu
nọ, anyị nyere unu iwu a sị, "Onye ọbụla na-agaghị ọrụ ya erila nri."

1 Timoti **2:1** Na mbụ, ana m arịọ ka e kpee ekpere, kwuchite ọnụ ndị ọzọ n'ekpere, ma nye ekele
n'isi mmadụ niile, **2:2** kpee ekpere maka ndị eze niile, na ndị niile nọ n'ọnọdụ ọchịchị, ka anyị
nwee ike bie ndụ udo na nke nsogbu na-adịghị, n'ime ịsọpụrụ Chineke dị ka ọ chọrọ. **2:3** Nke a
bụkwa ihe dị mma na ihe na-atọ Chineke Onye nzọpụta anyị ezi ụtọ. **2:4** Onye chọrọ ka a zọpụta
mmadụ niile, ka ha niile bịaruo na mmazu nke eziokwu. **2:5** N'ihi na ọ bụ naanị otu Chineke dị. Ọ
bụkwa naanị otu onye ogbugbo dị n'etiti Chineke na mmadụ. Kraịst Jisọs, onye ya onwe ya bụ
mmadụ.

2 Timoti **2:8** Echefula Jisọs Kraịst, onye a kpọlitere site n'ọnwụ, onye sikwa n'agbụrụ Devid, nke
a bụ oziọma m. **2:9** Ọ bụ n'ihi na m na-ekwu eziokwu ndị a ka m ji nọọ na-ahụ ahụhụ dị otu a dị
ka onye ọjọọ, ma otu ọ dị, ekeghị okwu Chineke agbụ. **2:10** Ya mere, ana m anagide ihe niile n'ihi
ndị a họpụtara, ka ha bụrụkwa ndị ga-anata nzọpụta dị n'ime Kraịst Jisọs, na ebube ebighị ebi.
(aiōnios g166)

Taịtọs **2:11** N'ihi na Chineke emela ka amara ya nke wetaara mmadụ niile nzọpụta pụta ìhè.
2:12 Ọ bụkwa amara a na-akụziri anyị ka anyị jụ ndụ asọpụrụghị Chineke na nke ịgbaso ọchịchọ
ọjọọ dị n'ụwa, kama ka anyị bie ndụ dị ka ndịisi zuruoke na ndụ ezi omume, nakwa ịtụ egwu
Chineke n'ọgbọ nke oge a. **(aiōn g165)** **2:13** Otu a ka anyị ga-esi na-eche olileanya anyị dị ngọzị bụ
ọbịbịa nke otuto nke Chineke anyị dị ukwuu, na Onye nzọpụta anyị bụ Jisọs Kraịst. **2:14** Ọ bụ ya
jiri onwe ya chụọ aja n'ihi anyị, ka ọ gbapụta anyị site n'ajọ omume anyị niile, na ido ndị ga-abụ
ndị nke ya ọcha nye onwe ya, ndị ọ na-agụ agụụ ime ihe dị mma mgbe niile.

Fịlịmọn **1:3** Ka amara na udo nke sitere na Chineke bụ Nna, na Kraịst Jisọs Onyenwe anyị dịrị
unu. **1:4** Ana m ekele Chineke ekele mgbe ọbụla m na-echeta gị n'ekpere niile m na-ekpe.
1:5 N'ihi na ana m anụ ihe banyere okwukwe i nwere n'ime Onyenwe anyị Jisọs, na ịhụnanya i
na-egosi ndị nsọ niile. **1:6** Ekpere m na-ekpe banyere gị bụ ka mmekọrịta anyị na gị dịka ndị
kwere ekwe, mee ka ị matazuo ihe ọma niile anyị nwere n'ime Kraịst. **1:7** Ịhụnanya gị na-enye m
oke ọṅụ na ịgbaume, ezi nwanna m, n'ihi na emeela ka ndị nsọ nwee ume ọhụrụ site n'inyeaka
gị.

Ndị Hibru **1:1** Na mgbe ochie, Chineke gwara nna nna anyị ha okwu n'oge dị iche iche site n'ọnụ
ndị amụma, na site n'ụzọ ndị ọzọ dị iche iche. **1:2** Ma n'oge ikpeazụ ndị a, ọ gwala anyị okwu site
n'ọnụ Ọkpara ya, onye o nyefere ihe niile n'aka. Ọ bụ site n'aka ya ka o siri kee ụwa niile na ihe
dị n'ime ya. **(aiōn g165)** **1:3** Ọ na-enwupụta ebube ya na-anọchitekwa anya ụdịdị ya, ebe o ji okwu ya
dị ike na-ejikọta ihe niile. Mgbe ọ sachapụrụ ma hichapụkwa mmehie niile, ọ nọdụrụ n'aka nri
nke Onye dị ukwuu, dị elu n'eluigwe.

Jemis **1:16** Ekwela ka onye ọbụla duhie unu ụmụnna m. **1:17** Onyinye ọbụla dị mma, na nke
zuruoke na-esite n'eluigwe abịa. Ọ na-esite n'ebe Nna nke ìhè niile onye na-adịghị agbanwe
agbanwe, ọ naghị ezonarị ụmụ mmadụ ihu ya. **1:18** N'ihi imezu nzube ya, o sitere n'okwu ya bụ
eziokwu mụọ anyị. O mekwara nke a ka anyị bụrụ ụmụ mbụ nke ihe o kere eke.

1 Pita **3:18** N'ihi na Kraịst n'onwe ya hụrụ ahụhụ nwụọ n'ihi unu otu mgbe. Onye ezi omume
nwụrụ n'ihi ndị ajọ omume, ka ọ kpọrọ unu bịakwute Chineke. N'ihi na e mere ka ọ nwụọ n'anụ
ahụ ma e mekwara ka ọ dị ndụ na mmụọ ya.

2 Pita **1:3** O sitela n’ike o ji bụrụ Chi nye anyị ihe niile dị anyị mkpa ibi ndụ na-asọpụrụ ya, site n’ọmụma nke anyị mara ya, bụ onye ahụ kpọrọ anyị site n’ebube ya na ịdị mma ya. **1:4** O sitela n’ihe ndị a nye anyị nkwa dị ukwuu na nke dị oke ọnụahịa, ka anyị site na ha keta oke n’ụdịdị nsọ ya, si otu a gbanarị ịrụ arụ dị n’ụwa, nke ọchịchọ ọjọọ na-ebute.

1 Jọn **2:1** Ezi ụmụntakịrị m, ana m edere unu ihe ndị a ka unu ghara imehie. Ma ọ bụrụ na onye ọbụla emehie, anyị nwere onye na-ekwuchite ọnụ anyị n’ihu Nna ahụ. Ọ bụ Jisọs Kraịst, Onye ezi omume ahụ. **2:2** Ọ bụ onye jiri onwe ya chụọ aja n’ihi ikpuchiri anyị mmehie anyị, ma ọ bụghị naanị n’ihi mmehie anyị, ọ bụkwa n’ihi mmehie ụwa niile.

2 Jọn **1:7** N’ihi na ọtụtụ ndị nduhie apụọla baa n’ụwa, bụ ndị na-adịghị ekwenye na Jisọs Kraịst bịara n’oyiyi mmadụ. Onye ọbụla dị otu a bụ onye nduhie bụrụkwa onye na-emegide Kraịst.

3 Jọn **1:4** O nweghị ihe na-enye m ọṅụ karịa ịnụ na ụmụ m na-agbaso eziokwu.

Jud **1:3** Ndị m hụrụ n’anya, ebe ọ na-anụ m ọkụ n’obi idere unu akwụkwọ banyere nzọpụta ahụ anyị nwekọrọ n’otu, ma ahụrụ m mkpa ọ dị idere unu akwụkwọ a, ịrịọ unu ka unu guzosie ike buo agha ichebe okwukwe ahụ, nke e nyefere ndị nsọ n’aka idebe. **1:4** N’ihi na ụfọdụ mmadụ, bụ ndị e dere ihe banyere ọmụma ikpe dịrị ha, siterị n’oge gara aga, ezobatala n’etiti unu. Ha bụ ndị na-adịghị asọpụrụ Chineke, ndị na-agbanwe amara Chineke anyị, mee ya ka ọ bụrụ ohere ha nwere ibi ndụ ịkwa iko, na nke ịgọnarị Jisọs Kraịst, onye naanị ya bụ Onye kachasị ihe niile elu na Onyenwe.

Mkpughe **3:19** Ndị m hụrụ n’anya ka m na-abara mba na-enyekwa ha ahụhụ. Ya mere, nwee ịnụ ọkụ n’obi, chegharịakwa. **3:20** Lee, ana m eguzo n’ọnụ ụzọ na-akụ aka. Ọ bụrụ na onye ọbụla anụ olu m ma meghee ụzọ, aga m abata soro ya rikọọ ihe, ya onwe ya ga-esokwa m rie ihe. **3:21** Onye ọbụla na-emeri emeri, ka mụ ga-enye ikike ka o soro m nọdụ n’ocheeze m. Ọ bụladị dịka m meriri sorokwa Nna m nọdụ n’ocheeze ya. **3:22** Onye nwere ntị, ya nụrụ ihe Mmụọ Nsọ na-agwa nzukọ niile.”

Reader's Guide

Igbo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Igbo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

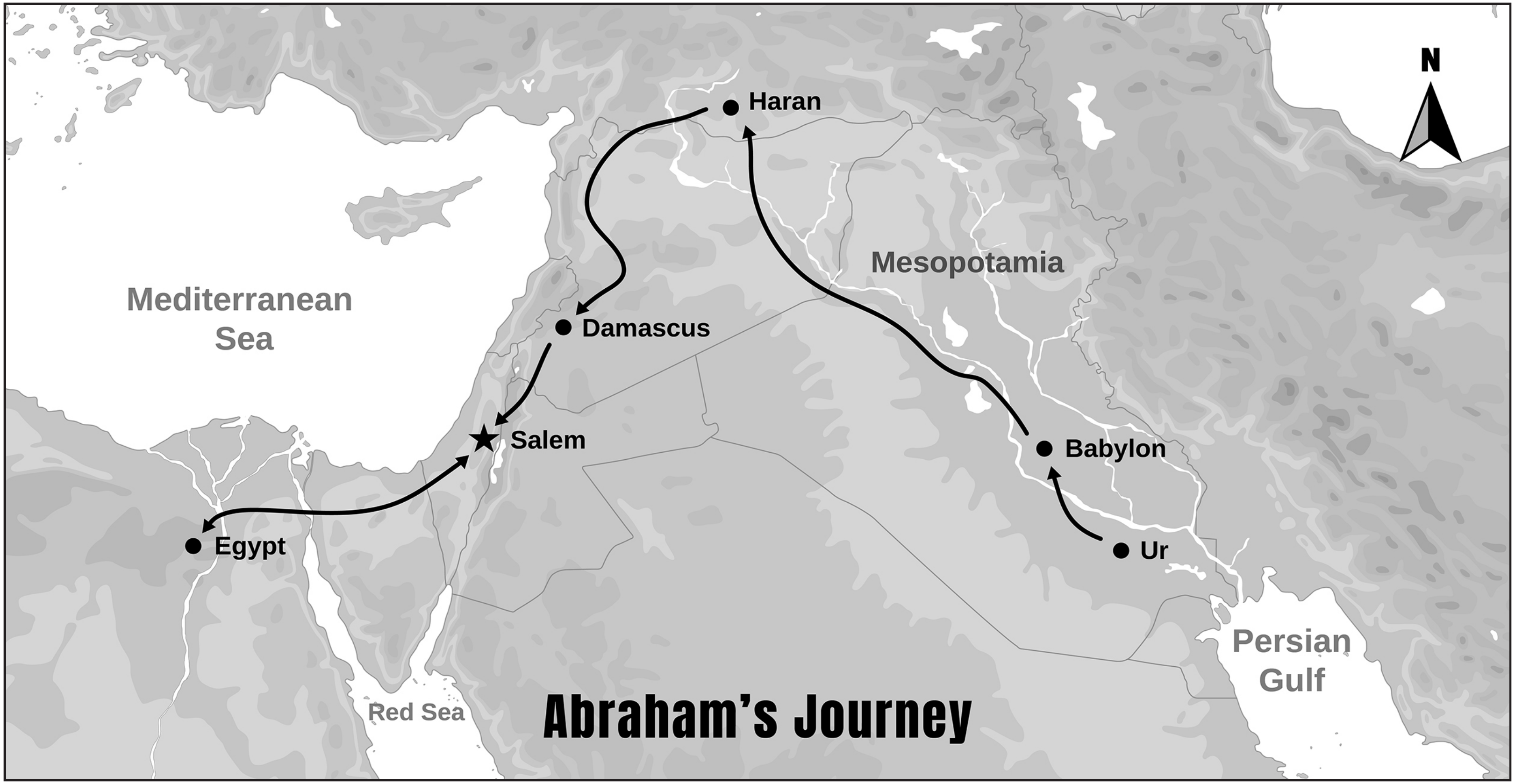

Site n'okwukwe, Ebraham rubere isi mgbe a kpọrọ ya ka ọ hapụ, gaa n'ala ahụ nke ọ ga-enweta dịka ihe nketa. Ọ gawara n'amaghị ebe ọ na-aga. - Ndị Hibru 11:8

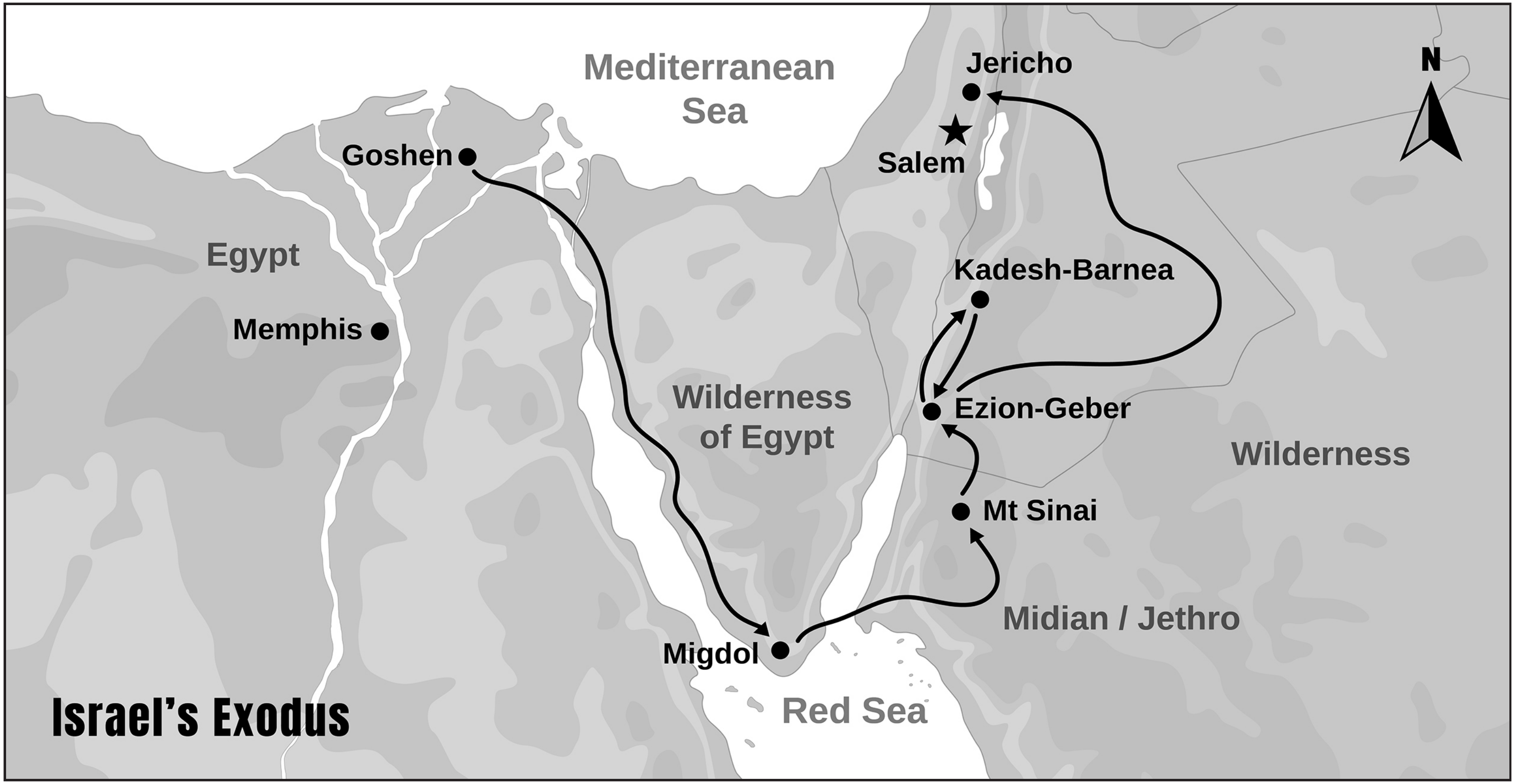

Mgbe Fero mesịrị kwere ka ụmụ Izrel laa, Chineke edughị ha site n'ụzọ ahụ gafere ala ndị Filistia. Ọ bụ ezie na ụzọ ahụ dị nso karịa. Chineke mere nke a n'ihi na o chere n'obi ya sị, "Ọ bụrụ na ndị a ezute agha, ha nwere ike ịgbanwe obi ha tụgharịa ịlaghachi azụ n'Ijipt." - Ọpụpụ 13:17

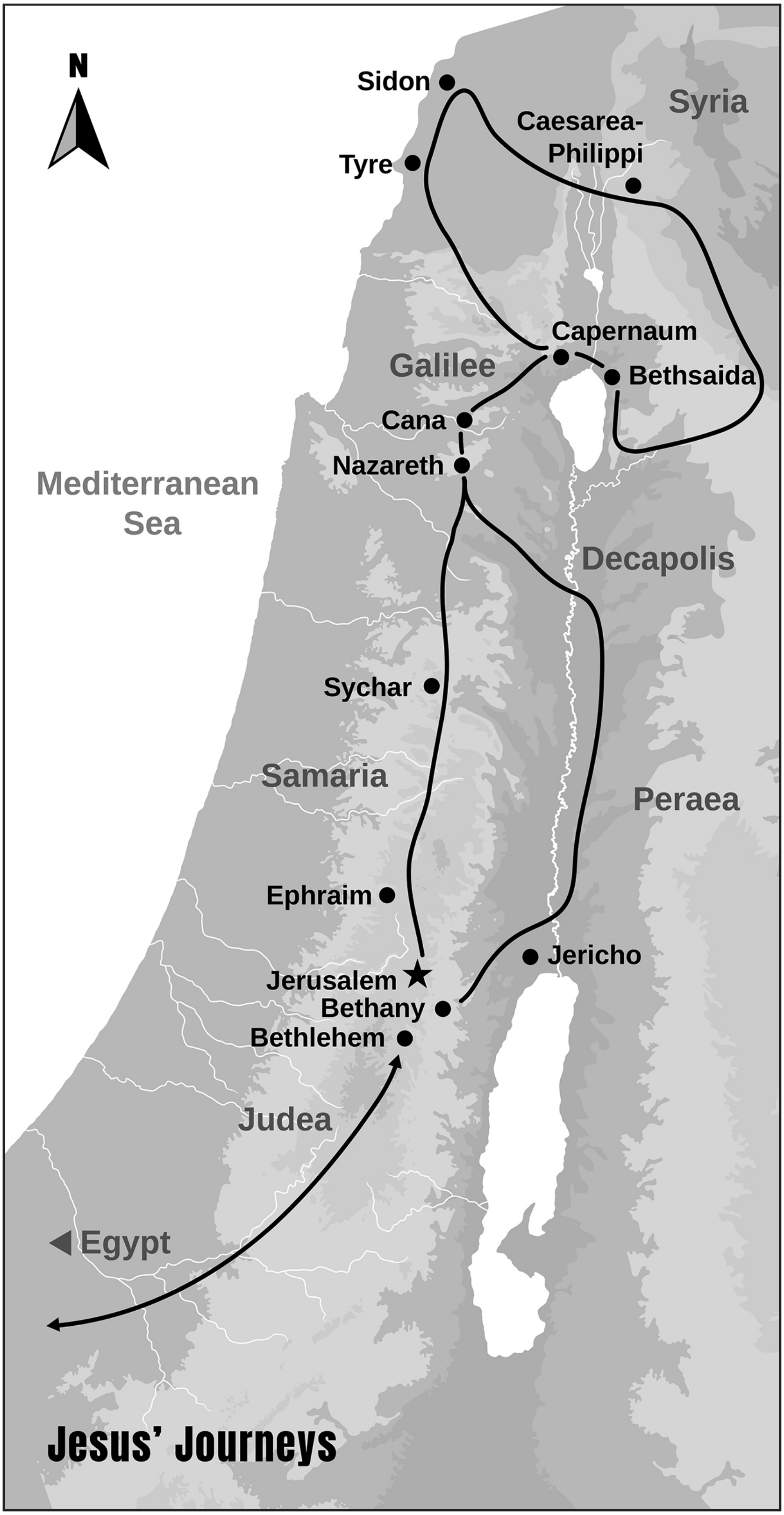

N'ihi na Nwa nke Mmadụ abịaghị ka e jeere ya ozi. Kama ka o jee ozi ma nyekwa ndụ ya ka ọ bụrụ ihe mgbapụta nke ọtụtụ mmadụ. - Mak 10:45

Pọl, odibo Kraịst Jisọs, onye Chineke kpọrọ ka ọ bụrụ onyeozi ya na onye o kewapụtara ka o zisaa oziọma ya. - Ndị Rom 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

<table>
<tr><th colspan="3">What are we?</th><td colspan="2">Genesis 1:26 - 2:3</td></tr>
<tr><th colspan="3">How are we sinful?</th><td colspan="2">Romans 5:12-19</td></tr>
<tr><th colspan="3" rowspan="3">Where are we?</th><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Innocence</td></tr>
<tr><td>Eternity Past</td><td>Creation 4004 B.C.</td></tr>
<tr><th rowspan="12">Who are we?</th><td rowspan="3">God</td><td>Father</td><td rowspan="3">John 10:30

God’s perfect fellowship</td><td rowspan="6">Genesis 1:31

God’s perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden</td></tr>
<tr><td>Son</td></tr>
<tr><td>Holy Spirit</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Mankind</td><td>Living</td><td rowspan="9">Genesis 1:1

No Creation
No people</td></tr>
<tr><td>Deceased believing</td></tr>
<tr><td>Deceased unbelieving</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Angels</td><td>Holy</td><td rowspan="6">Genesis 1:31

No Fall
No unholy Angels</td></tr>
<tr><td>Imprisoned</td></tr>
<tr><td>Fugitive</td></tr>
<tr><td>First Beast</td></tr>
<tr><td>False Prophet</td></tr>
<tr><td>Satan</td></tr>
<tr><th colspan="3">Why are we?</th><td colspan="2">Romans 11:25-36, Ephesian 2:7</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="5">Mankind is created in God’s image, male and female He created us</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sin entered the world through Adam and then death through sin</td></tr>
<tr><th colspan="5">When are we? ▼</th></tr>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses’ Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God’s
perfectly
restored
fellowship
with all
Mankind
praising
Christ
as Lord
in the
Holy
City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God’s command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire
prepared
for the
Devil
and his
Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
<tr><td colspan="5">For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all</td></tr>
</table>

Destiny

Igbo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

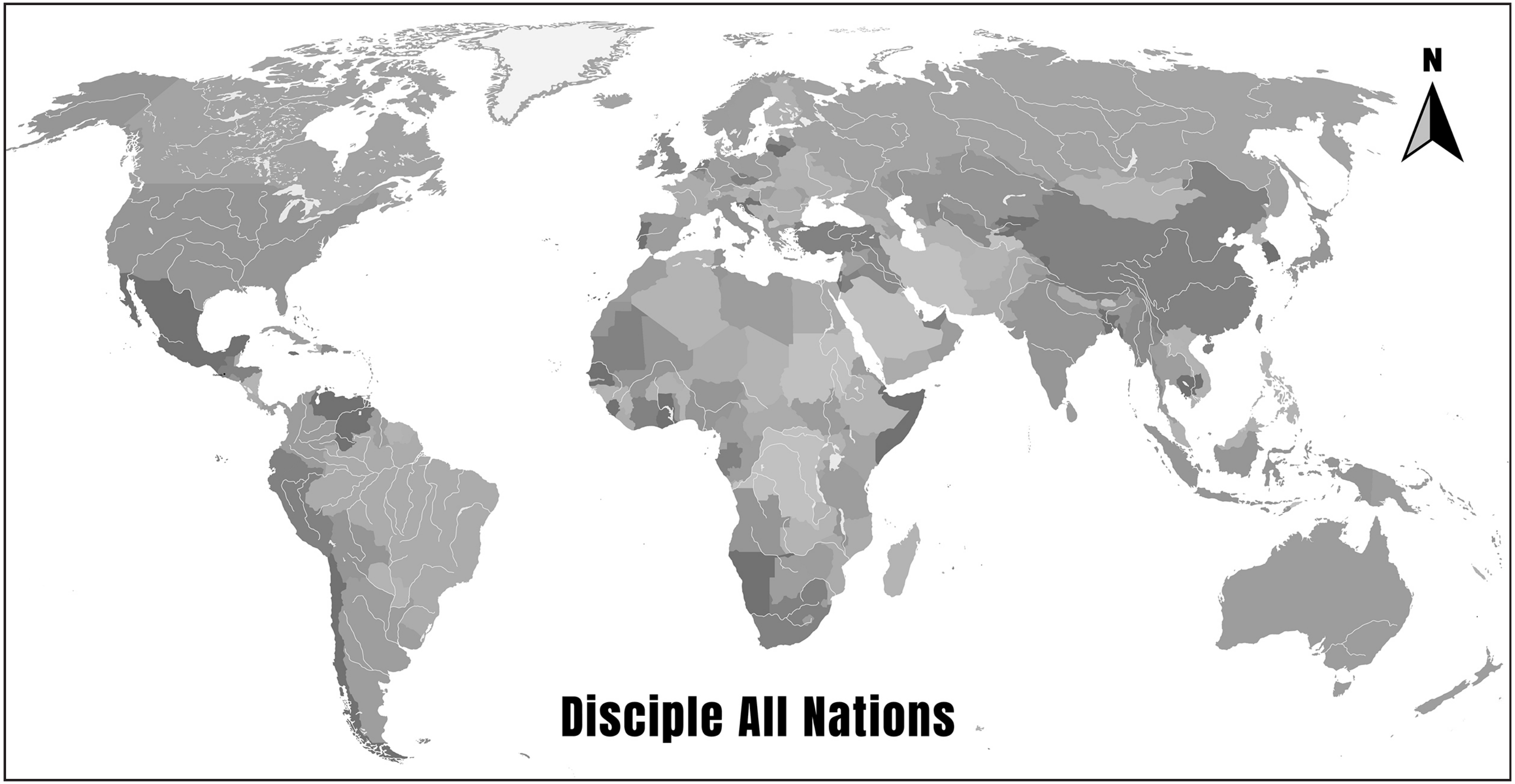

Ya mere, gaanụ mee ka mba niile bụrụ ndị na-eso ụzọ m, na-emenụ ha baptizim n'aha nke Nna, na nke Ọkpara, na nke Mmụọ Nsọ. - Matiu 28:19